

PROTOKÓŁ NR XXIX/2017

XXIX zwyczajnej sesji Sejmiku Województwa Lubuskiego kadencji 2014-2018

10 kwietnia 2017 roku, godz. 11⁰⁰

Sala Kolumnowa Sejmiku Województwa Lubuskiego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze

Punkt 1.

Otwarcie obrad XXIX zwyczajnej sesji Sejmiku.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Szanowni Państwo, otwieram XXIX zwyczajną sesję Sejmiku Województwa Lubuskiego kadencji 2014-2018.

Szanowni Państwo, 7 lat temu, dokładnie 10 kwietnia w katastrofie zginęli ważni przedstawiciele naszego narodu, 96 ofiar tej tragedii pod Smoleńskiem, w tym Prezydent Rzeczypospolitej wraz z żoną, Prezydent na uchodźstwie. To wielki, trudny moment w historii naszego narodu. Bardzo wszystkich Państwa proszę byśmy powstali i chwilą ciszy uczcili pamięć tych, którzy zginęli w tej katastrofie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego wita radnych i zaproszonych gości.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Szanowni Państwo, Sejmik Województwa Lubuskiego uchwałami z dnia 20 lutego 2017 r. i z 6 marca 2017 r. przyznał Odznaki Honorowe za Zasługi dla Województwa Lubuskiego: Panu Zygmuntowi Orzeszko i Panu Stefanowi Petriukowi. Dzisiaj mamy zaszczyt wręczyć te odznaczenia. Proszę Pana Mirosława Marcinkiewicza Wiceprzewodniczącego Sejmiku Województwa Lubuskiego o wygłoszenie laudacji.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław Marcinkiewicz odczytuje laudacje. Laudacje stanowią załącznik nr 1 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz i Marszałek Województwa Elżbieta Anna Polak wręczają Odznaki Honorowe za Zasługi dla Województwa Lubuskiego.

Zygmunt Orzeszko: Pani Marszałek, Panie Przewodniczący, Szanowni Radni i wszyscy goście. Chciałem Państwu powiedzieć, że to nie tylko piłka nożna jest moją pasją. Moją pasją to jest w ogóle działalność społeczna na rzecz województwa i regionu krośnieńskiego. Przez 4 kadencje byłem radnym w Krośnie Odrzańskim. Ponad 50 lat pracowałem, pracuję jeszcze nadal w spółdzielczości. Oczywiście smutny koniec tej naszej spółdzielczości w tej chwili, prawa rynku mówią same o osobie. Chcę powiedzieć, że nie tylko praca, ale właśnie to społeczne oddanie. Tu moja małżonka akurat filmuje to moje wystąpienie i o dziwo, że ja mogę coś mówić, ponieważ z reguły są problemy z tym. I chcę powiedzieć, że moja żona mówi, że kupę zdrowia straciła przez moją działalność społeczną, ale ja w jakiś sposób odwdzięczam się jej za to i myślę, że również społeczeństwo nasze z tego tytułu ma jakieś splendory, korzyści. Nie spocznę w swoim działaniu, już nie mówiąc o politycznym, chociaż wszelkie te działania, które wykonujemy my społecznicy dają nam wielką satysfakcję. Jeszcze raz dziękuję za wyróżnienie.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Gratuluję. Mówią, że za każdym sukcesem mężczyzny stoją wielkie kobiety. Pani jest tego też wielkim dowodem. Gratuluję Panom i dziękuję za to posłannictwo społeczne i publiczne. Szanowni Państwo, za chwilę przejdziemy do miłej uroczystości wręczenia Złotego Medalu Za Zasługi dla Pożarnictwa i bardzo proszę, by w tej uroczystości uczestniczył nasz Radny, a jednocześnie Prezes Zarządu Oddziału Wojewódzkiego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Pan Edward Fedko. Panią dyrektor Elżbietę Polak proszę o odczytanie stosownego dokumentu.

Dyrektor Biura Zarządu Oddziału Wojewódzkiego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Elżbieta Polak: Prezydium Zarządu Oddziału Wojewódzkiego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP Województwa Lubuskiego uchwałą z dnia 18 marca 2017 r. nadało Złoty Medal za Zasługi dla Pożarnictwa, za szczególne zasługi na rzecz ochrony przeciwpożarowej i wspieranie ochotniczych straży pożarnych na terenie województwa lubuskiego Pani Elżbiecie Annie Polak – Marszałek Województwa Lubuskiego. Wykonanie uchwały powierza się Prezesowi Edwardowi Fedko. Dziękuję.

Prezes Zarządu Oddziału Wojewódzkiego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Edward Jan Fedko: Szanowny Panie Przewodniczący, Szanowna Pani Marszałek, Wysoki Sejmiku. Zanim dokonamy aktu szczególnego wyróżnienia dla Pani Marszałek to pragnę podkreślić, że naprawdę są to ogromne zasługi jakie samorząd województwa poniósł na rzecz rozwoju uposażenia jednostek ochotniczych straży pożarnej. Ja tylko przypomnę, że w okresie ostatnich 10 lat ze środków zewnętrznych, wsparcia Unii Europejskiej, w ramach Europejskiego Programu Współpracy

Transgranicznej, Lubuskiego Regionalnego Programu Operacyjnego mogliśmy kupić dla jednostek ochotniczych straży 35 średnich samochodów bojowych, a jego wyznacznikiem niech będzie cena, która kształtuje się w granicach 850 tys. złotych. Zakupiliśmy 22 lekkie samochody bojowe, zostało odrestaurowanych, wybudowanych, wyremontowanych wiele strażnic. Zakupiliśmy ponad 500 mundurów w ramach ochrony osobistej, w ramach programu Bezpieczny Strażak, który w 50% finansował Sejmik i finansuje Sejmik Województwa Lubuskiego, czy samorząd województwa lubuskiego. Ponad 300 osób uzyskało certyfikację w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy w ramach programu z Europejskiego Funduszu Społecznego. To bez dobrej woli samorządu województwa, jego kierownictwa, Zarządu nie byłoby możliwe. To oczywiście są działania, które dedykowali wszyscy praktycznie marszałkowie, wszyscy członkowie Zarządu i w każdej kadencji Sejmik bez względu na to w jakim składzie on by nie był i za to Pani Marszałek serdecznie dziękujemy. Pozwolę sobie jeszcze zachęcić Panią Marszałek do dalszych działań, ponieważ w piątek żeśmy otworzyli praktycznie oferty, które były złożone na projekt z Regionalnego Programu Operacyjnego. Powiem, że bardzo korzystne oferty wpłynęły na zakup kolejnych 13 średnich samochodów bojowych dla jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, będzie to wzbogacenie dla każdej jednostki, w każdym powiecie. Natomiast mówiłem o tym na ostatnim zjeździe, ale nieśmiało chciałbym zasugerować aby przeanalizować jeszcze drugi typ projektów w osi 3 Regionalnego Programu i tam taka końcówka jest skromna 3,5 mln euro, którą moglibyśmy zagospodarować na rzecz wyposażenia właśnie jednostek w gminach zagrożonych powodzią, bo cały ten drugi typ projektów jest dedykowany w obszarze ochrony przeciwpowodziowej. I myślę, że w 2018 roku moglibyśmy to, że tak powiem, dobrze zagospodarować. Jeszcze raz gratuluję.

Prezes Zarządu Oddziału Wojewódzkiego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Edward Jan Fedko dokonuje wręczenia Złotego Medalu za Zasługi dla Pożarnictwa Elżbiecie Annie Polak Marszałek Województwa Lubuskiego.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: To taki ważny dzień dla pożarnictwa jak Państwo widzą i słyszą, i świąteczny, i merytoryczny.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Ja tylko podziękuję. Bardzo serdecznie dziękuję wszystkim strażakom. Jestem w waszej rodzinie, w naszej rodzinie, bo Marszałek też ciągle gasi pożary. Dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Nie będziemy tutaj ustalali jaką rolę w gaszeniu pożarów ma Sejmik, ale oby nie wzniecać. Najważniejsze przy gaszeniu pożarów jest ich nie wzniesienie. Szanowni Państwo, by tym jeszcze uroczystym momentem podkreślić czas w jakim się znajdujemy, a znajdujemy się w czasie dotyczącym zbliżających się Świąt Wielkanocnych. Państwo zostali obdarowani pisankami, których autorką jest Pani Urszula Szadyko z Bobrówka, która prowadzi Galerię Rękodzieła Artystycznego Art-Viki.

Szanowni Państwo, byłem informowany o tym, to jest taka tradycja by złożyć gratulacje z okazji urodzin naszych radnych, którzy w ostatnim czasie, tuż przed sesją Sejmiku obchodzili te jubileusze. Składam życzenia przede wszystkim Panu Przewodniczącemu Marcinkiewiczowi, który skończył tą okrągłą rocznicę 60 lat, także wszystkiego dobrego. Również przekazuję gratulacje z okazji urodzin Barbarze Kucharskiej. Życzymy również wszystkiego dobrego Panu Radnemu Sławkowi Kowalowi za 45-te urodziny. Wszystkim Państwu życzymy dużo zdrowia, pomyślności w życiu, spełnienia jakiś planów i marzeń, i jak najwięcej przyjaciół na Waszej drodze życiowej. Pamiętajcie o tym, że wszyscy radni gdziekolwiek i w którym miejscu siedzą są Waszymi przyjaciółmi. Wszystkiego dobrego z tej okazji.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz i Marszałek Województwa Elżbieta Anna Polak wręczają kwiaty jubilatom.

Radny Województwa Lubuskiego Klaudiusz Balcerzak: Panie Przewodniczący, króciutko. Chciałbym serdecznie podziękować, że Pan wprowadził...

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Zostałem zachęcony od swoich urodzin. W związku z tym będę starał się pilnować tej tradycji. Dzień urodzin jest bardzo ważny w życiu każdego z nas, bo życie niestety czasami się kończy zbyt szybko.

Szanowni Państwo, na podstawie listy obecności stwierdzam, że na stan 30 Radnych Województwa Lubuskiego na sesji obecnych jest 27, wobec czego Sejmik władny jest do podejmowania prawomocnych uchwał.

Jednocześnie informuję, że protokoły z dwóch sesji: XXVII i XXVIII sesji Sejmiku Województwa Lubuskiego zostały umieszczone na serwerze dla radnych, jak również są wyłożone na stoliku Biura Sejmiku do wglądu. Protokoły przyjmujemy w końcowej części obrad. Przypominam Państwu, że za pomocą tych urządzeń odbywamy głosowania. Raz jeszcze przypominam by nie zabierać, nie wnosić tych urządzeń poza salę. Ostatnio mieliśmy taki przykład rozkonfigurowania systemu. I tutaj Przewodniczący Surmacz podpowiada, że tym telewizora się nie uruchomi. Szanowni Państwo, w przerwie sesji odbędzie się posiedzenie Komisji Rewizyjnej w sali 108. Po posiedzeniu odbędzie się

spotkanie organizacyjne Zespołu Kontrolnego Komisji Rewizyjnej, a następnie odbędzie się posiedzenie Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki również w sali 108. Trudno mi powiedzieć, o której ta przerwa będzie, ale myślę, że gdzieś około 14:00. Raz jeszcze, Szanowni Państwo, zapraszam do tego stanowiska Muzeum Etnograficznego z Ochli, w holu przed Salą Kolumnową, gdzie są możliwe do wykonania własnoręczne pisanki. W ramach troski o zdrowie radnych są tutaj stanowiska do tego by dokładnie się zbadać, by wiedzieć o tym jaki jest stan diagnostyczny naszego zdrowia. Dziękuję bardzo za przygotowanie tego stanowiska i z tego co wiem, Pani Marszałek odbyła wszystkie badania. Pani Marszałek zawsze jest pierwsza i na piśmie mamy, ale nie będziemy prosili o odczytanie protokołu z tych badań.

Lista obecności stanowi załącznik nr 2 do protokołu.

Lista obecności stanowi załącznik nr 3 do protokołu.

Punkt 2.

Przyjęcie porządku obrad sesji.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Szanowni Państwo, przystępujemy do uchwalenia porządku obrad XXIX sesji Sejmiku Województwa Lubuskiego. Panie i Panowie Radni, otrzymaliście Państwo zaproszenie na sesję wraz z porządkiem obrad.

Na wniosek Zarządu Województwa Lubuskiego, proponuję rozszerzenie porządku obrad o punkt 14a – *Podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia Programu ochrony środowiska dla województwa lubuskiego – druk nr 478/17*. Na wniosek Klubów Radnych: Platformy Obywatelskiej RP, PSL, Bezpartyjni Samorządowcy i SLD proponuję rozszerzenie porządku obrad o punkt 30a – *Stanowisko Sejmiku Województwa Lubuskiego w sprawie Karty Samorządności*. Stosowny wniosek został tutaj wniesiony. Wszystkie materiały i projekty uchwał będące przedmiotem dzisiejszej sesji dostępne są na serwerze dla radnych.

Wniosek stanowi załącznik nr 4 do protokołu.

Czy mają Państwo jakieś uwagi do porządku obrad dzisiejszej sesji? Nie ma. Jeśli nie ma, poddaję pod głosowanie rozszerzenie porządku obrad dzisiejszej sesji o punkt 14a – *Podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia Programu ochrony środowiska dla województwa lubuskiego – druk nr 478/17*. Kto z Państwa Radnych jest za rozszerzeniem porządku obrad o punkt 14a, proszę nacisnąć przycisk

zielony „T”. Kto jest przeciw, proszę nacisnąć przycisk czerwony „N”. Kto się wstrzymał, proszę nacisnąć przycisk niebieski „?”.

W głosowaniu wzięło udział 24 radnych.

23 głosy za, nikt nie był przeciwny, 1 się wstrzymał.

Stwierdzam, że w wyniku głosowania porządek obrad dzisiejszej sesji został rozszerzony o punkt 14a.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 5 do protokołu.

Poddaję pod głosowanie rozszerzenie porządku obrad dzisiejszej sesji o punkt 30a – Stanowisko Sejmiku Województwa Lubuskiego w sprawie Karty Samorządności. Kto z Państwa Radnych jest za rozszerzeniem porządku obrad o punkt 30a, proszę nacisnąć przycisk zielony „T”. Kto jest przeciw, proszę nacisnąć przycisk czerwony „N”. Kto się wstrzymał, proszę nacisnąć przycisk niebieski „?”.

W głosowaniu wzięło udział 28 radnych.

21 głosów za, 4 głosy przeciwne, 3 głosy wstrzymujące.

Stwierdzam, że w wyniku głosowania porządek obrad dzisiejszej sesji został rozszerzony o punkt 30a.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 6 do protokołu.

Zatem porządek obrad dzisiejszej sesji Sejmiku wraz z przegłosowanymi zmianami, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za przyjęciem porządku obrad wraz z przegłosowanymi zmianami, proszę nacisnąć przycisk zielony „T”. Kto jest przeciw, proszę nacisnąć przycisk czerwony „N”. Kto się wstrzymał, proszę nacisnąć przycisk niebieski „?”.

W głosowaniu wzięło udział 27 radnych.

27 głosów za, nikt nie był przeciwny, nikt się nie wstrzymał.

Stwierdzam, że Sejmik uchwalił porządek z dwiema zmianami. Dziękuję Państwu bardzo.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 7 do protokołu.

Rozszerzony porządek obrad stanowi załącznik nr 8 do protokołu.

Punkt 3.

Wnioski i interpelacje.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: W okresie międzysesyjnym do dnia 21 marca 2017 r. do Biura Sejmiku wpłynęła jedna interpelacja Pana Tomasza Możejko – Radnego Województwa Lubuskiego w sprawie drogi nr 295 z Żagania do Zielonej Góry. Jeśli ktoś z Państwa Radnych chciałby zgłosić interpelację to proszę naciskać przycisk zielony. W takiej

kolejności będę Państwu udzielał głosu. Jako pierwszy interpelację, bądź wnioski, bądź pytanie zada Pan Edward Fedko, następna w kolejności jest Barbara Kucharska i proszę stosownie o zgłaszanie. Dziękuję bardzo.

Radny Województwa Lubuskiego Edward Jan Fedko: Panie Przewodniczący, Wysoki Sejmiku. Chciałem poruszyć trzy sprawy. Pierwsza dotyczy rozwiązania problemu w obrębie skrzyżowania drogi wojewódzkiej nr 137 z drogą gminną w gminie Słubice. Sprawa dotyczy wniosku o opracowanie dokumentacji projektowej oraz wykonania dodatkowego pasa ruchu w obrębie tegoż skrzyżowania, czyli drogi wojewódzkiej 137 zwaną „szosą rzepińską” z drogą gminną przy ulicy Obozowej ze skrzyżowaniem w prawo na drogę właśnie tą gminną prowadzącą ruch do Słubic. Sprawa jest podyktowana kwestiami bezpieczeństwa, które sygnalizuje Zarząd Dróg Powiatowych w Słubicach w związku z tym, że występuje tam duży ruch związany z dojazdem do przejścia granicznego w Świecku, proponuje się właśnie takowe rozwiązanie. Ja do tej interpelacji dołączę mapkę sytuacyjną, która obrazuje ten problem. Sprawa druga, na ubiegłorocznej którejś z sesji pytałem Zarząd Województwa o wyniki kontroli Centralnego Biura Antykorupcyjnego w Urzędzie Marszałkowskim. Otrzymałem odpowiedź, że jeszcze ta kontrola nie została, czy kontrola nie została zakończona. Pytam, czy już dzisiaj znamy te wyniki, bo wydaje się że tu z wielkiej burzy, z wielkich chmur może kropla deszczu nie spaść. Pierwsze wyniki kontroli zostały opublikowane z pięciu chyba województw, między innymi małopolskiego, gdzie nie stwierdzono wielkich tutaj uchybień, czy nieprawidłowości w zakresie realizacji projektów własnych samorządu województwa, Urzędu Marszałkowskiego. Mam nadzieję, że również taki wynik dotyczy naszego Urzędu Marszałkowskiego. I sprawa trzecia, otóż 20 lutego 2017 roku w obecności Dyrektora Oddziału Regionalnej Generalnej Dyrekcji Budowy Dróg i Autostrad zadałem pytanie do procesów związanych z przygotowaniem inwestycji dotyczącej budowy obwodnicy Trzciela. W protokole z tej sesji z 20 lutego jest wyraźny zapis i stwierdzenie, że dyrektor udzieli takowej odpowiedzi na piśmie. Myślę że warto te protokoły również analizować i śledzić, i wnoszę, aby faktycznie zwrócić uwagę, że odpowiedź na ten problem nie została udzielona. Dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Ja tylko przekażę, że osobiście spotkałem się z nowym Dyrektorem Oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg i Autostrad. Osobiście dostarczyłem pytania postawione na tej sesji Sejmiku i Pan dyrektor złożył przyrzeczenie udzielenia odpowiedzi na wszystkie pytania z tej sesji. To była generalnie bardzo konstruktywna rozmowa, która dobrze prognozuje dla naszej przyszłej współpracy. Bardzo proszę Pani Barbara Kucharska.

Radna Województwa Lubuskiego Barbara Kucharska: Panie Przewodniczący, Pani Marszałek, Szanowny Zarządzie, Radni oraz uczestnicy sesji. Chciałam na wstępie serdecznie podziękować za uznanie mojego wieku. Niemniej jednak zobligowana jestem złożyć interpretację. Interpelację w sprawie dróg wojewódzkich na terenie północnym, szczególnie powiatu strzelecko-drezdeneckiego, a w szczególności chodzi mi o drogę 160 i 174. Interpelacja jest w imieniu Pana Wiceprzewodniczącego Mirosława Marcinkiewicza oraz Radnego Józefa Kruczkowskiego. Ja może szybciotko odczytam tą interpelację. W dniu 3 kwietnia 2017 uczestniczyliśmy w sesji nadzwyczajnej Rady Powiatu Strzelecko-Drezdeneckiego w miejscowości Drezdenko. Sesja w całości poświęcona była ocenie stanu dróg wojewódzkich ze szczególnym uwzględnieniem drogi 160 na odcinku Drezdenko - Sowia Góra, trasa Suchań - Dobiegniew - Drezdenko - Międzychód i drogi 174 na odcinku Kosin - Stare Bielice, prowadzącej do miejscowości Krzyż z głównym węzłem kolejowym. Sesja poprzedzona była wizją lokalną, stan nawierzchni tych dróg jest katastrofalny. Olbrzymie wyrwy, dziury, nierówności i liczne luźne odłamki asfaltu stanowią wielkie zagrożenie dla kierujących pojazdami szczególnie w nocy. Ustawione znaki ograniczenia prędkości do 40 km na godzinę oraz słupki ostrzegawcze nie zapewniają bezpiecznego przejazdu. Aby zapobiec tragedii i nie dopuścić do wypadków drogowych grożących kalectwem, czy śmiercią podróżujących należy podjąć natychmiastowe działania naprawcze usuwając uszkodzenia na powierzchni drogowej. Wnosimy o udzielenie odpowiedzi, kiedy one zostaną podjęte i w jakim zakresie. Do interpelacji dołączam uchwałę nr XIV/160/2017 Rady Powiatu ze stanowiskiem w przedmiotowej sprawie oraz kilka fotografii obrazujących stan drogi nr 160. Informuję również, że 80 fotografii z tej drogi jest w posiadaniu Biura Sejmiku. Dodaję również, że na tej nadzwyczajnej sesji uczestniczyli dyrektorzy departamentów i Dyrektor Zarządu Wojewódzkiego Dróg z Zielonej Góry. Dodam iż sesję powiatową poprzedziła nadzwyczajna sesja gminy Drezdenko. Przedstawiciele rady uczestniczą w naszej dzisiejszej sesji, dlatego też jeżeli jest to możliwe, to proszę o chociaż krótką odpowiedź na ten temat. Myślę, że radni z Drezdenka i obecny tu starosta naszego powiatu usłyszą odpowiedź. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję Pani Radna. W tej chwili Pani Anna Chinalska.

Radna Województwa Lubuskiego Anna Chinalska: Panie Przewodniczący, Pani Marszałek, Wysoki Sejmiku. Składam 2 interpelacje. Pierwszą dotyczącą właśnie stanu dróg wojewódzkich jako, że dzisiejsza sesja będzie też poświęcona drogom wojewódzkim. Mam tutaj interpelację w sprawie dróg wojewódzkich wymagających pilnych remontów w powiecie krośnieńskim i chciałabym wiedzieć jakie są plany remontów tych odcinków dróg, które wymieniam poniżej. Chodzi mi tutaj zwłaszcza o drogę

województką 288 Dąbie - Kosierz - Lubiatów - Nowogród Bobrzański. I ta droga jest zrobiona w miejscowościach Kosierz i Lubiatów, natomiast pomiędzy Kosierzem a Lubiatowem pozostały odcinki drogi w fatalnym stanie. Doszło tam do dwóch wypadków drogowych w ostatnim czasie. Chciałabym się dowiedzieć, dlaczego nie kończy się tej inwestycji. Druga droga wojewódzka 285 to jest na odcinku Gubin - Grabice - Jasienica, od Sękowic do krzyżówki Brody - Jasienica. Jest to droga wąska w bardzo złym stanie, dziura na dziurze i to na całym odcinku. Kierowcy mają problem z ominięciem się, nie mówiąc już o wyprzedzaniu. Jak tu można mówić o bezpieczeństwie. W załączniku mam tu zdjęcie tej drogi zrobione jako załącznik do tej interpretacji. Moja druga interpelacja dotyczy przywrócenia zawieszonych kursów autobusów PKS Zielona Góra na trasie Gubin - Żary. Dnia 16 maja 2016 Sejmik Województwa Lubuskiego przyjął uchwałę numer XX/225/16 w sprawie planu zrównoważonego rozwoju transportu zbiorowego na sieci komunikacyjnej w wojewódzkich przewozach pasażerskich. Realizacja tego planu ukierunkowana jest na zaspokojenie potrzeb przewozowych wynikających z naturalnej mobilności mieszkańców naszego województwa. I o co mi tu chodzi. Od 13 grudnia 2016 roku PKS Zielona Góra zlikwidował kurs na trasie Gubin – Żary, wyjeżdżający z Gubina o godz. 6:00 rano. Z uwagi na trwające problemy z funkcjonowaniem szpitala w powiecie krośnieńskim wielu mieszkańców Gubina leczy się w 105 Szpitalu Wojskowym w Żarach. Jak poinformowała mnie Radna Rady Miejskiej w Gubinie Pani Halina Wojnicz, likwidacja tego kursu spowodowała utrudnienia w dotarciu na czas do laboratorium szpitalnego, które czynne jest do godziny 9:00. Później jest autobus o godzinie 7:35, ale on nie gwarantuje dotarcia na czas. Nie może być tak, że ludzie są odcięci od szpitala i mają problem z dojazdem, a przecież nie każdy ma samochód. Proszę o szybkie przywrócenie tego zawieszonych kursów. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Pani Radna Natalia Pawlak.

Radna Województwa Lubuskiego Natalia Pawlak: Panie Przewodniczący, Pani Marszałek, Wysoka Rado. Chciałam zgłosić wniosek w imieniu mieszkańców i władz Kożuchowa w sprawie wykonania chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej nr 283, ul. Zielonogórska w Kożuchowie na odcinku od ul. Władysława Reymonta do drogi gminnej ul. Kolonia Zielonogórska, po lewej stronie w kierunku Mirocina Dolnego. Wnioskowany chodnik to tylko długość 130 m stanowiłby przedłużenie istniejącego chodnika i przebiegałby w obszarze zabudowy jednorodzinnej i wielorodzinnej oraz stanowiłby dojście do obiektu sportowego przy stadionie miejskim. Budowa chodnika w znacznym stopniu poprawi bezpieczeństwo ruchu drogowego, a w szczególności pieszych poruszających się tą drogą. Proszę

o pozytywne rozpatrzenie sprawy. Z tego co wiem, to sprawa była już badana, ale jest w zawieszeniu dlatego razem z władzami kierujemy wniosek do Zarządu Dróg Wojewódzkich. Dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Pani Radna Małgorzata Gośniowska-Kola.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola: Szanowny Panie Przewodniczący, Pani Marszałek, Państwo Radni, Szanowni Goście. Mam 5 interpelacji. Wszystkie złożę z wyjaśnieniem w formie pisemnej. Pierwsza interpretacja dotyczy szkolnictwa zawodowego. Proszę o przekazanie danych dotyczących uczniów szkół zawodowych i techników w województwie lubuskim oraz podpisanych umów w ramach przekazanych środków na szkolnictwo zawodowe. Następna interpelacja dotyczy bezpieczeństwa na drodze wojewódzkiej w miejscowości Krzepielów. Kolejna dotyczy budowy remontu chodnika w Łupicy. Kolejna dotyczy misji gospodarczych odbytych i planowanych w 2017 roku. Proszę o dane liczbowe z uwzględnieniem kosztów, składu osób biorących, zasady udziału w misji gospodarczej, a także efekty tych, które się odbyły i tych, które są planowane, które są kontynuacją, a które są nowymi misjami. Proszę także o informację dotyczącą spotkania, które odbyło się niedawno w Urzędzie Miasta Leszno, a dotyczy mojej interpelacji związanej z uruchomieniem połączeń kolejowych na trasie Leszno - Wschowa - Głogów. Proszę o przekazanie informacji, jakie są propozycje stron uczestniczących, to znaczy województwa wielkopolskiego, lubuskiego i dolnośląskiego. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Bardzo dziękuję. Pan Radny Klaudiusz Balcerzak.

Radny Województwa Lubuskiego Klaudiusz Balcerzak: Panie Przewodniczący, Szanowny Zarządzie, Szanowni Radni, Szanowni Goście. Mam jedną interpelację, a najpierw chciałbym się z Państwem podzielić tematem dwóch imprez. Pierwsza to jest jarmark w Ochli, a później wizyta członków z Białorusi na terenie Sławy. Drodzy Państwo, jarmark w Ochli odbył się w ubiegłą niedzielę. Byłem z gośćmi z zagranicy i chcę tylko stwierdzić jako i konsument, i jako Lubuszanin, że był to jarmark smalcu i chleba, natomiast nie było produktów, które mogłyby zaskoczyć zwiedzających. Jeszcze jedno, my musimy nową formułę opracować na temat tego typu jarmarków dla prezentacji. Bo nie tylko są goście z województwa lubuskiego, ale są i z zagranicy i z Polski. Drodzy Państwo, jeden skandal był. Na jednym ze stoisk producenta, który uważa się za dobrego producenta wędlin tradycyjnych i regionalnych była kielbasa biała, temperatura 24 stopnie. Jedna z konsumentek pyta się,

jak Pani sprzedaje białą kielbasę bez chłodu, a ona mówi – co się Pani martwi, przyniesie Pani do domu i Pani zamrozi. Zostawiam to bez komentarza. Było jeszcze innych kilka rzeczy, które niestety trzeba do tego podejść bardzo merytorycznie. Teraz króciutko odnośnie wizyty przedstawicieli Białorusi, zresztą odbyła się ona w Sławie, był Pan Marszałek Jędrzejczak, tzn. chyba nie do końca merytorycznie żeśmy to dobrze zorganizowali. Na Białorusi póki nie zmieni się system, nigdy nie będzie gospodarki wolnorynkowej, nie odbuduje się gospodarstwa indywidualne. Oni przyjechali, żeby zobaczyć zakłady, które produkują produkcję masową, przemysłowo, takich rzeczy nie ma. Zresztą rozmawiałem z Panem Marszałkiem Jędrzejczakiem, który nie był zadowolony z tej wizyty, bo ona była źle zorganizowana. To są ludzie, którzy niestety żyją w takim systemie póki się to nie zmieni, to ich poglądy będą takie jaki jest ustrój w ich kraju. Natomiast Panu Marszałkowi Jędrzejczakowi mogłem pokazać potencjał przetwórczy Sławy w zakresie przetwórstwa mięsnego, mięsa białego i czerwonego, mógł zobaczyć z bliska ile zakładów, jaki potencjał. Panie Marszałku, kiedyś jak spotkaliśmy się w Gorzowie, to Pan mówi, że nie trzeba budować w Miłsku, bo południe się nie rozwija. Miał Pan możliwość zobaczyć, pokazałem Panu jeszcze 2 zakłady w Sławie i 2 zakłady w Wielkopolsce, ale mam nadzieję, że będziemy wspólnie rozmawiać i na temat rozwoju Gorzowa wielkiego biznesu, i na temat małej Sławy. Teraz, żeby już nie przedłużać wróć do drogi 278. Oczywiście ja rozumiem Panią Marszałek Makarską, bo nic innego nie może powiedzieć poza tym co napisała, że zrobiono tyle ile zrobiono i nie da rady więcej zrobić, bo nie ma środków na 278. To ja taką krótką interpelację, żeby chociaż w okresie sezonu teraz, a już rozpoczął się w Sławie, dwa przejścia na ulicy Wojska Polskiego przy ulicy Energetycznej i Parkowej odnowić, żeby było widać, że to są przejścia dla pieszych. W punkcie rozwój dróg wojewódzkich oczywiście zajmę głos odnośnie projektowania, modernizacji i budowy nowych dróg wojewódzkich. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Pan Radny Józef Kruczkowski.

Radny Województwa Lubuskiego Józef Kruczkowski: Panie Przewodniczący, Pani Marszałek, Szanowni Państwo. W pierwszej interpelacji chciałbym nawiązać do wystąpienia mojej koleżanki Basi Kucharskiej w sprawie drogi nr 160, ale nie tylko chodzi o tą drogę, ale także chodzi o drogę 174, którą na nadzwyczajnej sesji rady powiatu oglądaliśmy. I ta droga, to jest droga z Drezdenka do Krzyża, którą to drogą mieszkańcy północnej części jeżdżą do stacji węzłowych, gdyż nie wszystkie pociągi zatrzymują się w Dobiegniewie. Stąd mój wniosek również się rozszerza do tego, żeby ten brakujący fragment, bo tam częściowo w poprzednich latach zrobiono, żeby uzupełnić przynajmniej do tego mostu na Noteci, bo tam po prostu nie da się już jeździć, a w okresie zimowym to jest droga śmierci.

Jednocześnie w tym samym punkcie chciałbym spytać, czy jakby biorąc pod uwagę potrzeby jakie są rzeczywiście na drogach, czy zaplanowane 7 mln w budżecie na bieżące remonty dróg, czy jest to kwota w ogóle adekwatna do potrzeb i stanu dróg wojewódzkich w naszym regionie. Druga kwestia to jest sprawa ronda na skrzyżowaniu dróg wojewódzkich 132 i 131 w Nowinach Wielkich. Ten temat już dojrzewa od kilku lat. Jest tam gotowa dokumentacja techniczna, wydane są dwie decyzje ZRID dla ZDW i dla powiatu gorzowskiego, ponieważ ta droga krzyżuje się również z drogą powiatową. Chcę powiedzieć, że ruch na tym odcinku należy do największych w województwie, bo jest w pierwszej trójce. Ostatni pomiar w 2015 roku wykazał, że na drodze Gorzów - Nowiny dobowo przejeżdża 6601 pojazdów, a średnia wojewódzka przypomnę jest 2067, czyli tutaj praktycznie trzy razy więcej pojazdów jeździ. Dzisiaj są wszystkie dokumenty do tego, żeby w końcu to skrzyżowanie zrealizować. Nadmienię też, że od początku i powiat gorzowski, i gmina Witnica tutaj deklarują partnerstwo w tym temacie, bo ta droga i to skrzyżowanie jest jednocześnie zakończeniem tak zwanego północnego obejścia miasta Gorzowa. Kolejna kwestia również dotyczy drogi, drogi 158, kolejnej, drugiej pod względem natężenia ruchu, wyjeżdżającej z Gorzowa, z Gorzowa przez Santok i Lipki do Drezdenka. Ta droga jest w planie naszym inwestycyjnym na lata 2018 i 2019. Chciałbym tylko, po pierwsze wiedzieć na jakie odcinki pójdzie te 10 milionów planowane w planie finansowym, a także chciałbym zwrócić uwagę, że na przebiegu tej drogi jest wiadukt kolejowy w Santoku, który nie spełnia normatywów wielkościowych, po prostu tamtędy nie mogą przejeżdżać ani samochody ciężarowe, ani autobusy. Stąd biorąc pod uwagę, że ten temat jest już wielokrotnie zgłaszany, był chyba na ostatnim Sejmiku i dostawaliśmy też informację przede wszystkim z gminy Santok, co do stanu tej drogi, prośba jest taka, żeby odpowiedzieć na te kwestie i jednocześnie, żebyśmy szybciej przystępowali do dokumentacji. Mamy w budżecie pieniądze na dokumentację i żeby nie było sytuacji jak w Drezdenku, że droga 160 jest w stanie katastrofalnym, a dokumentacja będzie w trzecim kwartale, więc praktycznie przetarg, roboty się zaczną w przyszłym roku, żeby tematyki związane z dokumentacją szły po prostu wyprzedzająco, a nie nakładały się na terminy realizacji. Kolejna kwestia jest to sprawa w ogóle zwiększenia środków finansowych na bieżące remonty i utrzymanie dróg. W mojej ocenie 7 mln w stosunku do stanu dróg wojewódzkich, jest na pewno to kwota niewystarczająca i zgłaszam wniosek, żeby wszystkie w tej chwili wolne środki jakie będą się pojawiały, przeznaczać przede wszystkim na drogi. Bo jak widać ten temat najczęściej zajmuje nam dyskusji zawsze w interpelacjach, ale i nie tylko, ale gdziekolwiek nie jeździmy na sesje, to drogi są zawsze punktem stałym, tego punktu po prostu się nie omija. Ja tylko przypomnę, że mamy w planie finansowym inwestycyjnym środki na inwestycje rzędu 380 mln złotych, a jednocześnie te, które są wykazane w naszym dokumentach wojewódzkich przekraczają miliard. Stąd ja myślę, że my musimy często, co życie potwierdziło, zapominać o wielkich inwestycjach modernizacyjnych, ale sprowadzamy przede wszystkim tematy chociażby do nakładek,

bo my tego problemu nigdy nie dogonimy. Stąd wniosek żeby zdecydowanie te kwoty na nakładki i na bieżące remonty zwiększyć. Warto na jedną rzecz zwrócić uwagę, że w ostatnich latach w województwie lubuskim, jako jedynym w Polsce, nastąpił spadek natężenia ruchu o 2% na drogach wojewódzkich. To jest chyba również, m.in. efekt tego, że stan techniczny tych dróg jest taki, że kierowcy wybierają inne drogi. Kolejna kwestia dotyczy kosztów nadzoru modernizacji wałów przeciwpowodziowych i kanałów. W Wieloletniej Prognozie Finansowej, z którą się zapoznawaliśmy ostatnio na komisji budżetowej, na lata 2017-2029 ujęta jest pozycja na pokrycie kosztów nadzoru projektowo-konstrukcyjnego, tak się nazywa, w zakresie wdrażania projektu ochrony przeciwpowodziowej. I ta kwota na nadzór wynosi 17 mln 712 tys. złotych. Z uwagi na bardzo wysokie koszty usługi nadzorczej, proszę o informację z czego wynika wysokość tej kwoty za tą usługę? Po drugie, czy i jaki przetarg przeprowadzono na wykonanie tej usługi? Jaki zakres i wartość pracy obejmuje ta usługa? Kto z ramienia Zarządu Województwa oraz Lubuskiego Zarządu Melioracji odpowiada za realizację zadania w zakresie inwestycyjnym i nadzorczym? Czy plany z uwagi na to, że plany związane z rzekami są również w tej chwili objęte działaniami rządowymi, a także idzie zmiana ustawy prawo wodne, czy Zarząd Województwa lub Lubuski Zarząd Melioracji konsultował z właściwymi ministerstwami lub wojewodą zakres i harmonogram tych prac i działań przeciwpowodziowych? Kolejna kwestia dotyczy programu rozwoju lubuskiej turystyki do roku 2020. Zarząd Województwa Lubuskiego uchwałą z lutego 2014 roku przyjął taki Program Rozwoju Lubuskiej Turystyki do roku 2020. Zgodnie z tą treścią uchwały oraz programu za jego realizację odpowiada marszałek województwa, a w jego imieniu właściwy członek zarządu, któremu to zadanie powierzono. Program przewiduje między innymi 8 celów operacyjnych oraz konkretne działania operacyjne. Należą tu między innymi: stworzenie regionalnego programu dróg rowerowych, regionalnego rozwoju infrastruktury turystycznej dróg wodnych, lokalnych organizacji turystycznych, wykorzystanie położenia województwa do rozwoju turystyki transgranicznej, wsparcie samorządów lokalnych i podmiotów gospodarczych w tworzeniu lokalnych konsorcjów, a także wsparcie samorządów powiatowych i gminnych w podnoszeniu jakości turystycznej. Proszę o przedstawienie, bo jesteśmy już po półmetku, stopnia zaawansowania poszczególnych celów operacyjnych planowanych w ramach ich działań w rozbiciu na poszczególne etapy realizacyjne w latach 2014-2017, wraz z wynikami i efektami tych działań, a także zaawansowanie i wykorzystanie planu finansowego tego programu w rozbiciu na poszczególne cele. Jakie środki zostały wykorzystane z różnych źródeł finansowania w tym z RPO? Jakie środki przeznaczono dotychczas z RPO na infrastrukturę rowerową na obszarach cennych przyrodniczo oraz infrastrukturę turystyczną dróg wodnych i na jakie konkretne zadania? Bo tu były największe pozycje finansowe. Proszę też o przedstawienie efektów gospodarczo-ekonomicznych wynikających z wdrożenia programów? Ostatnia kwestia dotyczy naprawy i uporządkowania ścieżek rowerowych.

Myślę, że to dotyczy całego regionu. Zwrócę uwagę, że już poprzednie ciepłe dni na przełomie miesiąca i wczorajszy chociażby dzień spowodował, że tak jak z Gorzowa setki, jak nie więcej rowerzystów wyjeżdża i w części ścieżka rowerowa przy drodze 151 w stronę Kłodawy i dalej do Barlinecko-Gorzowskiego Parku Krajobrazowego, została już przy współpracy z gminą zrobiona, natomiast druga część za Kłodawą jeszcze wymaga przygotowania. Wiem, że takie sytuacje są również na innych ścieżkach przy drogach wojewódzkich. Myślę, że warto na to zwrócić uwagę i w tej chwili doprowadzić ich stan do właściwego. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Szanowni Państwo Radni, ja tylko proszę, bo widzimy jak w tym dużym parlamencie jest ostro pilnowany czas. Przypomnę, że każdy z radnych ma 5 minut na zgłoszenie wniosków i interpelacji, i prosiłbym tutaj Pana Radnego Kruczkowskiego, by to wziął pod uwagę, by w tych 5 minutach się jednak mieścić. Nie chcę tutaj wkraczać ani też używać sygnałów dźwiękowych, ale chodzi o taką dyscyplinę, nie cała treść interpelacji musi być odczytana, także trwało to około 10 minut. To nie chodzi o protesty, jako przewodniczący obrad nie mam tutaj zamiaru wkraczać tak władczo. Szanowni Państwo, chciałem w swoich interpelacjach podnieść dwa problemy. Po pierwsze przyłączyć się do wniosku, do interpelacji Pani Radnej Chinalskiej, połączenia autobusowego z Gubina do Żar, a nawet dalej do Szprotawy. Tylko przypomnę o tym, że Gubin leży tak eksterytorialnie w województwie lubuskim, nie dochodzi tam żadne połączenie kolejowe, jest jednym z większych miast województwa lubuskiego i nie tylko ze względu na problemy szpitalne, ale chodzi o dojazd do szkół, szkół w Lubsku, szkół w Żarach. Niestety młodzież nie tylko z Gubina, ale z wiosek położonych wzdłuż tej drogi. Przypominam, że gmina wiejska Gubin jest największą gminą województwa lubuskiego, 48 wiosek i tam nie ma żadnej możliwości, żadnej komunikacji publicznej, żadnej komunikacji publicznej i tu gazety na ten temat pisały, ludzie o to postulują. Wiem, że to chodzi o komunikację pomiędzy trzema powiatami: krośnieńskim, żarskim i żagańskim, ale rzecz jest jednak wyjątkową. W takiej samej wielkości mieście w Kostrzynie, co chwilę dojeżdża pociąg, co chwilę autobusy, a w takim mieście jak Gubin, tej samej wielkości, nie ma żadnego połączenia kolejowego, autobusy są od wielkiego dzwonu i rzeczywiście ludzie mówią o tym, że zawsze było lepiej, ale z roku na rok jest niestety gorzej. Druga interpelacja dotyczy sytuacji w Urzędzie Marszałkowskim. Chodzi o to, że wydajemy duże pieniądze na E-urząd i chciałbym prosić, oczywiście być może to jest kwestia techniczna, ale próbowałem dociekać w informacjach, w rozmowach z dyrektorami departamentów, jaki mają wobec rozwoju elektroniki dostęp do stanu kont w działach i rozdziałach, za które odpowiadają, są dysponentami budżetu. Okazuje się, że nie mają takiego dostępu. I tu Pani Skarbnik trzeba byłoby stworzyć nie tylko w odniesieniu do komórek organizacyjnych urzędu, ale wydaje mi się, że już do jednostek podległych Urzędowi Marszałkowskiemu

tak, by z poziomu Urzędu Marszałkowskiego, przy tym rozwoju elektroniki, byśmy mieli stały codzienny dostęp do stanu kont, które są ważne z tytułu wydatków i dochodów budżetu, i tych jednostek. Myślę, że warto byłoby się zastanowić i Pani Marszałek tutaj polecam, by objąć takim nadzorem tą sprawę i zastanowić się jak można usprawnić ten stan przepływu informacji tak, by rzeczywiście ta wiedza po stronie skarbnika była natychmiastową, pełną. A jednocześnie ci, którzy za to odpowiadają, posiadali podobny dostęp, bo stosują, czy też mają właściwe upoważnienia, czy też odpowiedzialność za realizację budżetu, za działy i rozdziały, za które odpowiadają. W tej sferze wydaje mi się można zrobić więcej z lepszym skutkiem dla realizacji budżetu województwa lubuskiego. Szanowni Państwo, bardzo proszę o zabranie głosu Pana Zbigniewa Kołodzieja.

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Jan Kołodziej: Panie Przewodniczący, Pani Marszałek, Wysoki Sejmiku. Mam dwie interpelacje. Pierwsza dotyczy ostatniej sesji Sejmiku Województwa Lubuskiego, która w dużej części była poświęcona aktualnej sytuacji w rolnictwie. Informacja, którą przeczytałem na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego, Biura Prasowego dotyczyła tej sesji, temat rolny został opisany jednym zdaniem – aktualna sytuacja i problemy rolnictwa to jeden z głównych tematów Sejmiku Województwa Lubuskiego, który odbył się w Sali Kolumnowej. Zastanawiam się co było powodem tak skromnej informacji z tego punktu sesji, który dotyczy dużej części mieszkańców naszego województwa. Druga interpelacja dotyczy tematu, który był na Komisji Budżetu, informacja w grudniu, propozycja zmian w ośrodku dla osób uzależnionych w Nowym Dworcu. Czy są przygotowane propozycje zmian dotyczących funkcjonowania tego ośrodka. Dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Ja chcę tylko dopowiedzieć i bardzo prosiłbym Panią Dyrektor Biura Sejmiku, by wszystkim Państwu Radnym dostarczyć mój list, który skierowałem do Pana Ministra Jurgieła, w którym zestawilem wszystkie pytania, które podczas debaty rolnej padły. Także myślę, że tam też jest odpowiedź na to jakiego rodzaju problemy zgłosiliśmy im, mamy nadzieję, że taką odpowiedź uzyskamy, mimo tego, że Ministerstwo Rolnictwa, raz jeszcze podkreślam, nie tylko nie uczestniczyło, ale w żaden sposób nie powiadomiło o przyczynach nieobecności do dnia dzisiejszego. Bardzo proszę o zabranie głosu Pana Tomasza Możejko.

Radny Województwa Lubuskiego Tomasz Możejko: Panie Przewodniczący, ja przekazałem już swoją interpelację do Biura Sejmiku, chodzi o Radę Nadzorczą w Urzędzie Marszałkowskim. Dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję uprzejmie. Pan Radny Łukasz Mejza w locie jak gdyby. Mam nadzieję, że nie nosi pilota do głosowania.

Radny Województwa Lubuskiego Łukasz Mejza: Absolutnie nie noszę pilota, Panie Przewodniczący. Pilot jest na miejscu, po prostu nie spodziewałem się, że mój szanowny przedmówca będzie miał tak krótką interpretację, ale ja też nie mam zamiaru czytać dłużej. Panie Przewodniczący, Pani Marszałek, Szanowne koleżanki i koledzy. Chciałbym zwrócić uwagę na temat, który już był przeze mnie poruszony w zeszłym roku, mianowicie modernizacja odcinka drogi wojewódzkiej nr 288 pomiędzy miejscowościami Kosierz a Lubiatów. Cały odcinek tej drogi można powiedzieć, że jest wyremontowany. Mieszkańcy są bardzo zadowoleni z nawierzchni, jednakże na 2 kilometrach ta nawierzchnia pozostawia wiele do życzenia, wręcz wymaga natychmiastowej przebudowy. I tego tematu dotyczy moja interpelacja. Dziękuję serdecznie.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję uprzejmie, czyli przyłącza się Pan do interpelacji Pani Radnej Chinalskiej, która na ten temat...

Radny Województwa Lubuskiego Łukasz Mejza: To znaczy, ja te interpelacje zgłosiłem 31 sierpnia 2015 roku i to jest powtórna interpelacja w tej sprawie, więc jeżeli ktoś się dołącza to do interpelacji.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Szanowni Państwo, zatem zamykamy ten punkt obrad – wnioski i interpelacje radnych. Za chwilę Panią Marszałek Elżbietę Annę Polak poproszę o przedstawienie, jak rozumiem w takiej skondensowanej trochę bardziej lapidarnej treści, aczkolwiek wiem, że w tym czasie się dużo działo, bo to jest taki okres roku. Bardzo proszę Pani Marszałek Elżbieta Anna Polak.

Wnioski i interpelacje złożone na piśmie stanowią załącznik nr 9 do protokołu.

Punkt 4.

Informacja na temat bieżącej pracy Zarządu Województwa Lubuskiego.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Panie Przewodniczący, Dostojni Radni, Drodzy Goście. Proszę Państwa, w okresie międzysesyjnym odbyło się 8 posiedzeń Zarządu. Zarząd w tym czasie podjął 178 uchwał. Rozpatrzył 167 różnych wniosków, ofert, postanowień. Czyli okres bardzo intensywny. Były to sprawy w zakresie, przede wszystkim, wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego. Macie Państwo

na piśmie informację, więc zgodnie z prośbą Pana Przewodniczącego ja nie będę wyliczała, jakie konkursy i na jakie kwoty się odbyły. Bardzo intensywnie wdrażamy regionalny program. Mamy zakontraktowane w tej chwili dużo ponad 30% (32) naszego programu, co daje nam drugie miejsce w Polsce, ale nie chodzi też o podium, ale przede wszystkim o stan kontraktacji, podpisanych umów. W tej chwili odbywają się też spotkania z beneficjentami. Zależy nam na certyfikacji. Mamy wysoki plan - 13% w tym roku. Nasz plan to jest 19%. Sądząc po tym, jak udało się zakontraktować dużo środków w czwartym kwartale ubiegłego roku, to jestem przekonana, że w tym roku również ten plan jest możliwy do realizacji. Tym bardziej, że jest poważne zagrożenie co do budżetu unijnego, nie tylko dla Polski. Należy te pieniądze jak najszybciej kierować na inwestycje, do inwestorów, do naszych lubuskich beneficjentów. Prowadzimy konsultacje na ten temat bardzo aktywnie i realizujemy nasz harmonogram zgodnie z planem. Departament Infrastruktury Społecznej ogłosił konkurs dla uczniów szkół gimnazjalnych, który cieszy się dużym zainteresowaniem w ramach programu Młodzi On-Life. Faktycznie działamy. To nie jest tylko program, który może być sloganem. Teraz wydarzenia bardzo istotne, które polegają przede wszystkim na realizacji nie tylko budżetu, ale również wizji rozwoju naszego regionu i strategii. Państwa interpelacje dotyczą bardzo często programów strategii, które realizujemy, więc apeluje też do dyrektorów, żeby jednak zaglądać do tych strategii, bo są aktualne we wszystkich obszarach, jak również programy branżowe. Trzeba zdawać sprawozdania. Ogłaszać nie tylko na sesji, w trakcie naszego programu, ale również my organizujemy liczne kongresy, konferencje, gdzie Państwa informujemy o kolejnych etapach realizacji takich strategii. Chociażby strategia turystyki, tutaj było dzisiaj pytanie. Podobnie jest ze strategią promocji i ochrony zdrowia. To nie jest dokument na półkę. Przygotowaliśmy określone inwestycje do realizacji i to się dzieje. Podpisaliśmy umowy. Te które wynikają z budżetu, właśnie w tym okresie międzysesyjnym, na ochronę zdrowia. To jest szpital w Obrzycach, w Ciborzu. Również w Gorzowie hematologia otrzymała 2 mln, a w tym tygodniu odbędzie się uroczystość wkopania kamienia węgielnego. Rozpoczynamy budowę radioterapii. Pół miliona ogłaszamy na realizację zadań publicznych w zakresie rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych. Odbyła się misja gospodarcza do Włoch. A propos pytań, jest to projekt w zakresie promocji gospodarczej, który jest rozliczany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego, zgodnie ze standardami unijnymi, jeżeli chodzi o nabór, jest publiczny, powszechny. Są określone kryteria, dotyczące branż. W ten sposób jest to realizowane. Ja przewodziłam tej misji do Włoch z przedsiębiorcami, w których uczestniczą również młode firmy debiutujące na rynku. Niesłuchanie napięty program spotkania z firmami i rewizyta zaplanowana. Jesienią odbędzie się u nas Polski Kongres Gospodarczy. Również misja z Włoch do Polski, z ziemi włoskiej do polskiej, odbędzie się w regionie w lubuskim. Także to jest przykład konkretnych rezultatów i w każdej misji również są rozliczane konkretne wskaźniki, konkretne rezultaty. To nie mogą być absolutnie jakieś wycieczki, czy podróże. Stąd też jest taki skład firm, które partycypują w kosztach. Firmy też płacą. Część oczywiście niedużą, to jest 15%, ale w przeliczeniu na cały budżet misji to jest sporo. Promowaliśmy się na targach w Berlinie – najważniejszych targach turystycznych, gdzie a propos strategii turystycznej, co się wpisuje właśnie w naszą strategię turystyczną, ale nie tylko. Byliśmy też na targach we Wrocławiu, w Łodzi. Czyli tą strategię realizujemy konsekwentnie. Odbyło się w Zaborze, proszę Państwa, spotkanie z dziennikarzami. A propos strategii promocji i ochrony zdrowia. Podpisaliśmy wszystkie umowy na realizację inwestycji w ochronie

zdrowia i między innymi w Zaborze blask odzyska piękna sala kryształowa. Chcemy żeby też była zbudowana winda. Jest już montaż finansowy. Będzie ta winda tutaj właśnie w środku na dziedzińcu, przeszklona, po to żeby wewnątrz pałacu też mogli odwiedzać turyści. Spotkaliśmy się z dziennikarzami, żeby również mówić o naszych nie tylko problemach, które bardzo dziennikarze szybko wylapują, ale również o naszych sukcesach i rezultatach naszej pracy. Wydarzenie roczne 13 marca we Frankfurcie. W ramach Europejskiej Współpracy Terytorialnej, obsługiwane również przez Urząd Marszałkowski. W ramach realizacji programu Młodzi On-Life odbyły się warsztaty w Gorzowie Wielkopolskim. Zakończyliśmy rozliczanie poprzedniej perspektywy, zamykane przez komitety monitorujące. Zarówno Kapitał Ludzki, jak również Lubuski Regionalny Program Operacyjny. Jest to rozliczone, zamknięte. Oczywiście są jeszcze pewne sprawy sądowe. Tam, gdzie nastąpiło wyludzenie dotacji, czy też procesy sądowe się nie zakończyły, to trochę potrwa. 14 marca Zarząd Województwa ogłosił konkurs. 206 tys. na politykę społeczną, również realizując program w tym zakresie – strategię w zakresie polityki społecznej. O inwestycjach mówiłam. Są podpisane, tutaj dyrektorzy widać się cieszą. Inwestycje są w toku. Trwają postępowania przetargowe. 16 marca, proszę Państwa, odbyło się spotkanie grupy roboczej komitetu do spraw współpracy transgranicznej w ramach Europejskiej Współpracy Terytorialnej, dotyczące przede wszystkim właśnie połączeń transportowych. Lepszej komunikacji kolejowej i tej na kołach. O współpracy z obwodem homelskim – poznaaliśmy, zarówno ja się spotkałam z przedstawicielami delegacji białoruskiej, ale również delegacja odwiedziła Park Interior, to poproszę później Pana Marszałka Jędrzejczaka, żeby odpowiedział na interpelację, ponieważ bezpośrednio nadzorował tą wizytę. Mamy zgodę. Także, proszę Państwa, jeżeli chodzi o ochronę zdrowia – konsekwentnie. Nie jest łatwo, bo mapy potrzeb, opinia wojewody, komitet sterujący, koordynator – minister zdrowia, ale od strategii począwszy promocji i ochrony zdrowia, skutecznie realizujemy te inwestycje. Otrzymaliśmy zgodę komitetu sterującego na realizację w trybie pozakonkursowym kolejnej dużej inwestycji w ochronie zdrowia – bloki operacyjne w szpitalu, najlepszym lubuskim szpitalu, w Nowej Soli. W ramach ZIT nowosolskiego. W ZIT nowosolskim się dogadali, że ochrona zdrowia jest najlepsza. Odbyła się też misja gospodarcza do Grecji. To jest wymiana i współpraca naszej krajowej sieci obszarów wiejskich z grecką. Odbędzie się również rewizyta u nas. Greków przede wszystkim interesuje nasza zdrowa żywność, produkty regionalne i taki też również był cel tej wizyty. Dzisiaj będziemy podejmować, proszę Państwa, bardzo ważny dokument, który został przyjęty w Warszawie na Forum Samorządowym. Dotyczy to samorządu, rozwoju samorządu, potrzeby decentralizacji. Nie będę więc o tym w tym punkcie szerzej mówić. Dziękuję za przyjęcie tego w programie. Ponieważ zbliżamy się, w maju jest święto samorządu, niesłychanie ważne jest uporządkowanie wielu spraw. Reformowanie samorządu tak, ale nie zwijanie samorządu. Na to nie ma zgody. Weszliśmy do Banku Gospodarstwa Krajowego z bardzo dużym kapitałem w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego. I to jest bardzo dobra informacja na przyszłość. Planujemy już, co będzie po 2020. W ramach stanowiska Związku Województw wszystkich regionów, przyjęliśmy co nas interesuje w polityce spójności po 2020. Przede wszystkim musimy być otwarci na różnorodność finansowania zadań i inwestycji. To nie tylko granty, bezzwrotne dotacje, do których się przyzwyczailiśmy i one faktycznie na tym etapie rozwoju są bardzo potrzebne, ale również instrumenty zwrotne. I ta umowa z Bankiem Gospodarstwa Krajowego tworzy fundusz funduszy krajowy, ale również dla naszego regionu. Nasz fundusz funduszy to 301 mln, łącznie z wkładem

beneficjentów. My mieliśmy prawie 260 milionów złotych. Potężny kapitał i to też miało wpływ na podniesienie kontraktacji naszego regionalnego programu. Proszę Państwa, co się będzie działo w ramach tych pieniędzy – niskoprocentowe (do 4%) pożyczki, czyli już zwrotne fundusze. Pieniądz będzie krążył, wielokrotnego użytku, a po 2020 wróci do naszego budżetu. To będzie nasz kapitał, gdy będzie już mniej środków unijnych. Pieniądze te będą przeznaczone, przede wszystkim, w zdecydowanej większości, ponad 200 mln, dla mikro, małych, średnich firm, na wsparcie ich rozwoju, tam powstają miejsca pracy i tam faktycznie rozwija się gospodarka lubuska. Ale znaleźliśmy też klucz taki, żeby przeznaczyć część kapitału na otwieranie nowych firm, czyli dla młodzieży w ramach programu Młodzi On-Life to sobie zapisaliśmy, i w ramach tego funduszu funduszy to będzie realizowane, ale też będą środki, około 20 chyba milionów złotych na termomodernizację, czyli na oszczędności energetyczne, obniżanie również zużycia energii. Czyli to już za chwilę będzie działało. Bank Gospodarstwa Krajowego wybierze operatorów na naszym terenie. Umowa długo była negocjowana, z warunkami dobrymi dla lubuskiego. O targach mówiłam turystycznych w Łodzi. Na tych targach w tym roku, promujemy szlak zamków, pałaców, dworów, których mamy w regionie 252. To jest nasz olbrzymi potencjał oraz naszej jeziora, 500 ponad jezior. Jesteśmy zauważeni na tych wszystkich targach. Miliony na zabezpieczenie przeciwpowodziowe. Faktycznie, Pan Radny Kruczkowski pytał o te duże środki związane z zarządzaniem projektem – 15,7 mln zł. Dotyczy to olbrzymiej kwoty 460 milionów na inwestycje właśnie w tym obszarze. I takie są standardy i warunki Banku Światowego. W szczegółach odpowiemy na piśmie. Poproszę też Pana Tomczyszyna, żeby jeszcze wyjaśnił, dlaczego ten nadzór - zarządzanie tymi projektami tyle kosztuje, ale to jest cały za komplet, Bank Światowy stawia takie warunki. Uczestniczyliśmy również w debacie w Gorzowie na temat przyszłości akademii. Jak Państwo doskonale pamiętacie, my partycypujemy finansowo znacznie, bo to 0,5 mln rocznie na wsparcie kadry profesorskiej, to jest uważam dużo. Samorząd wojewódzki obsługuje Wojewódzką Radę Dialogu Społecznego. Gościła u nas Pani Henryka Bochniarz, która pełni funkcję w tej chwili Przewodniczącej Rady Krajowej. Rozmawialiśmy na temat naszej kondycji gospodarczej i sytuacji społeczno-gospodarczej, bardzo dobra debata. I taka też dobra debata odbyła się w Poczdamie 21 marca, gdzie podpisaliśmy umowę. Proszę Państwa, tu mamy dzisiaj studentów kierunku lekarskiego, chcemy otworzyć właśnie ten kierunek lekarski na środowisko lubuskie. Chcemy też, przede wszystkim, żeby się „zakochali” w regionie, poznali nawet tutaj swoje „drugie połowy”, bo to jest wtedy gwarancja, że tu zostaną, ale to nie znaczy, że chcemy ich zamknąć w regionie lubuskim. Bardzo zależy mi na współpracy z kliniką w Poczdamie. Niemcy nas trochę wyprzedzają, niestety, jeżeli chodzi o rozwój medycyny, stąd też podpisaliśmy umowę z kliniką w Poczdamie i kierunkiem lekarskim Uniwersytetu Zielonogórskiego. O współpracy z armią – mamy gości, armię amerykańską na terenie naszego regionu, witaliśmy żołnierzy. Ja się również spotkałam, rozmawiamy o tym, w jaki sposób wykorzystać ich obecność tutaj dla regionu lubuskiego. Po sesji, w ostatnim tygodniu kwietnia, tutaj na tej sali odbędzie się bardzo duże spotkanie wszystkich naszych szkół mundurowych, których mamy ponad 14 w regionie, z żołnierzami amerykańskimi, którzy zademonstrują swoje techniki w różnych specjalnościach. Dla sportu, dla medycyny, dla ratowania życia ludzkiego. A my też mamy bogate doświadczenia, które w piątek były prezentowane. Między innymi to lubuska firma Hertz dla armii robi specjalne koszulki elektroniczne, gdzie również są różne sensory i w ten sposób bada się stan zdrowia żołnierza w armii. Także my też nie odbiegamy

tym standardom światowym i bez kompleksów możemy rozmawiać z wojskami amerykańskimi. Chce żeby młodzież mogła też zadawać pytania i rozmawiać z żołnierzami, jak to jest w tej armii amerykańskiej. Mamy milion do podziału w ramach programu Młodzi On-Life. Proszę Państwa, trwa nabór w konkursie na operatora tego świetnego, uważam, projektu na wychowanie obywatelskie. Żeby młodzież mogła realizować swoje pomysły, potrzebują też na to kasy, to będą mikroprojekty do 5 tys. zł. Bardzo ważna jest promocja tego programu, o który pytają ze wszystkich regionów w Polsce. Można powiedzieć, że to będzie taki pilotaż, my i zachodniopomorskie. Także również dla aktywności Państwa radnych, bo będą takie spotkania w powiatach, będziemy o tym rozmawiać. W tym roku pilotaż. Przyznaliśmy 30 tys. na święto jazzu i wiem, że już się rozpoczęło, Gorzów jest bardzo jazzowy, my doceniamy to święto. Dyrektorzy naszych jednostek w Zielonej Górze i w Gorzowie, teatrów, otrzymali nominację na kolejną pięciolatkę w trybie bezkonkursowym. Realizują w tej chwili, z powodzeniem, wielkie inwestycje w swoich instytucjach, zarówno Gorzów, gdzie kończymy rewitalizację teatru i Zielona Góra, gdzie powstaje scena lalki i teatr również letni na zewnątrz. Także dyrektorzy sprawdzili się nie tylko artystycznie, ale również świetni managerowie tych instytucji kultury. Będą kolejne targowiska, przeznaczaliśmy na ten cel 1 mln 300 tys. Gościliśmy Panią minister brandenburską. W zakresie infrastruktury, połączeń transportowych z Niemcami. Rozmawialiśmy również na tematy samorządowe, na temat równości kobiet i mężczyzn, na kongresie samorządowym w Krakowie. 35 mln zł przeznaczaliśmy na ścieżki rowerowe w ramach ZIT-u zielonogórskiego. Są też pieniądze na remonty instytucji kultury w ramach ZIT-u zielonogórskiego, to jest specjalny tryb. Ja się bardzo cieszę, proszę Państwa, moje nominacje – nominowałam do złotych i kryształowych Anten dwie osoby i one uzyskały Kryształową Antenę Eva Minge za „Dom Życie” w Zielonej Górze i firma Orange za projekty, które skutecznie pilotażowo realizuje w naszym regionie. Sulęcín to pierwsza gmina w Polsce, która w stu procentach zyskała „Internet pod strzechy”. Firma Orange w tej chwili realizuje w naszym regionie cztery duże projekty finansowane z programu Cyfrowa Polska, które mogą być realizowane dzięki temu, że mamy światłowody, czyli tą „autostradę internetową”. To jest powiat gorzowski, sulęciński, krośnieński i nowosolski. PEFRON – 1 mln 700 przeznaczaliśmy dla 17 podmiotów na rzecz osób niepełnosprawnych. Sprawdzamy, tu już mówiłam wcześniej, stan zaawansowania projektów systemowych w zakresie Regionalnego Programu Operacyjnego. I proszę Państwa, lubuskie jest gospodarzem olimpiady młodzieży w Drzonkowie. Jest to też znakomita okazja do promocji, dobrej promocji sportowego lubuskiego. Lubuskie, które jest mistrzem Polski w wielu dyscyplinach. I zjazd Ochotniczych Straży Pożarnych, z dumą noszę na lewej piersi złotą odznakę dla strażaków. To już Pan Edward Fedko doskonale wszystko przedstawił, jak samorząd województwa mocno wspiera nasze bezpieczeństwo, co widzimy wobec katastrof, które się dzieją również w Polsce niestety, jak to jest ważne. I odrobiliśmy kolejną lekcję wychowania obywatelskiego. Tym razem w liceum nr 3. Przeprowadziliśmy ankietę w trakcie tej lekcji i młodzież przede wszystkim wśród inwestycji, zadań priorytetowych w 2017 roku wybiera kolejowe, drogowe, ale również w pierwszej czwórce rozwój portu lotniczego w Babimoście, co bardzo mnie cieszy. I jesteśmy liderem, 32% - drugie miejsce w Polsce, z ostatniego, przypomnę, w sierpniu, czyli można. I teraz mamy taki plan, żeby do czerwca przeprowadzić, proszę Państwa, przekształcenie szpitala klinicznego w Zielonej Górze w szpital uniwersytecki. W związku z kierunkiem lekarskim, widzimy co się dzieje. W związku ze zmianą finansowania szpitali powstają sieci. Nie znamy modelu, jak będą

finansowane. W czwartym kwartale się dowiemy, myślę, będzie wielkie zaskoczenie. Na razie z dokumentów wykonawczych jasno widać, że szpitale uniwersyteckie będą o wiele lepiej finansowane, o wiele wyższy poziom referencyjności. I nawet rozważamy połączenie niektórych naszych szpitali, tak żeby ten poziom referencyjności uzyskać. I oczywiście większe, lepsze finansowanie, co jest bardzo ważne. Dzisiaj jest taka informacja też dla Państwa - 4 spółki. Różne były dyskusje na ten temat, które z powodzeniem uzyskaliśmy, przekształciliśmy nasze SPZOZ-y, wszystkie są na plusie. Wypracowaliśmy 2 mln zysku, oddłużyliśmy te jednostki, szkoda, że nie udało się więcej. Był naprawdę to super bardzo dobry krok. Lotnisko w Babimoście uzyskało, bardzo dobra informacja, certyfikat lotniska europejskiego, spełniamy standardy europejskie. Odbył się w tym czasie też Konwent Marszałków w Małopolsce. Rozmawialiśmy o polityce senioralnej i właśnie polityce spójności, o czym już mówiłam, po 2020. Spółki na plusie. Otworzyliśmy Lubuskie Centrum Pulmonologii. To była pierwsza spółka przekształcona dosyć eksperymentalnie, to samorząd województwa oddłużył Torzym. Największa kwota 8 milionów bez budżetu, tylko ponad milion, około dwóch milionów dostaliśmy z budżetu państwa, ale dzięki temu dzisiaj mamy Lubuskie Centrum Pulmonologii na światowym poziomie. Kto nie był, dzisiaj na stoisku można rozmawiać, oglądać slajdy. Nie życzę nikomu, ale jak trzeba to tylko w Torzymiu na takim poziomie pulmonologia i rehabilitacja kardiologiczna. Wybraliśmy gospodarza na Dożynki. W tym roku będzie to Cybinka. Odbywa się też masa wydarzeń, takie jak bieg po krew. Promujemy zdrowy styl życia, co wczoraj też mogliście Państwo oglądać w TVN. W Lubniewicach i Mierzęcinie odbyło się posiedzenie Międzyrządowej Komisji Polska - Niemcy. Ja współprzewodniczę od 6-7 lat komitetowi współpracy międzyregionalnej. W tym roku to lubuskie było gospodarzem. Też rozmawialiśmy o polityce spójności, o różnorodności i potrzebie akceptacji, tolerancji. Myślę, że region lubuski jest jak najbardziej właściwym miejscem do takich rozmów. Miliony na szkolenia i doradztwo. Bardzo duża kasa popłynęła do Zachodniej Izby Przemysłowo - Handlowej, prawie 15 mln, oraz Agencji Rozwoju Regionalnego, na dwa projekty. Te instytucje będą realizowały projekty w zakresie szkolenia i doradztwa. I ćwiczymy, promujemy zdrowy styl życia. Jeszcze kilka słów na temat Państwa interpelacji. Jeśli chodzi o drogi i te wszystkie inwestycje, chodniki, modernizacje, zgadzam się, że jest za mało 7 mln. W tych środkach jest również koszenie, bieżące utrzymanie, to nie tylko naprawianie dziur. Staramy się, wszystkie wolne środki, dodatkowe dochody, jak Państwo widzicie, co roku przeznaczamy na te zadania. Dzisiaj zresztą będzie o tym mowa, więc ja nie będę odpowiadała na te interpretacje szczegółowo. Myślę, że Pan dyrektor również wynotował i w tym punkcie, odpowiadając na plan inwestycji na drogach, również odpowie Państwu, w jaki sposób będą zrealizowane też Państwa prośby. Z pozostałych, Pan Radny Fedko pyta się o wyniki kontroli CBA. Ja skromnie czekałam na zalecenia, bo jeszcze nie ma zaleceń pokontrolnych, ale mamy protokół z kontroli. Możemy być wzorem dla całego regionu. Bardzo dobry protokół, jakieś drobne nieprawidłowości, polegające na przykład na tym, że byłam zbyt oszczędna, bo w jednym projekcie kazałam oddać pieniądze i nie wykonać kolejnych ekspertyz, na czym program zaoszczędził. Więc, tak jak Pan Radny powiedział, „z wielkiej chmury mały deszcz”. My jesteśmy po prostu kontrolowaliśmy non stop. W tym roku 33 kontrole są w Urzędzie Marszałkowskim w tym pierwszym kwartale. Porównywalnie w ubiegłym roku, w tym samym czasie, było 20, czyli jest najazd kontrolerów, ale my się nie boimy. To bardzo dobrze służy, przede wszystkim marszałkowi, bo ja nie jestem w stanie sama przypilnować za pomocą mojego Biura Audytu i Kontroli wszystkich działań i procedur w urzędzie.

Także my wydajemy pieniądze publiczne, służymy społeczeństwu i powinniśmy być kontrolowani. Ale cieszymy się bardzo, że tak wypadła ta kontrola, bo nie tylko były projekty kontrolowane, które wdrażaliśmy w ramach Lubuskiego Regionalnego Programu, który ja bezpośrednio nadzorowałam, ale było prawie 400 innych zawiadomień w trakcie kontroli ad hoc sprawdzanych, na tak zwane donosy, bo gdy jest kontrola to się wtedy różne „ciemne moce” ujawniają. Ale mamy to za sobą, mam nadzieję. Chociaż są kolejne, widziałam zapytania. I teraz, proszę Państwa, szkolnictwo zawodowe, ten projekt jest w trakcie, sporo umów. Ja myślę, że na piśmie szczegółowo odpowiemy, bo nie jest to jakiś kontrowersyjny, żeby od razu ad hoc. Tam wszystko idzie pozytywnie, zgodnie z harmonogramem. Jeżeli chodzi o Białoruś to poproszę Pana Marszałka Jędrzejczaka, bo się „rwie do odpowiedzi”. Program Rozwoju Turystyki, rady nadzorcze to również na piśmie. E-urząd, proszę Państwa, w każdym departamencie w Urzędzie Marszałkowskim jest zatrudniony taki księgowy, pracownik, który odpowiada za finanse. I jeżeli chodzi o zaangażowanie wydatków, jak również dochodów, pilnuje tego, także jest ten przepływ informacji. Ja sobie nie wyobrażam, żeby dyrektor nie miał wiedzy i chodził na rozmowy do Pana Przewodniczącego i się spowiadał z tego, ponieważ ma wiedzę. Bez względu na to, czy ma podgląd elektroniczny, jak nie umie to się niech nauczy i nawet niech się nie przyznaje. W tej chwili będzie modyfikowany E-urząd w urzędzie, gdzie będą jeszcze lepsze programy i aplikacje, bardziej nowoczesne. Ja na przykład nie mam problemu, mam podgląd do tego, jeżeli chodzi o zaangażowanie, wydatki. Obowiązkiem każdego dyrektora jest stały monitoring planu finansowego, wręcz powinien mieć to w głowie. Dziękuję bardzo.

Informacja na temat bieżącej pracy Zarządu Województwa Lubuskiego stanowi załącznik nr 10 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Ja tylko dementuję, że jeśli chodzi o spowiedź to tylko do księdza trzeba chodzić na pewno, a nie do przewodniczącego. Pani Marszałek postuluje, żeby zwłaszcza w Wielkim Poście, bo tak jest nawet to zapisane. Dziękuję bardzo. Szanowni Państwo, jeśli nie ma więcej uwag, bardzo dziękuję. Pan „rwący się do odpowiedzi” Wicemarszałek Jędrzejczak.

Członek Zarządu Województwa Lubuskiego Tadeusz Jędrzejczak: Panie Przewodniczący, Pani Marszałek, Wysoki Sejmiku. Nie „rwący się do odpowiedzi”, ale realizujący swoje obowiązki na polecenie Pani Marszałek. Po pierwsze, chcę powiedzieć, że jestem bardzo wdzięczny Panu Radnemu Klaudiuszowi Balcerzakowi za zaangażowanie się w wizytę naszych partnerów z okręgu homelskiego, który jest naszym partnerskim regionem. Po drugie, wyjechali nasi koledzy i również przedstawiciele przemysłu spożywczego niezwykle zadowoleni, dlatego, że dzięki Pana aktywności i pomocy, za którą jeszcze raz dziękuję, mieli możliwość zobaczenia innej produkcji, innego rodzaju, na inną skalę niż te, które akurat realizują u siebie. Po trzecie, uzgodniliśmy, że jest kilka zaproszeń, kilka dat na Białoruś do wizyty przedstawicieli naszego regionu. Pani Marszałek została zaproszona i dlatego, jeżeli będzie decyzja o wyjeździe, będziemy chcieli przedstawicieli tego większego biznesu spożywczego, głównie przetwórstwa mięsnego, ewentualnie zaprosić. I na koniec chcę powiedzieć, że moje zadowolenie nie ma żadnego znaczenia. My współpracę zagraniczną robimy po to, żeby

korzystał region. Miałem trochę inne wyobrażenie, stało się tak, jak się stało, ale zostało to obrócone na naszą korzyść. Jeszcze raz, Panie Radny Klaudiuszu, jestem bardzo Panu wdzięczny. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Szanowni Państwo, a zatem zamykamy ten punkt.

Informacje na temat wdrażania programów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w latach 2014-2020 oraz stanu wdrażania Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w województwie lubuskim stanowią załącznik nr 11 do protokołu.

Punkt 5.

Informacja o sytuacji finansowej podmiotów leczniczych za 2016 rok.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Na sali jest obecny Pan Wojciech Filipczak – Dyrektor Biura Audytu, Kontroli i Nadzoru Właścicielskiego. Czy są jakieś pytania do Pana dyrektora, czy też do przedłożonego materiału? Pan Radny Kołodziej, bardzo proszę.

Informacja o sytuacji finansowej jednostek ochrony zdrowia stanowi załącznik nr 12 do protokołu.

Opinia Komisji Budżetu i Finansów stanowi załącznik nr 13 do protokołu.

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Jan Kołodziej: Może nie pytanie, ale tak parę spostrzeżeń. Miałem okazję, jak Pani marszałek wspomniała, 5 kwietnia być na otwarciu Lubuskiego Centrum Pulmonologii w Torzymiu. Faktycznie robi to wrażenie, jeżeli chodzi o budynek i całe wyposażenie. Chciałbym się też podzielić, że faktycznie idziemy w bardzo dobrym kierunku jeśli chodzi o Torzym i oddawanie budynku. Jednocześnie chciałbym też przy okazji pochwalić Lubuskie Centrum Ortopedii im. Lecha Wierusza w Świebodzinie, bo Pani prezes, która objęła pracę 3 lata temu, czy 4 w tym czasie wykonała bardzo dużo dobrej pracy na rzecz tego ośrodka, którym kieruje. Został wyremontowany dach, odnowiona elewacja, przebudowa dziedzińca. Jak obejmowała tę funkcję w Świebodzinie, była dyskusja, że Lubuskie Centrum Ortopedii, dawniejsze LORO popada w ruinę i będzie duży problem z jego funkcjonowaniem. Przy okazji zmiany dyrektora okazało się, że odpowiednia osoba na odpowiednim stanowisku zrobiła swoje. Chciałbym właśnie w tym momencie podziękować Pani prezes za zaangażowanie, jakie wykonuje na rzecz Lubuskiego Centrum Ortopedii. Dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Przyłączamy się do podziękowań, bo wcześniej, czy później którąś z kończyn możemy połamać, więc lepiej być z Panią dyrektorem „za pan brat”. Czy są jakieś inne uwagi, ewentualnie prośby i podziękowania? Nie ma. Jeśli nie, to uważam, że Sejmik informację do wiadomości przyjął.

Punkt 6.

Realizacja zadań inwestycyjnych na drogach wojewódzkich w 2016 roku oraz inwestycje planowane do realizacji w 2017 roku.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Chyba dzisiaj to jest Pana pierwsze inauguracyjne wystąpienie. Pan Paweł Tonder – Dyrektor Zarządu Dróg Wojewódzkich w Zielonej Górze. Wieloletni pracownik tej firmy. Awans pionowy. Panie dyrektorze, życzymy Panu powodzenia w tej ważnej misji, by udało się Panu wybudować wszystkie drogi, o które proszą ludzie i zatkać każdą dziurę, o którą postulują radni. Tego Panu życzymy. Dziękuję bardzo.

Dyrektor Zarządu Dróg Wojewódzkich w Zielonej Górze Paweł Tonder: Dziękuję bardzo Panie przewodniczący. Panie Przewodniczący, Pani Marszałek, Wysoki Sejmiku. Chciałem Państwu zaprezentować naszą krótką prezentację, dotyczącą inwestycji realizowanych w zeszłym roku. Także na inwestycje oraz w ogóle budżet nasz ZDW zamknął się kwotą ponad 88 milionów, z czego 74,5 mln zostało przeznaczony na realizację inwestycji, a także bieżącego utrzymania. Na same inwestycje wydatkowaliśmy w zeszłym roku ponad 58 mln zł. Prowadziliśmy rekordową ilość inwestycji, bo było prawie 78, w sumie 79. Udało się zmodernizować ponad 70 km dróg, to też jest jeden z rekordowych wyników. Tutaj największym wkładem w ten wynik to były środki, które były przeznaczone decyzją Zarządu Województwa, a także decyzjami Sejmiku o zwiększenie budżetu ZDW z przeznaczeniem na tak zwane „odnowy dywanikowe”. Dzięki temu udało się zmodernizować ponad 63 km dróg wojewódzkich. Realizowaliśmy oczywiście też inwestycje w ramach tak zwanej poprawy bezpieczeństwa, a także przy inwestycjach tych większych realizowane są budowy chodników, także prawie 4 km chodników, z czego ponad 2,6 kilometra chodników w ramach poprawy bezpieczeństwa. W ramach poprawy bezpieczeństwa również realizowaliśmy oznakowanie, tak zwane znaki aktywne, przejścia dla pieszych ze wzbudzaną sygnalizacją. Także wszystkie te elementy, które powodują poprawę bezpieczeństwa, szczególnie dla tych niechronionych uczestników ruchu, czyli pieszych. Tutaj jest tabelaryczne zestawienie, jak się rozkładały te środki, czyli tak jak powiedziałem, ponad 58 milionów na inwestycje i ponad 16 milionów na bieżące utrzymanie. 2 największe pozycje w ramach inwestycji to budżet województwa, ponad 31 milionów. I jak zawsze dużą pozycję naszą stanowi

dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej, to jest ponad 21 mln zł. Tutaj kilka przykładów właśnie, o których też była dzisiaj mowa, czyli ten stan techniczny, który jest na naszych drogach. Często jest jak widać katastrofalny, ale dzięki tym inwestycjom, które w zeszłym roku wykonaliśmy, udaję się nam ten stan jakoś sukcesywnie poprawiać. Także tutaj jest ulica Krótka w Drezdenku, przed i po przebudowie. Tutaj mieliśmy katastrofę budowlaną. Droga 350 – po lewej widać fotografie sprzed przebudowy, po prawej inwestycja już zrealizowana. Tutaj zastosowaliśmy taką innowację, jak siatka stalowa, czyli w pakiety bitumiczne została wpleciona, do współpracy z konstrukcją, siatka stalowa, która poprawia znacząco nośność drogi. Myślmy, że jej trwałość również będzie większa. Tak jak wspominałem o chodnikach, tutaj jest szczegółowe rozbiecie, to może nie będę tego rozwijał. Te odnowy dywanikowe, może do nich jeszcze nawiążę, samych tych odnów dywanikowych to jest 45 zadań. Przebudowy w ramach odnów dywanikowych pozwalają nam relatywnie mniejszym nakładem środków finansowych doprowadzać stan dróg do tak zwanego stanu dobrego. Ponieważ wybieramy odcinki, które nie są jeszcze tak zdegradowane i nie wymagają tej kompleksowej przebudowy. I tutaj to można tak jak by zobrazować, mamy 25 mln przeznaczone na te odnowy dywanikowe, to jest 64 km. Dzisiaj liczymy kompleksową rozbudowę, czy przebudowę drogi w granicach, jeżeli idziemy na ZRIT i musimy osiągnąć klasę G, czyli przebudować do 7 metrów, wychodzi nam 1 mln 700 za kilometr. Czyli widać tutaj, że te inwestycje w odnowy dywanikowe są i z punktu ekonomicznego, i z tego punktu efektu bardzo pożądane i korzystne. Tutaj też kilka przykładów inwestycji przed i po zrealizowaniu. To jest droga 278 Mozów - Pomorsko. Tutaj 151 w Kłodawie. Tutaj gmina partycypowała w kosztach inwestycji w wysokości 500 tys. Jak już wspominałem, jednym z tych największych elementów budżetu to są środki pochodzące z Unii Europejskiej. W ubiegłym roku udało nam się zakontraktować ponad 13 inwestycji, łącznie z budżetem państwa, na ponad 83 mln zł samej kontraktacji. Wykonanie w 2016 roku to jest 21 mln, z udziałem budżetu państwa w wysokości 440 tys. Całkowita wartość tych projektów to ponad 91 mln zł. Nie będę szczegółowo każdej inwestycji omawiał, ale rozpoczęliśmy 2 obwodnice, które realizujemy w województwie lubuskim. To jest obwodnica Drezdenka - drugi etap oraz obwodnica Rzepina. Także z tych największych inwestycji, które uzyskały dofinansowanie to jest budowa nowego mostu na rzece Warcie w Skwierzynie. W zeszłym roku ten obiekt został oddany do użytkowania. W tej chwili trwają prace wykończeniowe i na lipiec planowane jest już zakończenie realizacji. Dwie inwestycje zostały w zeszłym roku zakończone, które miały dofinansowanie z RPO. To są budowa dwóch rond: w Kożuchowie i w Chlastawie. Obie inwestycje rzędu 1,5 mln. Widzicie Państwo szczegóły tutaj. Tutaj jest zdjęcie z tablicą promocyjną ronda w Kożuchowie, a tutaj jest rondo w Chlastawie. Tak jak wspominałem o obwodnicy Drezdenka, to jedna z tych obwodnic, które są realizowane. W zeszłym roku zostały roboty rozpoczęte. Wykonawca po przerwie zimowej w tej chwili wrócił na inwestycję. Tutaj są zdjęcia z etapu realizacyjnego, tutaj jest po rozpoczęciu, po zdjęciu warstwy humusu i przygotowanie

korpusu do układania warstw nasypu. O moście również już wspominałem. Także tutaj to była to największa inwestycja, która uzyskała dofinansowanie w ramach RPO. Tutaj jest stan przed realizacją, czyli ten obiekt, który został rozebrany. W tle na zdjęciu po prawej stronie widać już wybudowany obiekt tymczasowy, po którym odbywał się ruch w trakcie realizacji inwestycji. Zdjęcie z uroczystego otwarcia obiektu, oddanie do użytkowania. Tutaj Pani marszałek brała udział, przedstawiciele Sejmiku, a także lokalni władarze. I tu jest obiekt po realizacji, czyli już po którym użytkownicy się poruszają. Kilka przykładów z realizacji zadań dofinansowanych w ramach RPO. To jest droga 138. Miejscowość Radnica na drodze 276. To jest ulica Iłowa w Żagańskiej. Trzemeszno Lubuskie na drodze 137. Odcinek 297, to jest droga wojewódzka o jednym z największych natężeń ruchu drogowego, z bardzo dużym udziałem samochodów ciężkich. Tutaj niestety, budowa S-ki również przyczynia się do tego, że część samochodów ucieka z S-ki, gdzie jest cały czas ograniczenie i żeby dojechać do 18-tki, bądź A4 porusza się naszą drogą. I sukcesywnie tutaj ta droga jest przebudowywana od kilku lat. Tutaj jest odcinek prawie 4 kilometrów. Ta tabelka pokazuje zestawienie, czyli tak jak wspominałem, pozyskujemy środki zewnętrzne, gdzie jest tylko, że tak powiem, taka możliwość. Jak największy udział mają środki RPO. Na drugim miejscu były to środki od jednostek samorządu terytorialnego. Udało się pozyskać ponad 1 mln 800 tys. zł. Także partycypujemy, próbujemy wchodzić we współpracę z gminami, z powiatami. Dzięki temu, że gminy się dofinansowują, udaje się zrobić większy zakres inwestycji, a także ich większą ilość. W sumie 17 inwestycji miało dofinansowanie z JST. Najwięcej ponad 1 mln 700 tys. było przeznaczone na inwestycje, a także na elementy przygotowawcze, czyli wykup gruntów i dokumentacje projektowe. W ramach bieżącego utrzymania kwota, która została wydatkowana to jest ponad 16 mln. Jak wiadomo w ramach bieżącego, to jest zimowe utrzymanie, letnie utrzymanie, utrzymanie także przepraw promowych. I tu Pani Marszałek Polak już wspominała, że to nie tylko łatanie przysłowiowych dziur, ale również oznakowanie poziome, pionowe, wprowadzanie organizacji ruchu, które zmieniamy, koszenie traw. I oczywiście w zimie zwalczanie opadów śniegu, a także tych „śliskości” wszystkich, w celu zapewnienia bezpieczeństwa dla poruszających się po naszych drogach. Ten wykres pokazuje tutaj, że ta zima ostatnia była ciężka. Wydaliśmy więcej środków niż w roku 2015. Także nie udało nam się zaoszczędzić, jak w ostatnich dwóch latach, środków finansowych, które były przeznaczone na zimowe utrzymanie. W ramach planowanych inwestycji w tym roku, przede wszystkim kontynuacja tych, które przechodzą z roku 2016. Czyli realizacja tych wszystkich zadań dofinansowanych z RPO. Budżet łączny Zarządu Dróg Wojewódzkich to jest 126 mln, z czego ponad 73 mln stanowią dotacje z Unii Europejskiej. Budżet własny - 24 miliony, pozostałe środki, prawie 30 milionów, to są bieżące utrzymania, ale to są również wszystkie koszty administracyjne, które realizujemy, więc na to bieżące utrzymanie, stricte na zimę, lato i promy to jest około 11 mln. Dziękuję bardzo.

Informacja nt. realizacji zadań inwestycyjnych na drogach wojewódzkich w 2016 roku oraz inwestycji planowanych do realizacji w 2017 roku stanowi załącznik nr 14 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję. Nie będzie Pan próbował odpowiadać na to interpelacje, to o co Pani marszałek prosiła? To znaczy może ogólnie. Może szczegółowo odrębnie, ale tak ogólnie bardzo prosił bym. Zwłaszcza chodzi o tą prośbę, bo wiem, że spotkaliście się Państwo z radnymi dzisiaj. I to, co troje radnych składało w sprawie tej drogi do województwa wielkopolskiego, jak rozumiem.

Dyrektor Zarządu Dróg Wojewódzkich w Zielonej Górze Paweł Tonder: Ogólnie może powiem tak – jeśli chodzi o te bieżące utrzymanie, czyli przede wszystkim w tej chwili przez to, że zima była taka, jaka była, było bardzo dużo przenieść temperatury przez zero. Spowodowało to, niestety, degradację tych odcinków, które nie są przebudowane. W związku z czym zdajemy sobie sprawę, że stan techniczny uległ pogorszeniu. Robimy wszystko, żeby go poprawić. Tak jak tutaj Pani marszałek wspomniała, dodatkowe środki decyzją Zarządu Województwa. Dzisiaj Państwo będziecie mieli okazję głosować nad zwiększeniem budżetu województwa lubuskiego w zakresie budżetu Zarządu Dróg Wojewódzkich o kwotę 1 mln 480, która zostanie przeznaczona właśnie na bieżące utrzymanie. Wyprzedzająco ogłosiliśmy już przetarg, żeby skracać maksymalnie ten czas od tej decyzji, i żeby jak najszybciej mogły ekipy remontowe wyjechać na drogi. Więc 13-go, czyli w czwartek najbliższy, jest otwarcie przetargu właśnie na te środki, które dzisiaj Państwo będziecie mieli okazję głosować i głosować nad zwiększeniem budżetu na bieżące utrzymanie. Jeśli chodzi o drogę 160 to jest oczywiście nasz w tej chwili priorytet, którym się zajmujemy. Dzisiaj, tak jak Pan Przewodniczący wspomniał, u Pani Marszałek Makarskiej odbyło się spotkanie z przedstawicielami rady miejskiej w Drezdenku. Rozmawialiśmy na temat stanu dróg wojewódzkich. Ta 160 była najbardziej artykułowaną drogą, więc wiemy co trzeba tam zrobić. Będziemy się starać te problemy, które w tej chwili występują z przejezdnością, czyli te dziury połatać. Docelowo w planie inwestycji priorytetowych droga wojewódzka 160 jest ujęta na liście priorytetowej z szacunkowym kosztem około 9,5 mln. Więc przygotowujemy się, dokumentacja jest w realizacji. Na koniec kwietnia planujemy złożyć wniosek o ZRID i będziemy, że tak powiem, do wojewody jeździć, do administracji budowlanej, i będziemy próbować, żeby ten ZRID był wydawany jak najszybciej, żeby można było rozpocząć procedurę przetargową i ten problem wyeliminować poprzez rozbudowę tej drogi. Niestety, koszty inwestycji nam tutaj rosną, dlatego, że ten odcinek jest realizowany w oparciu o ZRID, czyli już to zmienione rozporządzenie w sprawie warunków technicznych dla dróg. To powoduje, że musimy przebudować ten odcinek do siedmiu metrów, a co za tym idzie, jeżeli mamy większy zakres przebudowy więc musimy ten odcinek – koszty wzrastają. W związku z czym będziemy dostosowywać długość odcinka do środków jakie mamy zapisane w priorytetach.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Szanowni Państwo Radni, kto z Państwa chciałby tutaj zadać pytanie jakieś? W pierwszej kolejności

Pan Radny Józef Kruczkowski, następnie Pan Radny Zbigniew Kołodziej. Bardzo proszę o tradycyjne przyciskanie zielonego przycisku, tak byśmy wiedzieli kto chce zabrać głos i Grzegorz Grabarek potem jako trzeci rozumiem, Panów już tutaj dopisujemy, Pani Radna Gośniowska-Kola. Bardzo proszę Pan Radny Kruczkowski.

Radny Województwa Lubuskiego Józef Kruczkowski: Generalnie chciałbym pochwalić Pana dyrektora, bo jest to człowiek przez duże C, który czuje drogi i jest otwarty na rozmowy. Kilkakrotnie to doświadczyłem, zwłaszcza w takich momentach, gdzie można coś rozwiązać, a niekoniecznie przekładać, czy odkładać i stąd moje jakby tutaj dwa wnioski. Po pierwsze, żeby tam, gdzie dotyczy to rzeczy drobnych, nie wiem, przepust, chodnik, czasami jakaś drobna naprawa, przejście z sygnalizacją. To są rzeczy niewielkie, ale bardzo istotne dla mieszkańców miejscowości, mówię tu o miejscowościach, żeby być otwartym na gminy, na miasta i przy ich udziale finansowym, to chcę głośno powiedzieć, że tam, gdzie mamy granice miejscowości uważam, że samorządy gmin, czy powiatu powinny uczestniczyć oczywiście w określonym zakresie, być może to powinna być jednakowa zasada. Bo może być tak, że ktoś nic nie dokłada, a może być tak jak w Kłodawie, 50% gmina dołożyła, bardzo chciała, mogła dołożyć, więc tu by trzeba byłoby to przemyśleć. Taka druga sugestia, że biorąc pod uwagę kwoty, które stanowią tak de facto 4% długości, to co rocznie remontujemy, czyli 25 lat mniej więcej, tyle muszą te drogi wytrzymać i raczej tego króliczka nie dogonimy, ale musimy się starać i gdy jeśli będziemy robili to tzw. remontami bieżącymi nakładkami, to może to przyspieszymy. Ale wnioskowałbym o to do Pana przewodniczącego, gdyby z uwagi na to, że drogi to jest zawsze najbardziej dyskusyjny punkt, gdybyśmy raz na kwartał, tak mniej więcej, gdyby Pan dyrektor powiedział jak to idzie, jak jest rozwiązywana sytuacja na drogach. To myślę, że to czasami by nawet skróciło nam czas interpelacji. Dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Proszę też o śledzenie czasu. Już teraz pójdziemy w kolejności zgłoszeń, dobrze. Pan Grzegorz Grabarek, potem Pani Gośniowska-Kola, Pan Zbigniew Kołodziej. Przepraszam, żeby był tak zachowany porządek.

Radny Województwa Lubuskiego Grzegorz Grabarek: Panie dyrektorze, na komisjach wspomniano o drodze 137, w szczególności Międzyrzecz-Pieski. I są tam te topole zasadzone ileś tam lat, które zagrażają bezpieczeństwu. Dzisiaj się przyglądałem bardziej i widzę, że tam trzeba usunąć je wszystkie, żeby nie było jak tu 5 lat temu zgłaszam interpelację i wtedy brakło na wiadro farby, żeby

namalować lewoskręt w Skwierzynie na Bledzew, gdzie zginęła moja koleżanka, żeby teraz nie było, że podczas wichury spadnie gałąź na auto lub się przewróci całe drzewo. Proszę się tym pilnie zająć.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Pani Radna Małgorzata Gośniowska-Kola.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola: Właściwie to chciałabym się dołączyć do tych słów, które kolega wcześniej powiedział. Chciałabym wyrazić taką pochwałę, co do współpracy z Zarządem Dróg Wojewódzkich i z Panem dyrektorem, ale przy tej okazji chciałabym się zwrócić do Państwa Radnych – może przy okazji głosowania nad budżetem, wszyscy mając na uwadze potrzeby drogowe w naszym województwie, bardziej skupilibyśmy się na tym, żeby pieniądze w budżecie były zwiększone, jeżeli chodzi o inwestycje właśnie na drogi dla Zarządu Dróg Wojewódzkich. Bo to są najczęstsze interpelacje, najpilniejsze w tej chwili. Może to zabrzmie złośliwie, ale chciałabym, żeby województwo lubuskie w ramach strategii i promocji województwa skupiło się na promowaniu dróg, może wtedy więcej środków pójdzie właśnie na te inwestycje. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Pan Radny Zbigniew Kołodziej.

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Jan Kołodziej: Dziękuję bardzo. Też chciałbym się dołączyć do poprzedników jeżeli chodzi o wybór dyrektora Tondera. Uważam, że Zarząd wybrał najlepszą decyzję z tych, których mógł zrobić i na pewno już się daje odczuć, jeśli chodzi o prace wykonane na drogach. Ja chciałbym zapytać, jak wygląda, jeśli chodzi o umowy z samorządami na rok 2017, bo tak jak dyrektor wspomniał, w 2016 było prawie 2 mln podpisanych umów na dofinansowanie. Wiadomo już mamy rok 2017 i jakieś te umowy na pewno są przygotowane. Tutaj żadnej informacji, jeśli chodzi o to, nie udało mi się odnaleźć i jeśliby dyrektor znał odpowiedź, to bym prosił, w sprawie umów, jak również po dzisiejszym dofinansowaniu bieżącego utrzymania dróg. Jaka ogólna suma Zarząd Dróg Wojewódzkich dysponuje na bieżące utrzymanie? Ile jeszcze brakuje, bo faktycznie rok 2016 wyniósł ponad 16 mln dofinansowania i to uważam, że efekt w terenie jest widoczny i dobrze byłoby, żeby starać się powoli, jeżeli będą oszczędności, w tym kierunku podążać. Bo tak jak tutaj koleżanka Gośniowska-Kola wspomniała, to jest też wizerunek nas wszystkich i widzimy jeżdżąc tymi drogami, i dobrze byłoby, żeby nasze drogi wojewódzkie nie były gorsze od dróg gminnych. Jeszcze jedno na koniec pytanie, bo prawdopodobnie może odpowiedź znam, ale mimo wszystko zapytam. Czy

my jako województwo nie możemy korzystać z tzw. „schetynówek”, które są organizowane przez Wojewodę Lubuskiego? Dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Ja jeszcze chciałem poprosić Pana dyrektora o rzecz, z którą się zwracałem do Pana jeszcze w poprzedniej kadencji, o kwestię dotyczącą oznakowania pionowego i poziomego. Takiego stałego monitoringu dotyczącego jakości, sensowności, w takim trybie niestandardowym wydaje mi się tu z udziałem gminy, użytkowników dróg można to zawsze zrobić, bo w tej mierze są oczywiście duże rezerwy. Naturalnie mamy fatalne w Polsce prawo sposobu oznaczania być może ktoś kiedyś to zmieni. W dalszym ciągu, mimo upływu kilkudziesięciu lat, nie ma w Żaganiu informacji drogi na Zieloną Górę, ale jest na Nowogród Bobrzański, na Leszno. Ja wiem, że przeszkodą jest ustawa, ale chciałem żebyście Państwo też byli rzecznikami, bo wielu mnie pyta o to, co to za ważniejsze miasto od Zielonej Góry, Nowogród Bobrzański, bo ci, którzy jadą do Zielonej Góry z Żagania to najczęściej właśnie jadą do tego miasta, ale to jest odrębna sprawa. Natomiast tutaj zauważyłem dużo takich informacji, takich znaków dotyczących znaków kierunkowych, ale też i w kwestiach inwestycji właśnie na tym odcinku do Debrznicy chyba nie ma informacji o tym, że zbliżamy się do sygnalizacji świetlnej. I widziałem zatrzymawszy się, że samochód koło mnie przejechał, bo ciężarówka zablokowała ten znak, znak - sygnalizację świetlną, ale wcześniej nie ma jakby informacji o tym, że jest za moment sygnalizacja świetlna. W przypadku tych inwestycji warto by sprawdzać też prawidłowość oznakowania szczególnie pionowego tutaj. Dziękuję bardzo, proszę o krótką odpowiedź na te pytania, a na pozostałe rozumiem w odrębnym trybie będzie udzielona odpowiedź.

Dyrektor Zarządu Dróg Wojewódzkich w Zielonej Górze Paweł Tonder: Dziękuję bardzo. Przede wszystkim dziękuję za miłe słowa. To tyle, samemu o sobie ciężko mówić, także bardzo dziękuję. Jeśli chodzi o to, o czym mówił Pan Radny Kruczkowski, czyli ta zasada dotacji JST, więc ogólnie taką zasadę wprowadziliśmy już od kilku lat i przede wszystkim na te zadania w ramach poprawy bezpieczeństwa. Wniosków otrzymujemy bardzo dużo i pierwszeństwo mają rzeczywiście te wnioski, w których gminy, czy powiaty deklarują partycypację w kosztach wykonania inwestycji. Także tutaj przede wszystkim to są te drobniejsze zadania, bo wiadomo, że kwoty na zadania inwestycyjne wielomilionowe raczej są nie do udźwignięcia przez gminę i powiaty, więc współpracujemy w zakresie przede wszystkim poprawy bezpieczeństwa. Jeśli chodzi o informacje raz na kwartał, ja jestem do dyspozycji Państwa zawsze. Informacji mogę udzielać, to już zostawiam Panu Przewodniczącemu, czy taka informacja ma się pojawiać na sesjach, czy nie. Jeśli chodzi o drogę 137 i ten odcinek Międzyrzecz-Pieski w zakresie drzew, o których mówił Pan Radny Grabarek. Tutaj na tych odcinkach

my w tej chwili projektujemy przebudowę drogi, więc te drzewa są przewidziane do wycinki. Oczywiście tak jak rozmawialiśmy, tutaj dyrektor Szulc udzielał Panu informacji na Komisji Gospodarki. Wszystkie drzewa, które są w pasach drogowych i które wykazują objawy stanu takiego, że należy je wycinać, są wycinane. Nie jesteśmy w stanie jakby przewidzieć ile i które drzewa, jeżeli będzie wichura ulegną przewróceniu, ale oczywiście mamy ten element na uwadze, jest on sukcesywnie wykonywany. Mówił również Pan, że te drzewa są poznaczane. Być może są poznaczane, ponieważ wystąpiliśmy do gminy Międzyrzecz o decyzję na wycinkę drzew i prawdopodobnie były oznaczone drzewa, które są przewidziane do wycinki w ramach inwestycji, która tam będzie realizowana. Oczywiście ja się zgadzam, że drzewa powinny być z pasa drogowego, tam gdzie one naruszają przede wszystkim skrajnię drogową, usuwane ponieważ te drogi, jeżeli mamy gęste nasadzenia, są to aleje, niestety nie wybaczą błędów kierowców, a wiadomo, że każdy z nas jest użytkownikiem samochodu i nie zawsze te nieszczęścia, które się zdarzają są z winy czy to kierowcy, czy innego kierowcy. Ale przy takich drogach, gdzie są gęsto obsadzone drzewami nie ma niestety gdzie uciec z drogi. Jeśli chodzi o umowy z JST, Pan radny Kołodziej pytał. Na tą chwilę nie mamy jeszcze zawartych na inwestycje w ramach poprawy bezpieczeństwa umów. Jesteśmy na etapie jakby korespondowania, tworzenia listy zadań z poprawy bezpieczeństwa, zostanie ona złożona z informacjami, która gmina ile, gdzie chce dofinansowywać. Będzie przedłożona do akceptacji do Zarządu Województwa Lubuskiego i wtedy będziemy, że tak powiem wchodzić w tę współpracę. Oczywiście, tak jak wspomniałem, pierwszeństwo i dla nas priorytetem, oczywiście poza tymi zadaniami, które musimy realizować jakby ze względu na inne aspekty, jest współpraca z JST, która pozwala, jeżeli mamy 1 mln w tym roku na poprawę bezpieczeństwa, uda się drugi milion od gmin, czy od powiatów pozyskać, to zyskujemy tak naprawdę 100% i 100% więcej inwestycji możemy zrealizować. Jeśli chodzi o bieżące utrzymanie, to dysponujemy w tej chwili kwotą niecałych 11 mln. Te 1 mln 400 to tam będziemy mieli, będzie to niecałe powiedzmy 11 średnio plus, czyli prawie 13 milionów. Jeśli chodzi o „schetyńówki”, niestety jako zarządca dróg wojewódzkich nie możemy skorzystać z takiego dofinansowania, ponieważ nie są skierowane dla dróg wojewódzkich, czyli dla nas. Panie Przewodniczący, pytał Pan o organizację ruchu, oczywiście na bieżąco przygotowujemy zmiany w organizacjach ruchu. Jak są prowadzone objazdy przez pracowników obwodów i rejonów drogowych to wszystkie prawidłowości są eliminowane na bieżąco, także reagujemy na zgłoszenia, które są, ale także tutaj departament gospodarki, czyli tutaj pracownicy dyrektora Kotylaka również prowadzą objazdy tych dróg i dostajemy zalecenia, które następnie wprowadzamy w życie. Jeśli chodzi o 138, sprawdzę, znak ostrzegawczy powinien być postawiony 150 m przed rozpoczynającą się sygnalizacją. To muszę sprawdzić. Poproszę inspektora, żeby zweryfikował i przekaże informację.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Szanowni Państwo, o przedstawienie opinii Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa proszę Przewodniczącego Komisji Pana Wacława Jana Maciuszonka.

Przewodniczący Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa Wacław Jan Maciuszonek: Opinia pozytywna.

Opinia Komisji stanowi załącznik nr 15 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: A zatem po tej serii pytań stwierdzam, że Sejmik informację do wiadomości przyjął.

Punkt 7.

Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia wojewódzkiego programu opieki nad zabytkami pn. „Program opieki nad zabytkami województwa lubuskiego na lata 2017-2020” – druk nr 456/17.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Na sesji jest obecny Pan Sławomir Kulczyński – Dyrektor Departamentu Infrastruktury Społecznej, który chce zgłosić autopoprawkę do tej uchwały. Czy tak Panie dyrektorze? Ona została już zgłoszona ta autopoprawka, czy Pan ją zgłosi tutaj? Proszę, nie jest jeszcze wprowadzona, Panie dyrektorze. Bardzo bym prosił o to, żeby została ona zgłoszona. Bardzo proszę.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 16 do protokołu.

Dyrektor Departamentu Infrastruktury Społecznej Sławomir Kulczyński: Program opieki nad zabytkami województwa lubuskiego był konsultowany, podlegał on konsultacjom społecznym i tak w trakcie konsultacji wpłynęła jedna uwaga, a mianowicie od zespołu Kryniczanka w Białkowie. Jest to zespół śpiewaczy. Ten zespół chciał, żeby też umieścić ich w tym programie w jednym miejscu. W programie opieki nad zabytkami wymienione były zespoły śpiewacze, ludowe oczywiście zespoły śpiewacze. Oczywiście to nie jest sedno tego programu, ponieważ program opieki nad zabytkami dotyczy zabytków, ale dodatkowo był taki zapis o zespołach śpiewaczych i jeden z zespołów zgłosił, że też chce być tam wymieniony. Zarząd przyjął tą autopoprawkę i zgłosił ją na sesję Sejmiku.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo, Panie dyrektorze, czyli są Kryniczanki, tak.

Dyrektor Departamentu Infrastruktury Społecznej Sławomir Kulczyński: Kryniczanka.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Kryniczanka. Czy są wystąpienia klubowe w tej sprawie? Są pytania Państwa Radnych. Pani Radna Gośniowska-Kola.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola: W związku z tą autopoprawką chciałabym zapytać, czym to będzie skutkowało – wpisanie istnienia zespołu śpiewaczego, skoro to dotyczy zabytków, to nie rozumiem.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Wydaje mi się, że historyczny dokument, że będzie w uchwale wpisana nazwa zespołu, który istnieje, były tam wymienione, byłaby ulomna bez tej nazwy zespołu, w tym sensie.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola: Rozumiem, czy takich zespołów śpiewających w województwie jest więcej niż ten? Tak.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Ale inne nie wносиły takiej propozycji.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola: A czy wiedziały o tym, że mogą wnieść?

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Wszystkie wiedziały, ale ten wniośł, akurat chciał być zapisany w naszej uchwale.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola: To może należy jakoś uogólnić, żeby zespoły śpiewacze, skoro jest taka intencja i potrzeba, były wpisane jako tworzące kulturę tego województwa, ale niekoniecznie skupiające się na tym jednym. To jest moje pytanie po prostu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Ja myślę, że na przyszłość możemy zawrzeć jakąś inną formułę, ale tutaj nie będziemy teraz wykluczać propozycji Kryniczanki. Zatem proponuję byśmy do tej autopoprawki podeszli pozytywnie, wcześniej, czy później gdzieś na Kryniczanki trafimy. Szanowni Państwo, czy są jakieś inne pytania Państwa Radnych? Pan Radny Franciszek Wołowicz.

Radny Województwa Lubuskiego Franciszek Wołowicz: Dziękuję, nie, nie będzie śmiesznie. Na stronie 103 i 104 tego materiału, na temat wspierania, jest między innymi taki podrozdział: rozwijanie tworzenie produktów turystycznych i kulinarnych w oparciu o dziedzictwo kulturowe. I na dwie rzeczy chciałem zwrócić uwagę. Jest umieszczony punkt dotyczący wspierania tradycji winiarskich i bartniczych, przy uwzględnieniu oczywiście stanu zabytków. Zgodnie ze wskazaniem zawartym w programie rozwoju lubuskiej turystyki, znowu trzymamy się tylko wina i bartniczych, natomiast po naszym posiedzeniu choćby ostatnim komisji w Browarze w Witnicy. Jedynym już takim w Polsce, a jednym z nielicznych w Europie, unikat w ogóle. Żeby jednak mieć też na względzie te tradycje piwowarskie, bo i zabytek, bo browar jest zabytkiem, i w sposób przemysłowy, ciągle, powtarzalny produkuje te swoje wyroby z marką lubuską też, co prawda sam musi sobie ją nadawać, bo nie bardzo my mu na razie pomagamy. I druga sprawa, to chciałem podkreślić, że to jakby też poniekąd wychodzi naprzeciw naszym oczekiwaniom, po tym ostatnim posiedzeniu komisji, gdzie zresztą tu kolega Klaudiusz pewnie złoży stosowny wniosek do Zarządu, gdzie między innymi mówimy żeby kreować w tych produktach tradycyjnych, regionalnych markę lubuską. I tu akurat pięknie się jeden punkt wpisuje. Wykreowanie jako produktów turystycznych unikalnych zabytków w stosunku do sąsiednich regionów. Produkty powinny mieć atrybuty marki i być unikatowe. To jest właśnie to, o co między innymi nam chodzi w promocji marki lubuskiej, czy to w wyrobach spożywczych, różnych wędlinach, serach, czy właśnie winach, czy przy piwie. A tak w ogóle, ponieważ temat zabytków to jest jeden z moich ulubionych koników, o czym później jeszcze oczywiście na sesji będzie, bo bez tego się nie może obejść, przy następnym punkcie. To ja mam taką refleksję, że oczywiście program zawiera kilkanaście jak nie kilkadziesiąt różnych innych programów zebranych w całość, bo też z różnych programów można finansować zabytki. I tu rzeczywiście od takich dedykowanych wyłącznie na zabytki środków, czy tradycyjnych takich instytucji, ministerstwa i tak dalej, łącznie po Program Rozwoju Obszarów Wiejskich i również te międzygraniczne porozumienia, ale mnie taka myśl ciągle męczy, trochę tak jak przy Lex Szyszko. Wszyscy mają pretensję do tego biednego Szyszki, choć projekt w zamyśle był bardzo dobry i powinien być utrzymany, bo to właśnie o to chodziło. A ten Lex Szyszko może by trzeba było rozszerzyć też i na zabytki, bo państwo się zachowuje tutaj też troszkę tak jak bezmyślny stróż, grosza nie da, ale nic nie da zrobić. Więc jeżeli coś się uznaję za zabytek szczególnie ważny dla

regionu, dla państwa, dla historii narodu, czy nawet szerzej Europy, a jest w prywatnych rękach, to albo umożliwić prywatnemu właścicielowi, żeby korzystał z tego zabytku zgodnie ze swoją wolą i życzeniem, albo od niego odkupić, albo dać mu pieniądze na to. Wtedy to byłaby pełna realizacja programu ochrony zabytków. A u nas z zabytkami jest tak, że pieniądze są niewielkie, bardzo niewielkie, wymagania kosmiczne i większość zabytków niszczeje i duża część bezpowrotnie zniszczeje, bo prywatni właściciele własnym sumptem nie są w stanie tego zrobić. Inne kraje choćby Włochy, inną politykę stosują. Tam jest znacznie bardziej rozbudowany program wspierania remontów, czy rewitalizacji zabytków będących w prywatnych rękach. U nas raczej prywatny właściciel ma pomocy prawie żadnej, natomiast kłód różnych pod nogi całe multum. I nie zawsze też spójna polityka konserwatorów zabytków, bo tutaj też przykłady, że jednym się coś tam umożliwiał i pomaga, a innym nie. Również w Żarach takich parę przykładów mam dziwnych decyzji, ale to tak na marginesie tylko. Te dwie sprawy chciałem głównie podkreślić. Wspieranie wszelkich tradycji nie tylko winiarskich, bartniczych, ale i pozostałych, piwowarskich, czy kulinarnych. I to podkreślenie marki. Dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Ja proponuję by komisja, którą powołaliśmy właśnie wystosowała taki wniosek do polskiego Rządu. Bardzo bym prosił Pana Radnego, ewentualnie żeby nie zamykać tego tematu. Niech komisja przygotuje taki wniosek. Komisja ma prawo, radni proponować zmianę prawa w tym zakresie. Natomiast ja rozumiem, że tu chodzi o generalne uwzględnienie przez departament marki, tam Pani dyrektor Malon siedzi z tyłu, żeby nie zapominać o tradycjach kulinarnych i browarniczych województwa lubuskiego i we wszystkich innych dokumentach to dopisywać, bo nie tylko winem i bartnictwem stoi województwo lubuskie w promocji tej strategii marki. Myślę, że tutaj akurat wątek, którego my dotykamy jest bardzo celowy, chodzi o ochronę zabytków. Jeszcze Pani Radna chciałaby coś na ten temat.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola: Tak jeśli można. Ja oczywiście przychyliam się do tych słów, co do dbałości i do promocji zabytków województwa lubuskiego. Wobec tego chciałabym zgłosić taki wniosek, żebyśmy zaczęli może od siebie i zwiększyli środki na pomoc, na prace konserwatorskie, na zabytki. Zaczniemy od naszego budżetu. Widzimy ile zostało zgłoszonych wniosków, one są dofinansowane w pięćdziesięciu procentach. Oczywiście lista oczekujących jest o wiele dłuższa niż ta, która została zatwierdzona. Wobec tego wnioskuję, żebyśmy zwiększyli w budżecie kwotę na ochronę zabytków i na prace konserwatorskie. Dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Bardzo proszę Panią Radną, by właśnie do budżetu na rok 2018 taki wniosek złożyć formalnie, mówiąc o tym skąd te środki przesunąć na zabytki, natomiast ja mówiłem o zmianie prawa akurat tutaj. Ja zwracam uwagę tylko, że akurat w naszej działalności Sejmiku my zwiększamy te środki sukcesywnie chociaż oczywiście wiemy o tym, że zdecydowanie za mało. Ja rozumiem, że po tej dyskusji możemy przejść do opinii projektu uchwały. Czy tak? Jeśli tak, to proszę o przedstawienie opinii Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki przez Panią Przewodniczącą Marię Jaworską.

Przewodnicząca Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki Maria Jaworska: Komisja analizowała łącznie z poprawką projekt uchwały i jednogłośnie zaopiniowała pozytywnie.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 17 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Szanowni Państwo, zatem projekt uchwały w sprawie przyjęcia wojewódzkiego programu opieki nad zabytkami pn. „Program opieki nad zabytkami województwa lubuskiego na lata 2017-2020” – druk nr 456/17, wraz z autopoprawką, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem tej uchwały, proszę nacisnąć przycisk zielony „T”. Kto jest przeciw, proszę nacisnąć przycisk czerwony „N”. Kto się wstrzymał, proszę nacisnąć przycisk niebieski „?”.

W głosowaniu wzięło udział 27 radnych.

27 radnych było za, nikt nie był przeciw, nikt się nie wstrzymał.

Stwierdzam, że Sejmik ten projekt przyjął.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 18 do protokołu.

Uchwała Nr XXIX/444/17 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 10 kwietnia 2017 r. w sprawie przyjęcia wojewódzkiego programu opieki nad zabytkami pn. „Program opieki nad zabytkami województwa lubuskiego na lata 2017-2020” stanowi załącznik nr 19 do protokołu.

Punkt 8.

Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Lubuskiego w roku 2017 dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków położonych na obszarze województwa lubuskiego – druk nr 457/17.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Pan Sławomir Kulczyński – Dyrektor Departamentu Infrastruktury Społecznej jest obecny na sali. Czy są w tej sprawie jakieś wystąpienia klubowe? Nie ma. O przedstawienie opinii Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki proszę Przewodniczącą Komisji Panią Marię Jaworską.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 20 do protokołu.

Przewodnicząca Komisji, Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki Maria Jaworska: Komisja Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki zaopiniowała projekt uchwały pozytywnie.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 21 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: O przedstawienie opinii Komisji Budżetu i Finansów proszę Przewodniczącego Komisji Pana Tadeusza Pająka.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Tadeusz Pajak: Komisja zaopiniowała pozytywnie i jak co roku komisja dochodzi do wniosku, że zawsze tych pieniędzy jest za mało i też myślę, że w przyszłym roku w budżecie trzeba by się zastanowić, żeby troszeczkę tą kwotę podnieść. Dziękuję bardzo.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 22 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Pani Marszałek, zatem wydaje mi się, że po tych wielu wnioskach, trzeba będzie się nad tym zastanowić, ale póki co pytam, czy są jakieś pytania? Pan Radny Wołowicz będzie pytał, dlaczego tak dużo na kościoły, pewnie, tak?

Radny Województwa Lubuskiego Franciszek Wołowicz: Oczywiście, Panie Przewodniczący. W ubiegłym roku myślałem już, że coś drgnęło, bo jednak proporcje były troszeczkę inne niż zazwyczaj, ale w tym roku znowu sprowadzono mnie na ziemię. Na 33 dofinansowania, 5 jest, że tak powiem, cywilnych. Wszystkie bez wyjątku pozostałe to są kościelne. 112 tys. na te pięć, 838 tys. na pozostałe. Wniosków wpłynęło 65, załatwiono 33. Czy naprawdę wśród tych 65 wniosków nie znajdzie się choćby kilka na pokaz, żeby te proporcje pokazać. Ponadto przecież to jest konsultowane też jeszcze z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, a u Wojewódzkiego Konserwatora, który dysponuje też

pieniężmi budżetowymi, dokładnie te same pozycje są, te same kościoły w dużej części, więc jest jakby podwójne finansowanie. Ja się czepiam tego co roku, nie dlatego, że sobie tak postanowiłem tylko, że jak mamy tak ograniczone środki finansowe, to dzielimy bardziej sprawiedliwie. Ten podział po raz kolejny sprawiedliwy moim zdaniem na pewno nie jest. Jedna strona jest wyraźnie od dziesiątków lat uprzywilejowana. Wszyscy pozostali są na przegranej pozycji. Dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Ja widzę, że Pani Marszałek, Radna Elżbieta Anna Polak chce zabrać głos. Bardzo proszę.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Bardzo dziękuję, Panie Przewodniczący. Faktycznie co roku, od wielu pojawiają się wnioski w celu właśnie zwiększenia tego budżetu. Proszę Państwa, my jesteśmy w tej chwili w takim, można powiedzieć, boomie inwestycyjnym, również jeżeli chodzi o dziedzictwo kulturowe i zabytki. W ramach Lubuskiego Regionalnego Programu przeznaczaliśmy bardzo duże pieniądze, także proszę nie patrzeć tylko na ten skromny fundusz, ale na wkłady własne do projektów, które są na zabytkach realizowane, również w tym roku sześć dużych inwestycji. Dzięki też pozytywnej opinii Ministra Kultury będziemy mogli realizować ze środków programu operacyjnego infrastruktura i środowisko i to trzy, tam są duże inwestycje nasze, samorządowe. To jest Regionalne Centrum Animacji Kultury, to rewitalizacja teatru i rozbudowa Muzeum Ziemi Lubuskiej i to też jest dziedzictwo kulturowe, gdzie zapewniliśmy z naszego skromnego, małego budżetu wojewódzkiego wkłady własne na olbrzymie pieniądze. Pani Skarbnik może mi przypomnieć na wkłady własne do inwestycji w zakresie dziedzictwa kultury, czyli rewitalizacji zabytków, siedem, tak? Sześć milionów już przeznaczaliśmy, bo to było w rezerwie, także to nie jest tylko ten niecały milion. Sześć milionów już Zarząd uruchomił z rezerwy, bo nie było pewności czy projekty uzyskają pozytywną decyzję. Uzyskały, także już sześć milionów poszło jako wkład własny na dziedzictwo kulturowe, na rewitalizację zabytków. Natomiast co do tego funduszu, to ja mam taką propozycję i proszę o akceptację w przyszłorocznym budżecie możemy potroić te pieniądze w taki prosty sposób, żeby warunek dofinansowania był taki, że beneficjent dokłada 30%. Tak jak jest to w przypadku siłowni pod chmurką, czy orliki. Ten system świetnie zadziałał orlikowy, 30% z budżetu państwa, 30 z hakiem samorząd, 30 gmina. Te pieniądze to są tak naprawdę na realizację zadań gminy. To jest dotacja na pomoc dla gminy, więc jeżeli się dołoży strona, trzeba opracować myślę po prostu zmianę finansowania i w ten sposób potroimy. Tak zrobiliśmy sprytnie ogłaszając konkurs na cyfryzację, na światłowody. Jako region lubuski jesteśmy liderem w Polsce i my potroiliśmy nasze pieniądze. W konkursie ogłosiliśmy, wygra ten, kto dołoży więcej. My daliśmy 50 mln, Orange dołożyła

100. My potroiliśmy wartość projektu. Projekt nie był za 50, a za 150 zrobiony i to samo możemy zrobić w tym funduszu. Dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję, czyli ja rozumiem, że chodziłoby o to, by zwłaszcza tam gdzie wnioskodawcami są parafie, żeby to gmina z tego terenu, tej parafii dołożyła jakieś środki, tak rozumiem. Bo to jest tak, że w żadnym prawie przypadku nie przekracza to 50% dofinansowania zadania, także to jest już dzisiaj taki udział. Pan Radny Kosik jeszcze chciał zabrać głos. Bardzo proszę.

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Kościk: Oczywiście tezą taką, która nie budzi naszej wątpliwości jest to, że tych pieniędzy na zabytki po prostu brakuje. I apel o to, żeby w ramach budżetu je zwiększać jest jak najbardziej słuszny, ale mam pytanie, ponieważ gro tych zabytków to są zabytki poniemieckie. Chciałem zapytać Panią Marszałek, jakie są możliwości wykorzystania środków płynących z Niemiec np. z landu Brandenburgia? Jakie są możliwości wykorzystania pieniędzy z EWT? Myślę, odnosząc się tu do słów kolegi Franka, z tymi parafiami i kościołami sprawa jest stosunkowo prosta, bo faktycznie gdzieś z czterech, trzy co najmniej, to są właśnie kościoły, jeżeli chodzi o tutaj Ziemię Lubuską, procentowy ich udział. Dodatkowo tam nie ma problemu też z określeniem właściciela, więc my musimy pomagać. Może właśnie warto wykorzystywać też środki niemieckie w tym zakresie. Nie zgadzam się z tezą, że tutaj w jakiś szczególny sposób wspomagamy parafie i te zabytki, a już na pewno nie zgadzam się z tezą, że robimy to od kilkadziesiąt lat. Jeżeli to robimy, to stosunkowo od niedawna. Franek, może byś się lepiej czuł, jak nie będziesz sprawdzał tej statystyki po prostu i tyle, mniej Cię będzie bolało. Mówię o tych zabytkach, pozostałościach z czasów poniemieckich, bo faktycznie tam jest problem często właśnie z właścicielem. Ja wczoraj sobie zrobiłam taką wycieczkę pod Krosno Odrzańskie do Skórzyna. To jest taka wioska pod Krosnem Odrzańskim, gdzie jest pochowany, zmarł drugi Kanclerz Zjednoczonych Niemiec Leo von Caprivi i stan jego grobowca jest po prostu zatrważający. Nie ma dzisiaj właściciela i jest problem, że być może zaraz padną pytania, jaki jest interes województwa lubuskiego? No być może faktycznie niewielki w to, żeby taki zabytek jakoś przywrócić do rangi, do pewnego poziomu, ale może by warto było zainteresować na przykład land Brandenburgii, a może właśnie środki z EWT. To są właśnie takie pytania, które chyba warto postawić. Dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Postaram się ja może odpowiedzieć na to pytanie w krótkiej informacji. Środki Europejskiej Współpracy Terytorialnej nie są środkami niemieckimi, są na projekty transgraniczne, aczkolwiek do tego źródła jakim jest

INTERREG w tej chwili V A, to są lokacje narodowe: polska i niemiecka. Zasadniczo to jest tak, że niemiecka lokacja służy na inwestycje w Niemczech, a Polska alokacja służy na alokacje w Polsce. Niestety w tym okresie wsparcia na te projekty, na pograniczu lubusko-brandenburskim mamy o 20% środków mniej niż w poprzednim okresie. Jeżeli chodzi o modernizację obiektów sakralnych w programie, który zaakceptowała Komisja Europejska, nie ma takiej możliwości, aczkolwiek obiekty sakralne, które zmieniają swoją funkcję uzyskują takie dofinansowanie. Przykładem jest kościół farny w Gubinie, jedna z najbardziej dofinansowanych inwestycji na pograniczu. Natomiast uzupełniającą chcę odpowiedzieć, że na teren województwa lubuskiego, przy zaangażowaniu Pani Wojewódzkiej Konserwator wchodzi dwie niemieckie fundacje, które pomagają finansowo modernizacji obiektów, również kościelnych. Dotyczy to kościoła w Kłępsku, kościoła w Sękowicach. I przymierza się do wejścia taka wielka fundacja niemiecka, która restauruje zabytki. Prosiłbym jednak tutaj być trochę delikatnym, bo wielokrotnie ten wątek poddawałem w różnych debatach polsko-niemieckich i czasami słyszałem kularowo takie zastrzeżenia, jeżeli uważacie że to jest nasze to nam to oddajcie. Bo jednak zwracam uwagę, że choć dziedzictwo kulturowe tych obiektów sakralnych, nie sakralnych jest europejskie i często jest rzeczywiście tak, jak Pan Radny mówi, to jednak są to obiekty polskie na terytorium Polski. Jednak podtrzymuję tą informację, być może postaramy się na następnej sesji rozszerzyć informację, o to ile fundacje niemieckie angażują na teren województwa lubuskiego. I tu chciałbym publicznie podziękować i pogratulować Pani Barbarze Bielinis-Kopeć, która uczyniła wielkie kroki o to, żeby nie tylko na Śląsk, na Dolny Śląsk, ale do województwa Lubelskiego środki z tych fundacji płynęły. Jeszcze Pan Marszałek Jędrzejczak i Pan dyrektor Kulczyński chcieli coś dodać.

Członek Zarządu Województwa Lubuskiego Tadeusz Jędrzejczak: Chcę potwierdzić, że nie ma środków brandenburskich, są środki unijne w ramach INTERREG V A, którym wspólnie zarządzamy z Brandenburgią, na działanie rewitalizacja przyrodniczo-kulturowa. Powiem tak, w największym skrócie. Wpłynęło wniosków na sumę ponad 20 milionów euro, one są w trakcie oceny. Myślę, że w okresie lata będziemy ocenę mieli skończoną i Sekretariat Wspólny przedstawi nam propozycje i oceny punktowe, wtedy Komitet Monitorujący będzie mógł się tym zająć. Wnioski są bardzo różne i w związku z tym na to środki finansowe są. Jest ich mniej niż było w poprzedniej perspektywie, ale są w znacznej części, o co pytał Pan Zbigniew Kościk, środki finansowe zostaną przeznaczone. Warunek oczywiście jest jeden, że musi być partner po polskiej, czyli po lubuskiej i po brandenburskiej stronie i wówczas taki wniosek może uzyskać dofinansowanie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: I Pan dyrektor Kulczyński chciał przedstawić. Pani Radna Gośniowska-Kola chciała jeszcze jakieś pytanie zadać dodatkowe?

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola: Tak, Panie Przewodniczący. Staram się tutaj kilka razy już prosić o głos i dziękuję bardzo. Chciałabym tylko potwierdzić, że potrzeba inwestowania w ochronę dóbr kultury jest ogromna w naszym województwie i tutaj nie ma co do tego żadnych wątpliwości. Też nie odczuwam żeby tutaj była jakaś niesprawiedliwość dziejowa. Bo tak się składa, że kultura chrześcijańska wywodzi się, nasza kultura właśnie z tej i liczba kościołów, Bogu dzięki, jest taka jaka jest. Kwoty, które są przeznaczone na dotacje są mizerne i też myślę, że nie ma tutaj jakiegoś podwójnego finansowania tych zabytków dlatego, że w ramach tego programu jednego, czy drugiego rozumiem, że się konkretną inwestycję kompleksowo realizuje. Rozumiem też, że zmiana warunków dofinansowania, wydaje mi się niestosowne porównanie być może, to chodziło o takie techniczne szczegóły, co do siłowni pod chmurką, ale przecież propagujemy sport także poprzez różnego rodzaju różne działania, nie tylko poprzez siłownie pod chmurką i tutaj porównanie jest niestosowne, tak mi się wydaje. Po prostu jest potrzeba zwiększenia środków na zabytki, na ich renowację. Dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Tu chodzi o technologie współfinansowania. Pan dyrektor Kulczyński. Także oczywiście mamy świadomość czym jest kościół a czym siłownia pod chmurką.

Dyrektor Departamentu Infrastruktury Społecznej Sławomir Kulczyński: Ja powiem tylko, że w przyjętym, w poprzednim punkcie, w programie opieki nad zabytkami, w jednym z ostatnich punktów rozdziałów ujęliśmy możliwe źródła finansowania ochrony zabytków, m.in. są wymienione dwie fundacje, o których Pan Przewodniczący mówił. To jest Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej i Polsko-Niemiecka Fundacja Ochrony Zabytków, zabytków kultury. Tam można uzyskać dofinansowanie, ale oczywiście zabytki, które dofinansujemy poprzez uchwałę Sejmiku dotyczą nie tylko obiektów poniemieckich, bo także dotyczących kultury romańskiej i wczesnośredniowiecznej, wtenczas kiedy nie były to tereny niemieckie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Z taką uwagą, że Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej nie dofinansowuje już od kilku lat projektów inwestycyjnych, tylko tak zwane projekty miękkie. Dziękuję bardzo. Uwzględnimy to wszystko

i przekażemy również te uwagi Pani Wojewódzkiej Konserwator Zabytków. Po tej dyskusji chciałem prosić Państwa abyśmy przystąpili do głosowania i w głosowaniu rozstrzygniemy przyjęcie tej uchwały. Projekt uchwały w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Lubuskiego w roku 2017 dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków położonych na obszarze województwa lubuskiego – druk nr 457/17, podaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem uchwały, proszę nacisnąć przycisk zielony „T”. Kto jest przeciw, proszę nacisnąć przycisk czerwony „N”. Kto się wstrzymał, proszę nacisnąć przycisk niebieski „?”.

W głosowaniu wzięło udział 24 radnych.

Za było 24, nikt nie był przeciw, nikt się nie wstrzymał.

Stwierdzam, że Sejmik tą uchwałę podjął.

Czy chcecie Państwo jeszcze właśnie tą uchwałę pod chmurką czy już przerwa? Pod chmurką.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 23 do protokołu.

Uchwała Nr XXIX/445/17 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 10 kwietnia 2017 r. w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Lubuskiego w roku 2017 dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków położonych na obszarze województwa lubuskiego stanowi załącznik nr 24 do protokołu.

Punkt 9.

Podjęcie uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego z przeznaczeniem na dofinansowanie Programu pn. „Lubuskie siłownie pod chmurką” na 2017 rok – druk nr 458/17.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Na sali jest obecny Pan Sławomir Kulczyński – dyrektor Departamentu. Czy są wystąpienia klubowe w tej sprawie? Nie widzę. O przedstawienie opinii Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki proszę Przewodniczącą Komisji Panią Marię Jaworską.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 25 do protokołu.

Przewodnicząca Komisji Kultury, Edukacji, Sportu i Turystyki Maria Jaworska: Komisja zaopiniowała projekt uchwały pozytywnie.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 26 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: O przedstawienie opinii Komisji Budżetu i Finansów proszę Przewodniczącego Komisji Pana Tadeusza Pająka.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Tadeusz Pająk: Opinia komisji jest pozytywna i komisja złożyła wniosek do Zarządu aby rozpatrzył dodatkowe pieniądze tutaj na ten program lubuskie siłownię pod chmurką tak, aby z 30 oczekujących jeszcze samorządów na liście rezerwowej, przynajmniej pierwszych 7 jeszcze dofinansować. Dziękuję bardzo.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 27 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Tak, ponieważ komisja budżetowa pieniędzmi dzieli, zatem rozumiem, że wniesie jakąś propozycję zmiany budżetu województwa na ten rok. Szanowni Państwo, czy ktoś z Państwa Radnych ma jakieś pytania do tego programu pod chmurką? Nie ma. Wcześniej zostały zadane, czy też odniesione. Szanowni Państwo, projekt uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego z przeznaczeniem na dofinansowanie Programu pn. „Lubuskie siłownie pod chmurką” na 2017 rok – druk nr 458/17, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem uchwały, proszę nacisnąć przycisk zielony „T”. Kto jest przeciw, proszę nacisnąć przycisk czerwony „N”. Kto się wstrzymał, proszę nacisnąć przycisk niebieski „?”.

W głosowaniu wzięło udział 26 radnych.

26 głosów za, nikt nie był przeciw, nikt się nie wstrzymał.

Stwierdzam, że Sejmik uchwałę przyjął.

Czy jeszcze realizujemy punkt 10 przed przerwą? Tak jest, nie ma sprzeciwu.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 28 do protokołu.

Uchwała Nr XXIX/446/17 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 10 kwietnia 2017 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego z przeznaczeniem na dofinansowanie Programu pn. „Lubuskie siłownie pod chmurką” na 2017 rok stanowi załącznik nr 29 do protokołu.

Punkt 10.

Podjęcie uchwały w sprawie nadania statutu Wojewódzkiemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze – druk nr 459/17.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Na sali obecny jest Pan Artur Malec – Dyrektor Departamentu Środowiska, który ma zgłosić też autopoprawkę do tego projektu. To bardzo proszę o zgłoszenie tej autopoprawki ona tutaj jest dostarczona.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 30 do protokołu.

Dyrektor Departamentu Środowiska Artur Malec: Szanowny Panie Przewodniczący, Pani Marszałek, Szanowni Radni. Proszę o wprowadzenie autopoprawki do uchwały Sejmiku. Zmiana polega na dodaniu w załączniku do uchwały dział III rozdział 3 § 24 ust. 1 w następujący sposób – obecnie jest Zarząd Funduszu zwany dalej Zarządem liczy 3 członków, a winno być Zarząd Funduszu zwany dalej Zarządem liczy do 3 członków.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Rozumiem, bo taka jest ogólna intencja ustawy, która mówi, że do trzech członków. Dobrze przyjmujemy to. Szanowni Państwo, czy są w tej sprawie jakieś wystąpienia klubowe? Proszę bardzo Pan Radny Kruczkowski ma jakieś pytanie w tej kwestii?

Radny Województwa Lubuskiego Józef Kruczkowski: Ja bym poprosił, żeby przypomnieć jakie instytucje są reprezentowane w Radzie Wojewódzkiego Funduszu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Panie dyrektorze, jakie instytucje są reprezentowane w Radzie Nadzorczej Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska?

Dyrektor Departamentu Środowiska Artur Malec: Panie Radny, reprezentowane są takie środowiska jak: środowisko naukowe, środowisko samorządowe. Przewodniczącym jest z ramienia Ministra Środowiska.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Zgodnie z ustawą, nowa ustawa wskazała jakie instytucje mogą być reprezentowane w radzie nadzorczej. Zgodnie z ustawą. Dziękuję.

Radny Województwa Lubuskiego Józef Kruczkowski: No właśnie, ale ja nie wiem, jak to jest zgodnie z ustawą, dlatego bym prosił. Jak nie to najwyżej później, ja nie chcę w tej chwili przedłużać.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dobrze, to proszę o wyjaśnienie później. Szanowni Państwo, czy są jakieś inne pytania? O przedstawienie opinii Komisji Rolnictwa, Ochrony Środowiska proszę Przewodniczącego Komisji Pana Zbigniewa Jana Kołodzieja.

Przewodniczący Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska Zbigniew Jan Kołodziej: Komisja zapoznała się z projektem uchwały i z zaproponowanymi poprawkami, i przyjęła je jednogłośnie. Dziękuję.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 31 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Szanowni Państwo, zatem projekt uchwały w sprawie nadania statutu Wojewódzkiemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze – druk nr 459/17, wraz z autopoprawką, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za, proszę nacisnąć przycisk zielony „T”. Kto jest przeciw, proszę nacisnąć przycisk czerwony „N”. Kto się wstrzymał, proszę nacisnąć przycisk niebieski „?”.

W głosowaniu wzięło udział 24 radnych.

Za było 22 głosy, nikt nie był przeciwny, 2 się wstrzymało.

Stwierdzam, że Sejmik uchwałę podjął.

Państwu Radnym przypominam o używaniu urządzenia, bo z liczbą od udziału w głosowaniach jest związana ta nieszczęsna dieta. Szanowni Państwo, zatem ogłaszam teraz przerwę około półgodzinną. Dziękuję bardzo.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 32 do protokołu.

Uchwała Nr XXIX/447/17 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 10 kwietnia 2017 r. w sprawie nadania statutu Wojewódzkiemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze stanowi załącznik nr 33 do protokołu.

przerwa

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Wznawiam obrady. Przystępujemy do kolejnego punktu obrad.

Punkt 11.

Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia „Aktualizacji Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami wraz z Planem Inwestycyjnym w zakresie odpadów komunalnych” – druk nr 460/17.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Bardzo proszę Pana dyrektora Malca o krótkie wprowadzenie do tego projektu. Informuję, że na sali obecni są przedstawiciele Zespołu Autorskiego wykonawcy Atmoterm S.A. tworzącego ten zespół. Pani magister Katarzyna Cholewa – kierownik zespołu i Pani magister Ewelina Wikarek-Paluch. Bardzo proszę o zajęcie miejsc, a Pana dyrektora o zabranie głosu.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 34 do protokołu.

Dyrektor Departamentu Środowiska Artur Malec: Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo Radni. Po wielu miesiącach prac mamy gotowy dokument Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami, wraz z planem inwestycyjnym w zakresie odpadów komunalnych. Były to dla wszystkich bardzo trudne miesiące. Miesiące negocjacji, perturbacji. Przy tej okazji chciałbym podziękować Zarządowi, który zaangażował się również w doprowadzenie do kompromisu. Podział ten został wykonany na cztery regiony, które są efektem licznych kompromisów i uzgodnień poszczególnych instalacji. WPGO wraz z planem inwestycyjnym zawiera analizę aktualnego stanu gospodarki odpadami, prognozowane zmiany w zakresie gospodarki odpadami, cele, kierunki w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów oraz kształtowania systemu gospodarki odpadami. Ale oczywiście jest harmonogramem zadań wynikających z przyjętych kierunków działania. Wraz z firmą Atmoterm, która przygotowała ten plan, który na dzień dzisiejszy jest najbardziej z optymalnych jakie można było sobie wymyśleć. Poprosiłbym może Panią Katarzynę...

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: A może tak, Panie dyrektorze. Szanowni Państwo, tutaj się zwracam do Państwa radnych. Uczestniczyliśmy w wielu różnych spotkaniach, informacjach też i debatach tutaj na tej sali Sejmiku Województwa Lubuskiego. Wiemy jakiego rodzaju są kontrowersje, argumenty po stronie samorządów. Wiemy, jakie są oczekiwania. Wiemy o tym, że jednolitego stanowiska nie ma. Ja się zwracałem do Związku Gmin Województwa Lubuskiego o jednolite stanowisko. Nie ma takiego jednolitego stanowiska. Ten kompromis i ta praca, która została przygotowana jest jak gdyby zrozumiała. Może Panie dyrektorze, ja prosiłbym ewentualnie, kto z Państwa Radnych ma jakieś pytania, uwagi do tego, byśmy nie wracali do prezentowania ważnego, bardzo ważnego planu aktualizacji. Bardzo ważnej aktualizacji planu, ale

bez rozpoczynania dyskusji na nowo. Zatem bardzo proszę i zadam pytanie, kto z Państwa radnych chciałoby na ten temat? Pan Radny Edward Fedko.

Radny Województwa Lubuskiego Edward Jan Fedko: Panie Przewodniczący, Wysoki Sejmiku. Dokument, który dzisiaj przyjmujemy jest chyba jednym z bardziej kontrowersyjnych dokumentów i zdaję sobie sprawę, że jednych cieszy, innych smuci. Rzecz polega na tym, by rzeczywiście w procesie jego tworzenia, czy też aktualizacji, wsłuchać się we wszystkie głosy, które padały podczas przecież nie krótkiej pracy, bo ten dokument jest skomplikowany i rzeczywiście wymaga długiego okresu czasu, aby go dobrze przygotować. Niewątpliwie rodzi pewne kontrowersje. Rozmawialiśmy o tym na wyjazdowych posiedzeniach komisji gospodarki i rozwoju, które miały miejsce w Słubicach. Rozmawialiśmy na innych posiedzeniach tej komisji. Zapewne komisja zajmująca się sprawami ochrony środowiska również głęboko go analizowała. No w końcu jakiś ten dokument powstał. Mam nadzieję, że on będzie monitorowany i na to bardzo liczę. Ponieważ tego typu przedsięwzięcia w terenie są widziane nie bardzo mile. Podam przykład RIPOK-u, który jest umocowany na Nowym Świecie w gminie Sulechów. Tutaj Państwo możecie zobaczyć parę fotek, jak to wygląda. Ja rozumiem, że regionalna instalacja przetwarzania odpadów komunalnych to jest firma, która powinna być wzorem w zakresie dbania o ochronę środowiska. Natomiast w tej sytuacji to jest wzór, jak być nie powinno. Jak firma, która ma dbać o środowisko, to środowisko zaśmieca. Zgłaszano uwagi do lokalizacji tego planu. Kierowano wiele pytań, zastrzeżeń, innych rozwiązań. Między innymi pismami z grudnia 2015, ze stycznia 2016. Dwa takie pisma były z sierpnia 2016. W końcu przekazany został apel również rady miejskiej w Sulechowie w tej sprawie, z dnia 15 marca 2016 roku. Ja oczywiście rozumiem, że ten dokument trzeba i należałoby przyjąć. Natomiast chciałbym, żeby naprawdę instytucje odpowiedzialne za właściwe funkcjonowanie regionalnych instalacji przetwarzania odpadów komunalnych spełniły swoje zadanie. Prowadziły kontrolę. Proszę Państwa, widać jak ta segregacja wygląda. Jak ona wygląda? To się segreguje w ten sposób, że rozsypuje się po setkach hektarów w okolicy to wszystko, co nie jest właściwie przetwarzane. A instytucje pozwalają jeszcze na podnoszenie rzędnych składowania o kolejne 4 metry, prawda? Jest to składowisko, czy regionalna instalacja, która położona jest w bezpośrednim sąsiedztwie podstrefy kostrzyńsko-słubickiej, specjalnej strefy ekonomicznej, gdzie przyjeżdżają potencjalni inwestorzy. Proszę Państwa, wszystko jest „och i ach”, bo to jest przy węźle S3, w niedalekiej odległości od węzła autostradowego, praktycznie niedaleko portu rzecznego, portu lotniczego i węzła kolejowego. I ich zachwyt kończy się w momencie, kiedy dojadą właśnie do tej instalacji, do tego składowiska, bo to nie jest żadna instalacja. Myślę, że tutaj służby odpowiedzialne za właściwy stan funkcjonowania tego typu firm powinny naprawdę sobie wziąć to do sumienia i prowadzić sukcesywnie kontrole i egzekwować te wymogi, które dla tego typu firm są stawiane.

Przypomnę tylko, że w tej chwili gmina Sulechów inwestuje 5 milionów złotych na uzbrojenie. Kompleksowe uzbrojenie terenów inwestycyjnych. Jeśli tak dalej to będzie wyglądało, to niestety tych inwestorów mieć w gminie Sulechów nie będziemy. Dziękuję bardzo.

Zdjęcia stanowią załącznik nr 35 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Rzeczywiście ja z mieszkańcami gminy Sulechów też się spotkałem i te wątpliwości też mi są oczywiście znane. Choć wiemy o tym, że ten RIPOK jest funkcjonującym zgodnie z prawem. Nie ma tutaj Lubuskiego Inspektora Ochrony Środowiska - Pana Ganeckiego. Chyba, że gdzieś siedzi na sali? Trudno się do tego odnieść, ale czy mógłby Pan dyrektor powiedzieć o tym, w jaki sposób zamierzamy podejmować te realne kroki dotyczące dyscyplinowania, egzekwowania od RIPOK-ów tych reguł, o których Pan Radny Fedko mówił?

Dyrektor Departamentu Środowiska Artur Malec: My oczywiście możemy dokonać analizy i kontroli w ramach wydanej decyzji. Natomiast stwierdziwszy uchybienia – Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska. Jego rolą jest egzekwowanie prawidłowości.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: No tak, ale ja rozumiem, że skoro to zostało poruszone na dzisiejszej debacie w trakcie planu gospodarki odpadami, to myślę, że możemy prosić o to, żeby takie działania wszcząć kontrolne w stosunku do tego RIPOK-u w Nowym Świecie, bo to chodzi o ten RIPOK. I wydaje mi się, że nie musimy tego formalizować, ale skoro zostało to zgłoszone, zresztą do mnie też zwracano się w tej kwestii, to prosiłbym jednak Panię dyrektorze, żeby takie działania kontrolne zostały wprowadzone i zostały przekazane uwagi też do Lubuskiego Inspektora Ochrony Środowiska w tej kwestii. Czy są od Państwa Radnych jakieś inne pytania? Nie ma. Pan Marszałek Jędrzejczak, Pani Radna Chinalska i Pan Przewodniczący Maciuszonek.

Członek Zarządu Województwa Lubuskiego Tadeusz Jędrzejczak: Pani Przewodniczący, Pani dyrektorze. Ja mam taką propozycję. Ponieważ to nie jest jedyny przypadek w województwie, gdzie powstało wysypisko ogrodzone. Tak jest też na północy województwa. Mam takie pytanie, czy my mamy zweryfikowaną taką bazę tego typu sytuacji, które są niezgodne z ustawodawstwem, które obecnie obowiązuje? Mimo, że wcześniej jedno z tych wysypisk było zgodne z uchwałą i planem ochrony środowiska i tak dalej, i tak dalej, Sejmiku Województwa Lubuskiego sprzed kilku, czy kilkunastu lat.

Dyrektor Departamentu Środowiska Artur Malec: Mamy to zinwentaryzowane.

Członek Zarządu Województwa Lubuskiego Tadeusz Jędrzejczak: Nie zrozumiałem?

Dyrektor Departamentu Środowiska Artur Malec: Mamy to zinwentaryzowane.

Członek Zarządu Województwa Lubuskiego Tadeusz Jędrzejczak: A czy mamy środki finansowe na to i możliwości prawne, żeby od tych, którzy to zrobili wyegzekwować to, aźby przywrócili do takiego stanu prawnego jaki powinno tego typu wydarzenie mieć?

Dyrektor Departamentu Środowiska Artur Malec: Z tym jest gorzej. Ale współpracujemy z GIOŚ. GIOŚ ma większe kompetencje i inne instrumenty.

Członek Zarządu Województwa Lubuskiego Tadeusz Jędrzejczak: Rozumiem. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Pani Radna Anna Chinalska, następnie Pan Przewodniczący Maciuszonek.

Radna Województwa Lubuskiego Anna Chinalska: Szanowni Państwo, wszyscy chcemy oczywiście, żeby nasze województwo było piękne i czyste. Patrząc na region zachodni, w którym jest powiat krośnieński, to widzimy że mamy tu RIPOK w Marszowie. Czyli tu nie występuje konkurencja. W dodatku z tych cenników, które otrzymaliśmy jakiś czas temu, Pan Przewodniczący rozesłał, prosił żeby rozesłać do radnych, widzimy że Marszów jest drogi w tej chwili. Podam tu przykład, że w tej chwili to były ceny z 2016 roku. Na przykład za tonę było zmieszanych odpadów komunalnych 293 zł, przy tym na przykład, że Kunowice miały w tym czasie 170 zł, czyli 130 zł mniej. Z kolei odpady ulegające biodegradacji – Marszów miał 293 zł. Później obniżono ceny. Od 1 stycznia 2017 roku, o dziwo, obniżono cenę i bardzo dobrze, że obniżono, i te ceny w tej chwili wynoszą 237 zł 60 gr za tonę. I tak są najwyższe tutaj spośród tych wszystkich RIPOK-ów. I mam pytanie, bo jeżeli za drogi będzie wywóz śmieci dla mieszkańców to po prostu śmieci będą ładowały gdzieś wiadomo w lesie, w rowie. Jeżeli władze gmin podniosą te ceny to wtedy dojdzie do takiej sytuacji, że ludzie będą gdzieś śmieci też wyrzucać. I mam pytanie, jaką mamy gwarancję, że znów po przyjęciu tego programu te ceny w Marszowie po prostu nie wzrosną? Czy będzie jakaś kontrola nad monopolistą, bo w regionie zachodnim, czyli tutaj chodzi głównie o powiat krośnieński, to Marszów jest monopolistą. Nie ma do wyboru innego RIPOK-a. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: To może jeszcze Pan Przewodniczący Maciuszonek i wtedy dopiero odpowiesz. Bardzo proszę Panie Przewodniczący.

Radny Województwa Lubuskiego Waclaw Jan Maciuszonek: Panie Przewodniczący, Wysoki Sejmiku. Ja co prawda chciałem zadać pytanie, ale już dostałem odpowiedź, że Pana Prezesa WIOŚ nie ma dzisiaj. Na komisji było pytanie, jak układa się współpraca między Urzędem Marszałkowskim a WIOŚ. Pan dyrektor mówił - znakomicie. Jak znakomicie - tak widać. Dzisiaj mamy, tak jak Pan Przewodniczący powiedział, jedną z najważniejszych uchwał, które mamy podjąć. Nie ma przedstawiciela WIOŚ. Ale nie ma podczas uchwalania. Że był - mnie nie interesuje, jak ktoś powiedział, że był przy przywitaniu, czy jak media są. Natomiast kiedy obradujemy - nie ma. Dodatkowo, dziś jeszcze mamy dodatkowy punkt odnośnie ochrony środowiska - Program Ochrony Środowiska Województwa Lubuskiego. Jeśli chodzi o ten program, ja absolutnie nie zgadzam się tutaj z Radną Chinalską. Śmieci po rowach będą się znajdować, tam gdzie są te najniższe stawki, bo tam, gdzie są niskie stawki to pokazał Radny Fedko jak się zagospodarowuje odpady. Także absolutnie inaczej. A kontrowersje wynikają tylko i wyłącznie z tego, że właśnie istnieją takie firmy, właśnie jak ta w Sulechowie. Ja tu mam prośbę do Pana dyrektora, zresztą przedstawiłem to też na komisji, żeby w ciągu roku najlepiej, nie skontrolować tutaj tego „Nowego Świata”, tylko wszystkie RIPOK-i. Wszystkie RIPOK-i, bo zaraz będzie nagonka na Nowy Świat, czy na jakieś inne. Wszystkie RIPOK-i, żeby to zweryfikować. Uważam, że zagospodarowanie zgodnie z prawem, zgodnie z zasadami, jest drogie. To są koszty inwestycyjne. To są koszty związane z sortowaniem. I dlatego powinny być równe szanse. Jeżeli ktoś będzie wyrzucał do lasu, a ktoś będzie sortował tak jak powinno być, to niestety muszą te ceny być wysokie. Także tutaj tylko i wyłącznie ja się dziwię, że robiąc nowelizację wojewódzkiego planu nie zweryfikowano tych RIPOK-ów, bo my żyjemy, jeśli chodzi o te tematy „od bomby do bomby”. I będą następne. Będą następne. Była Dąbrówka, mieliśmy Brożek niedawno. Co prawda nie temat związany z nami, ale Górzykowo. I takich tematów będzie, jeżeli będziemy tak sprawy traktować. To są dosyć jasne sprawy. Skontrolować, co na te wysypiska przyjeżdża. Zwłaszcza, że praktycznie nie mamy granicy i tutaj też jest dodatkowe zagrożenie, jeśli chodzi o śmieci z Niemiec. Także ja bym bardzo prosił Pana dyrektora, abyśmy za rok spotkali się tutaj i omówili wszystkie RIPOK-i skontrolowane. Czy one działają zgodnie z prawem. Dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Ja myślę, znowu, skoro jest taka szersza propozycja, to rzeczywiście bez żadnego pośpiechu przyjmijmy taki plan, dotyczący przeprowadzenia uzgodnienia zakresu kontroli z Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska, tak by to nie robić odrębnie.

Dyrektor Departamentu Środowiska Artur Malec: Panie Przewodniczący, ja w kontekście tego, o czym Pan Radny. Mam zestawienia, zarówno kontroli przeprowadzonych przez Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego, jaki przez GIOŚ. I te kontrolne się odbywają. I kolejny raz powtórzę, że ta współpraca się układa bardzo dobrze.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: No tak. Oczywiście przepraszam Państwa, że nie ma Pana inspektora. Trudno mi powiedzieć, z jakich powodów. Powinien być, ale wpływu na administrację rządową nie mamy. Zapewniam Państwa, że zadzwonię jutro do Pana inspektora i przekażę te Państwa spostrzeżenia i uwagi, bo jest jednak bardzo aktywnym partnerem do współpracy i nie mogę narzekać. Wszystkie uwagi kierowane od Państwa i od Sejmiku rozpatruje rzetelnie. Jest pewnie jakaś przyczyna, dla której jest nieobecny, za co Państwa przepraszam. Jeszcze Pani Chinalskiej, co zrobić, żeby Marszów obniżył ceny. Tak? Czy mamy jakieś instrumenty Panie dyrektorze?

Dyrektor Departamentu Środowiska Artur Malec: Zarząd Województwa, czy Urząd Marszałkowski, nie ma możliwości wpływania na ceny.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dobrze. Ponieważ wiemy o tym, że swego czasu Pan Marszałek Tomczyszyn wpłynął na stawki cen w jednym z RIPOK-ów, za co dziękuję. To tutaj może Pan Radny Maciuszonek pomoże Panu Marszałkowi i wspólnymi siłami wynegocjujemy jakieś niższe ceny w Marszowie. Ale tutaj możemy tylko o to prosić ewentualnie. Pan Radny Ardelli jeszcze.

Radny Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Tak. Ja odpowiem właśnie na temat, jak może wpływać, może nie ja, tak, czy my jako Sejmik, ale gmina Krosno, na to, aby ceny odpowiednie były. Ponieważ gmina Krosno jest udziałowcem w spółce i ma swojego przedstawiciela nawet w radzie nadzorczej. Więc myślę, że...

Radna Województwa Lubuskiego Anna Chinalska: Nie jest udziałowcem. Przepraszam. W Marszowie 7 gmin z powiatu, i Przewóz jeszcze, i Nowogród Bobrzański, 7 gmin z powiatu krośnieńskiego, nie jest udziałowcami. Tylko miasto Gubin jest udziałowcem. Tylko.

Radny Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Dobrze. Ale teraz chciałem też powiedzieć w takim razie inną rzecz, że to, co jest w Marszowie to jest mercedes w porównaniu do tych wszystkich

innych RIPOK-ów, które są w innych, nie obrażając ich, tak. Tylko to jest nowy zakład wybudowany ze środków unijnych i teraz tak jakby Krosno chciało odejść sobie cały powiat, oczywiście do innego RIPOK-u. Powoduje to, że ten zakład padnie i trzeba będzie zwracać środki unijne. Więc zakład powstał dzięki inicjatywie miast i gmin powiatu żarskiego i żagańskiego. Kiedy i teraz ma się promować, karać te gminy za to, że starały się coś zrobić przez to, żeby tym, którzy nic nie robili, siedzieli czekali i teraz chcą oczywiście znowuż jakieś korzyści z tego osiągnąć. Uważam, że nie ma przyzwolenia na takie działania.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Tak jest. Wiemy, że Marszów to jest Mercedes, ale rocznik tak sprzed kilkunastu lat, z czasów, kiedy był projektowany. Ale niewątpliwie nie jest naszym instrumentem. Nie mamy instrumentów jako Sejmik wpływania na decyzję inspektora, który przyjmuje, bądź nie, warunki dla powstania kolejnych RIPOK-ów. Ja prosiłbym tylko o to, byśmy postarali się. Ja mogę sam się włączyć, bo kiedyś pamiętam, rozpoczynałem sprawę. Chętnie się włączę w rozmowy z Marszowem, szukając możliwości, pola negocjacyjnego, bo ten obszar też mi jest bliski. Jak można obniżyć tą cenę. Ale na pewno tutaj w czasie obrad my tego nie ustalimy, Pani radna Aniu. Dobrze?

Radna Województwa Lubuskiego Anna Chinalska: Dobrze. Ja chciałam tylko koledze jeszcze odpowiedzieć, że Marszów będzie miał za duży strumień odpadów i jest w perspektywie też budowa RIPOK-u na terenie powiatu krośnieńskiego. Bo inaczej ten plan po prostu nie zostałby przyjęty. Także odnośnie Marszowa, który też będzie musiał być jeszcze rozbudowywany. Bo jest wielki teren, z którego będzie pobierał jako jedyny te odpady. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Szanowni Państwo, słyszeliśmy takie informacje, że generalnie nasze RIPOK-i, czyli regionalne instalacje przetwarzania odpadów komunalnych, zbyt małą liczbę odpadów przetwarzają skutecznie. Musimy się zastanowić, i to zwracam się o to, jak udoskonalić. Ponieważ świat troszeczkę nam odjechał. Jeżeli chodzi o zakres przetwarzanych odpadów to można to... Natomiast my się generalnie musimy poruszać w kategoriach tych zezwoleń, które mamy. A tak na dobrą sprawę, efektywność pracy naszych RIPOK-ów jest związana z możliwością przyjmowania większej liczby odpadów. Jestem, uczestniczyłem dwukrotnie w rozmowach z Niemcami, na to, żebyśmy jeszcze przyjmowali od Niemców. Legalnie przyjmowali odpady Niemców. I to jest jak gdyby rynek jeszcze do otwarcia, bo przeczy temu troszeczkę prawo niemieckie, które inaczej ceduje odpowiedzialność. Ale tak, czy inaczej, w interesie województwa lubuskiego jest, dla obniżenia cen, poprawa efektywności. Czyli większa liczba odpadów

przetwarzanych. Też nowocześniejsze technologie wprowadzane na te obszary tych składowisk, czy też tych regionalnych instalacji odpadów komunalnych. Ja rozumiem, że wyczerpaliśmy tą dyskusję. Bardzo dziękuję Panie dyrektorze. W związku z tym prosiłbym w tej chwili o to, żeby Komisja Rolnictwa i Ochrony Środowiska przedstawiła swoją opinię ustami Przewodniczącego Komisji Pana Zbigniewa Jana Kołodzieja.

Przewodniczący Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska Zbigniew Jan Kołodziej: Komisja pozytywnie zaopiniowała.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 36 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Proszę o opinię Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa Pana Przewodniczącego Wacława Jana Maciuszonka.

Przewodniczący Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa Wacław Jan Maciuszonek: Opinia komisji gospodarki pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 37 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Szanowni Państwo, po odbyciu tej debaty na pewno do problemu będziemy powracać, bo nie wątpię, że będzie wiele innych pytań, dotyczących gospodarki odpadami. Ale chciałbym przejść do głosowania projektu uchwały w sprawie przyjęcia „Aktualizacji Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami wraz z Planem Inwestycyjnym w zakresie odpadów komunalnych – druk nr 460/17, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za, proszę nacisnąć przycisk zielony „T”. Kto jest przeciw, proszę nacisnąć przycisk czerwony „N”. Kto się wstrzymał, proszę nacisnąć przycisk niebieski „?”.

W głosowaniu wzięło udział 28 radnych.

Za było 27 głosów, nikt nie był przeciwny, 1 głos wstrzymujący.

Stwierdzam, że Sejmik ten plan, tę uchwałę przyjął.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 38 do protokołu.

Uchwała Nr XXIX/448/17 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 10 kwietnia 2017 r. w sprawie przyjęcia „Aktualizacji Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami wraz z Planem Inwestycyjnym w zakresie odpadów komunalnych” stanowi załącznik nr 39 do protokołu.

Punkt 12.

Podjęcie uchwały w sprawie wykonania Aktualizacji Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami wraz z Planem Inwestycyjnym w zakresie odpadów komunalnych – druk nr 461/17.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Pan Artur Malec jest obecny, zgłosi jakąś literówkę, jakąś autopoprawkę, tak?

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 40 do protokołu.

Dyrektor Departamentu Środowiska Artur Malec: Panie Przewodniczący, chciałbym wnieść autopoprawkę do załącznika tejże uchwały. Błędy literowe. Jest Starte Kurowo, a winno być Stare Kurowo i Strzelce Krajeńskie winno być.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dobrze. Oczywiście, że tak. Przyjmujemy tą autopoprawkę. Rozumiem, że to jest wszystko jasne. Czy do tego tematu, do tej uchwały są jakieś wystąpienia klubowe? Nie ma. To proszę o opinię Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska Pana Przewodniczącego Zbigniewa Jana Kołodzieja.

Przewodniczący Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska Zbigniew Jan Kołodziej: Komisja pozytywnie zaopiniowała projekt uchwały. Dziękuję.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 41 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Komisja Gospodarki i Rozwoju Województwa. Proszę Przewodniczącego Wacława Jana Maciuszonka.

Przewodniczący Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa Wacław Jan Maciuszonek: Opinia pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 42 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Czy są jeszcze jakieś uwagi, pytania? Jeśli nie ma, to projekt uchwały w sprawie wykonania Aktualizacji Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami wraz z Planem Inwestycyjnym w zakresie odpadów komunalnych – druk

nr 461/17, poddaję głosowanie. Kto z Państwa radnych jest za, proszę nacisnąć przycisk zielony „T”. Kto jest przeciw, proszę nacisnąć przycisk czerwony „N”. Kto się wstrzymał, proszę nacisnąć przycisk niebieski „?”.

W głosowaniu wzięło udział 28 radnych.

27 głosów za, nikt nie był przeciwny, 1 głos wstrzymujący.

Stwierdzam, że Sejmik uchwałę podjął.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 43 do protokołu.

Uchwała Nr XXIX/449/17 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 10 kwietnia 2017 r. w sprawie wykonania Aktualizacji Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami wraz z Planem Inwestycyjnym w zakresie odpadów komunalnych stanowi załącznik nr 44 do protokołu.

Punkt 13.

Podjęcie uchwały w sprawie zawarcia porozumienia z Województwem Wielkopolskim w przedmiocie powierzenia zadania publicznego w zakresie planowania gospodarki odpadami komunalnymi – druk nr 462/17.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Pan dyrektor Malec jest obecny na sali. Czy w tej kwestii są jakieś wystąpienia klubowe? Nie ma. A zatem o opinię Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska proszę Przewodniczącego Pana Zbigniewa Jana Kołodzieja.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 45 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska Zbigniew Jan Kołodziej: Opinia komisji pozytywna. Dziękuję.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 46 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: O opinię Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa proszę Przewodniczącego Pana Wacława Jana Maciuszonka.

Przewodniczący Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa Wacław Jan Maciuszonek: Opinia pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 47 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Czy Państwo Radni mają jakieś pytania do tego? Jeśli nie ma, to projekt uchwały w sprawie zawarcia porozumienia z Województwem Wielkopolskim w przedmiocie powierzenia zadania publicznego w zakresie planowania gospodarki odpadami komunalnymi – druk nr 462/17, poddaję głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem uchwały, proszę nacisnąć przycisk zielony „T”. Kto jest przeciw, proszę nacisnąć przycisk czerwony „N”. Kto się wstrzymał, proszę nacisnąć przycisk niebieski „?”.

W głosowaniu wzięło udział 28 radnych.

27 głosów za, nikt nie był przeciwny, 1 głos wstrzymujący.

Stwierdzam, że Sejmik uchwałę podjął.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 48 do protokołu.

Uchwała Nr XXIX/451/17 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 10 kwietnia 2017 r. w sprawie zawarcia porozumienia z Województwem Wielkopolskim w przedmiocie powierzenia zadania publicznego w zakresie planowania gospodarki odpadami komunalnymi stanowi załącznik nr 49 do protokołu.

Punkt 14.

Podjęcie uchwały w sprawie zawarcia porozumienia z Województwem Dolnośląskim dotyczącym przyjęcia zadania publicznego w zakresie planowania gospodarki odpadami komunalnymi – druk nr 463/17.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Pan dyrektor Artur Malec jest obecny. Czy są wystąpienia klubowe w tej sprawie? Nie ma. O przedstawienie opinii proszę Przewodniczącego Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska Pana Zbigniewa Jana Kołodzieja.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 50 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska Zbigniew Jan Kołodziej: Opinia komisji pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 51 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: O przedstawienie opinii Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa proszę Przewodniczącego Pana Wacława Jana Maciuszonka.

Przewodniczący Komisji Gospodarki i Rozwoju Województwa Wacław Jan Maciuszonek: Opinia pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 52 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Czy ktoś z Państwa Radnych ma pytania w tej sprawie? Jeśli nie ma, to projekt uchwały w sprawie zawarcia porozumienia z Województwem Dolnośląskim dotyczącego przyjęcia zadania publicznego w zakresie planowania gospodarki odpadami komunalnymi – druk nr 463/17, poddamy głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za, proszę nacisnąć przycisk zielony „T”. Kto jest przeciw, proszę nacisnąć przycisk czerwony „N”. Kto się wstrzymał, proszę nacisnąć przycisk niebieski „?”.

W głosowaniu wzięło udział 26 radnych.

26 głosów za, nikt nie był przeciwny, nikt się nie wstrzymał.

Stwierdzam, że Sejmik uchwałę podjął.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 53 do protokołu.

Uchwała Nr XXIX/452/17 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 10 kwietnia 2017 r. w sprawie zawarcia porozumienia z Województwem Dolnośląskim dotyczącego przyjęcia zadania publicznego w zakresie planowania gospodarki odpadami komunalnymi stanowi załącznik nr 54 do protokołu.

Punkt 14a.

Podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia Programu ochrony środowiska dla województwa lubuskiego – druk nr 478/17.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Na sali jest obecny Pan dyrektor Malec, jak również wykonawcy tego zadania z firmy E&W Consulting Beata Grzonka, tworzący wyżej wymieniony dokument – Pani mgr Justyna Kośmicka oraz Pani mgr Iwona Stępień. Przypomnę, że program podlegał konsultowaniu, uzgodnieniu z resortami i w takim trybie, w możliwym racjonalnie trybie został Państwu dostarczony. Zapoznaliśmy się z tym bardzo rozległym dokumentem. Myślę, że on odpowiada na współczesne wyzwania, ale bardzo proszę, czy Pan dyrektor chciałby do tej kwestii

coś wnieść? Albo może odwróć kolejność. Szanowni Państwo, jakie macie Państwo pytania, uwagi do tego Programu ochrony środowiska dla województwa lubuskiego? Zgodnie z tym, że poprzedni program uległ zakończeniu, musimy uchwalić nowy. W związku z tym pytam, czy Państwo macie jakieś pytania, uwagi szczegółowe do tego programu? Pan Radny Franciszek Wołowicz.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 55 do protokołu.

Radny Województwa Lubuskiego Franciszek Wołowicz: Program siłą rzeczy jest obszernym dokumentem. Jest dokumentem takim ramowym. W związku z czym, ta jego obszerność jest usprawiedliwiona, ale też i w dużym stopniu taka ogólnikowość. Ja chciałem zgłosić konkretnie jeden wniosek. Nie po to, żeby ten program zmieniać, czy burzyć, czy cokolwiek w nim teraz zmieniać. Ja myślę, że w takiej postaci, w jakiej jest to pewnie jest do zaakceptowania, bo i tak później wynikające dopiero z niego treści przełożone na już plany takie realizacyjne, tak naprawdę będą decydowały o jakości wykonania. Ale ja chciałem zgłosić konkretny wniosek, aby dążyć do tego, żeby w województwie lubuskim, przynajmniej w każdym powiecie, była jedna stacja pomiarowa. Chodzi o pomiary powietrza. Dlaczego? W tej chwili mamy 6 stacji pomiarowych. Wyniki osiągnięte, różnie rozłożone terytorialnie, to na mapce widać. Wyniki odczytane, uzyskane na tych stacjach, są później jakby przemodelowane. Na ich podstawie robi się różne modele, które są wykorzystywane później jako rzeczywiste wskaźniki. W pewnym uproszczeniu mówię. Inaczej mówiąc, o tym, czy na danym terenie, ale już na mniejszym terenie, o jakości powietrza nie tyle decyduje rzeczywisty stan powietrza na tym terenie, tylko model matematyczny wywiedziony na podstawie tych sześciu punktów pomiarowych. I bardzo często jest tak, że ten model nie odzwierciedla rzeczywistego stanu. Często na plus, być może też i na minus, ale bardziej mam tą pierwszą sytuację na myśli. Dlatego, żeby te pomiary były bardziej obiektywne i w sposób bardziej taki obiektywny odzwierciedlający stan rzeczywisty, wydaje się, że dobrze byłoby, żeby przynajmniej w każdym powiecie, czy w mieście powiatowym, czy na terenie powiatu, choć miasta są najbardziej do tego predestynowane - bo tam najwięcej czynników potencjalnych zanieczyszczenia powietrza występuje, żeby przynajmniej w każdym powiecie był jeden taki punkt pomiarowy. Przeznaczyć na to sukcesywnie pieniądze, choćby z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska, czy ewentualnie z innych programów. Ale żeby do tego doprowadzić. Szczególnie w tym roku wszyscy się zaczęliśmy bardzo intensywnie przejmować stanem powietrza, bo tak naprawdę dopiero po tej zimie, mimo że ten stan się dramatycznie przecież nie zmienił, ale ta zima uświadomiła nam w pełni wagę problemu. Na podstawie tych sześciu stacji pomiarowych, no na przykład na terenie całego województwa mamy przekroczone benzoalfapiren. Choć wiemy, że faktycznie, być może występują jakieś miejsca, gdzie tego przekroczenia nie ma, ale ten model wskazuje, że tak jest.

Bo na wszystkich stacjach pomiarowych jest permanentnie przekroczony. Często też bywa to z tym pyłem PM10, czy PM2,5. Więc utworzenie znacznie większej ilości stacji pomiarowych da nam bardziej obiektywne spojrzenie na rzeczywisty stan powietrza w województwie lubuskim. A na koniec, nasz klub składał interpelację w tej sprawie. Otrzymaliśmy odpowiedź. Oczywiście w tej odpowiedzi wszystko jakby się zgadza, poza tą końcówką, że nadal będziemy robić to, co do tej pory robimy, co mamy zawarte w programach. Przecież mamy te programy cząstkowe dla Gorzowa, dla Zielonej Góry, dla strefy lubuskiej. Ale to nie o to nam chodziło. Kolejne województwo - województwo śląskie, choć zdaje sobie sprawę, że sytuacja jest nieporównywalna do naszego, wprowadziło uchwałą Sejmiku również ograniczenia dotyczące jakości spalnego paliwa stałego i jakości nowo instalowanych kotłów centralnego ogrzewania. To jest dopiero drugie województwo w kraju, ale widać, że ten ruch idzie dalej w tym kierunku i się rozszerza na całą Polskę. Kolejnych kilka województw również przygotowuje takie uchwały. Nie czekając na Rząd, bo siłą rzeczy taka inercja działań na szczeblu rządowym jest ogromna i zanim tam te wszystkie uzgodnienia się porobi, albo wszystkie dyskusje się odbędzie, to będą miały kolejne lata, a dalej nie ma co zamiatać problemu pod dywan, wydaje się. Przynajmniej w tych sprawach, w jakich możemy na podstawie art 96 ustawy prawo ochrony środowiska zadziałać, to przynajmniej tyle zrobimy. Dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Szanowni Państwo, od razu się też do tego odniosę. Ponieważ miałem przyjemność i zaszczyt, czy też powinność, uczestniczyć w takiej debacie organizowanej przez Gazetę Lubuską na temat właśnie stanu czystości powietrza w naszym województwie. Tam padały takie postulaty i w zasadzie złożyłem takie wstępne zobowiązanie, żeby w drugiej połowie tego roku przeprowadzić taką debatę, dotyczącą stanu czystości powietrza. Już w oparciu o ten plan przyjęty, ale też analizując stan realizacji tych trzech planów, o których kolega Wołowicz mówił. Rzeczywiście tutaj jest wiele wątków, które być może posłużą nam do zredagowania troszeczkę konkretniejszych propozycji, niż te apele na dobrą sprawę podejmowane w województwie małopolskim, czy też w województwie śląskim. Ale mam nadzieję, że na sesji, Pani Marszałek, wrześniowej bądź październikowej, do tego tematu powinniśmy powrócić. Ja będę chciał jednak prosić o to, żeby ta debata przebiegała przy udziale właściwego resortu, czyli odpowiedniej komórki rządowej jednak, bo główne instrumentarium jednak w tej mierze ma Rząd. Mam nadzieję, że uda nam się uzyskać takie porozumienie. Natomiast ja chciałem tylko zgłosić tutaj do tego planu, popierając, czy też zapoznawszy się z niesłychanie skrupulatną stroną diagnostyczną stanu naszego środowiska, do rozważenia, Pani Marszałek, instrumentów interwencyjnych w realizację tego planu. Ja podam tylko dwa przykłady. Nie chce się rozwodzić, ale z analizy wynika, iż najgorzej jest z gospodarką odpadami w powiecie międzyrzeckim i powiecie krośnieńskim. Co znaczyłoby, że warto

się zastanowić, jakimi instrumentami należałoby wzmocnić te powiaty, które wskaźnikowo wypadają najgorzej. Analiza. I właśnie tutaj, być może ważne jest powietrze, ale wiemy o tym, że jeszcze większym zagrożeniem są problemy - pokłady wód. Wód właśnie tych głębinowych, z których zaopatrujemy się w wodę pitną. I tutaj z wielką obawą i z przerażeniem przeczytałem, że na terenie Gorzowa jest ten czerwony wskaźnik bardzo istotnego zanieczyszczenia tych wód, które są pewnie, czy też są źródłem zaopatrzenia w wodę. A zatem mamy tylko 10... Ja przeczytałem ten plan i zachęcam do przeczytania informacji, które w nim są. Ja mówię o stanie porównywalnym. Jest jakiś stan najwyższy, najlepsza, i jest, nie mówię o zagrożeniu, tylko mówię o tym, że jest niższej jakości woda, ale być może jest tylko... Być może, to mi Panie to odpowiedzą, dlaczego jest tylko 10 punktów analizy stanu tej wody, bo być może te wszystkie źródła jakie mamy, powinny być w ten sposób badane. Ja zachęcam mimo wszystko do przeczytania tego.

Członek Zarządu Województwa Lubuskiego Tadeusz Jędrzejczak: A ja bym prosił Panie Przewodniczący, żeby Pan Przewodniczący dał szansę radnym na wypowiedzenie się i nas wszystkich bez przerwy nie pouczał, co mamy czytać, a czego nie. Czytałem ten dokument i informuję Pana Przewodniczącego, że woda którą piją mieszkańcy Gorzowa z nowych ujęć budowanych w ostatnich latach jest wodą, która spełnia wszystkie normy europejskie. Powtarzanie przez tak poważną osobę jak Pan Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego takich informacji jest po prostu nieuprawnione i powoduje bardzo poważny uszczerbek na wizerunku. Nie tylko miasta, ale i firmy komunalnej, do której zainwestowano blisko 300 milionów złotych, z czego blisko 1/3 były to inwestycje właśnie w to, ażeby woda podawana mieszkańcom Gorzowa i ościennym gminom w ramach związku celowego MG-6 była zdrowa, pitna i dawała szansę na to, ażeby stawała się również wodą, która będzie sprzedawana nie tylko poprzez system wodociągów. Dlatego bym bardzo prosił, ażeby nie pozwalać sobie na tego typu informacje, które są puszczane publicznie na posiedzeniach Sejmiku, bo to doprowadzi do ingerowania w dobre imię potężnego przedsiębiorstwa obracającego wielomiliardowym majątkiem, odpowiadającego za zaopatrzenie w wodę i zdrowie mieszkańców w liczbie około 160 tys. ludzi.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Pan Radny Jędrzejczak przyzwyczaił się jak gdyby wszystkich pouczać, a każdy z radnych, który chce zabrać głos się zgłasza, a zgłosiła się Pani Radna Chinalska. Ja się zgłosiłem, ponieważ się zapisałem do głosu. Pani Radna Polak też chciałaby się zgłosić. Bardzo proszę o przyciśnięcie przycisku zielonego. Pani Radna Chinalska.

Radna Województwa Lubuskiego Anna Chinalska: Ja chciałabym tu odnieść się, bo popieram zdanie kolegi Franciszka w pełni. Bardzo się dziwię, że w Krośnie Odrzańskim jeszcze nie ma takiej stacji do pomiaru czystości powietrza. Ponieważ nie dość, że mamy za mostem w Krośnie na krajówce średni ruch dobowy, wynoszący 13.900 pojazdów na dobę, to jeszcze tam suną wszystkie tiry, które gdzieś tam jadą tranzytem. Czyli te szkodliwe substancje pozostają i Krosno jest jeszcze tak położone góra – dół i to też sprawia, że ta wymiana powietrza jest utrudniona. A już w sezonie grzewczym to strasznie. Przecież astmy, alergie mają swoją przyczynę. Wielu mieszkańców Krosna choruje z tego powodu. Zarówno właśnie, jeżeli chodzi o ten ruch komunikacyjny, jak też w sezonie grzewczym. Tutaj chodzi też o kominy. I tak samo chciałabym właśnie poprzeć, że jeżeli można to jak najbardziej jestem za tym, aby pomiar czystości powietrza był co najmniej w takich miastach powiatowych, a w Krośnie Odrzańskim to już na posiedzeniu, jakie było w tej sprawie. Rozmawiałam z Panem inspektorem i powiedział, że rzeczywiście bardzo by się przydała taka stacja pomiaru czystości powietrza. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Pani Marszałek, Radna Elżbieta Anna Polak.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Bardzo dziękuję. Proszę Państwa, nasza wizja rozwoju regionu zobowiązuje. Budujemy zieloną krainę nowoczesnych technologii, a zdrowie i jakość życia jest naszym priorytetem. Dlatego zadbałszy o aktualizację wszystkich naszych programów branżowych w tym obszarze. Tak samo w Programie Ochrony Środowiska. Podstawą opracowania tego programu, wyznaczenia kierunków, jest rzetelna diagnoza. Pragnę Państwa zapewnić, że znajdziecie w tym programie ocenę naszego potencjału, jakości powietrza, jakości środowiska, bo tylko na tej podstawie mogliśmy ten program napisać. Każdy program, każda strategia jest sformułowana na podstawie rzetelnej diagnozy. Ja mogę Państwa zapewnić, że w krótkim okresie przeprowadzimy ewaluację wdrażania tego programu. Taki monitoring też kosztuje. Ale mamy środki na ekspertyzy w tym zakresie z pomocy technicznej. W ramach wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego, gdzie jednym z kluczowych priorytetów jest właśnie ochrona środowiska. Ponieważ wdrażamy już w tej chwili wiele inwestycji niezbędnych dla poprawy ochrony środowiska w naszym regionie, również w ramach Lubuskiego Regionalnego Programu. Wcześniej też były naprawdę duże środki zaangażowane w tym obszarze. Więc możemy po prostu za jakiś czas, na pewno taki harmonogram też jest w programie, ocenić jak się zmieniło dzięki temu programowi nasze środowisko, bo to też jest ten program, żeby go monitorować. Myślę, że w tym momencie to jest przedwcześnie. Bo żeby być ten program napisać, specjaliści musieli ustalić taką diagnozę jakości środowiska, jakości życia w naszym regionie. A za pewien czas Pan dyrektor powie, jak to jest tam w tym harmonogramie.

Ocenimy, zrobimy taką ekspertyzę. Przed chwilą konsultowałam z Panią dyrektorem departamentu instytucji zarządzającej. W ramach pomocy technicznej my robimy przecież ewaluację, monitoring wdrażania określonych priorytetów. Przecież ochrona środowiska to jest jeden z dziesięciu kluczowych priorytetów na nową perspektywę. Dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. To ja przytoczę tylko, by nie być gołosłownym. To jest strona 65. W 2015 roku na obszarze województwa lubuskiego zbadano jakość wody w punktach pomiarowych. W punkcie pierwszym jest bardzo dobrej jakości klasa pierwsza, a w punkcie 5, dla gminy Gorzów Wielkopolski - złej jakości klasa piąta. To są wody podziemne. Ja nie wyciągam z tego wniosków takich, że te wody i to źródło akurat jest tym, które zabezpiecza miasto Gorzów, tylko czytam plan, który został tutaj zapisany i polecam tabelkę nr 10 na stronie 63. Ja rozumiem, że być może od 2015 roku uległy takie zmiany, że te dane są już dzisiaj nieaktualne. I tak jak Pan Radny i Marszałek Jędrzejczak mówił, ale starałem się mówić o tym, o czym Pani Marszałek powiedziała, że ta operacjonalizacja zadań właśnie ku temu zmierza. I nie mówię o tym, by szukać dziury w całym na terenie województwa, czy też w mieście Gorzowie (mieście stolicznym), tylko dlatego, że jedyną czerwoną plamką na tej mapie jest punkt w Gorzowie Wielkopolskim. Choć jest drugie źródło w Gorzowie, które ma trzecią klasę czystości wody. Pewnie to jest źródłem zaopatrzenia w wodę. Zresztą ja nie wiem, jakie. Ja staram się odnosić do tego, że jeżeli gdzieś jest źle, to tam jest potrzebna większa interwencja. Dziękuję Pani Marszałek za konstruktywne podejście do właśnie tego planu i zachęcam jednak do lektury tego planu. Dziękuję bardzo. Kto z Państwa Radnych chciałby się jeszcze odnieść do tego planu? Jeśli nie to bardzo prosiłbym o przedstawienie opinii komisji rolnictwa Przewodniczącego Pana Zbigniewa Jana Kołodzieja.

Przewodniczący Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska Zbigniew Jan Kołodziej: Mimo, że dokument dotarł bardzo późno, ale komisja się tym zajęła i zaopiniowała pozytywnie. Dziękuję.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 56 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Czy są jakieś inne uwagi? Jeśli nie ma, kto z Państwa jest za przyjęciem projektu uchwały w sprawie uchwalenia Programu ochrony środowiska dla województwa lubuskiego – druk nr 478/17, proszę podnieść rękę i nacisnąć przycisk zielony „T”. Kto jest przeciw, proszę nacisnąć przycisk czerwony „N”. Kto się wstrzymał, proszę nacisnąć przycisk niebieski „?”.

W głosowaniu wzięło udział 26 radnych.

26 głosów było za, nikt nie był przeciwny, nikt się nie wstrzymał.

Zatem Sejmik podjął uchwałę w sprawie ważnego Programu ochrony środowiska dla województwa lubuskiego. Mam nadzieję, że oczywiście w drugiej połowie odniesiemy się do planu czystości powietrza w województwie lubuskim.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 57 do protokołu.

Uchwała Nr XXIX/450/17 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 10 kwietnia 2017 r. w sprawie uchwalenia Programu ochrony środowiska dla województwa lubuskiego stanowi załącznik nr 58 do protokołu.

Punkt 15.

Podjęcie uchwały w sprawie Krzesińskiego Parku Krajobrazowego – druk nr 464/17.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Jest na sali Pan Wojciech Kozieja. Krzesiński Park Krajobrazowy jest mniej więcej w tym miejscu, gdzie się łączy Nysa Łużycka i Odra, w przygraniczu. Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby zadać pytania? Czy są jakieś wystąpienia klubowe w tej kwestii? Jeśli nie ma to bardzo proszę Przewodniczącego Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska Pana Zbigniewa Jana Kołodzieja o opinię komisji.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 59 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska Zbigniew Jan Kołodziej: Opinia komisji pozytywna. Dziękuję.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 60 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Czy są jakieś inne pytania, uwagi? Nie ma. Zatem projekt uchwały w sprawie Krzesińskiego Parku Krajobrazowego – druk nr 464/17, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem uchwały, proszę nacisnąć przycisk zielony „T”. Kto jest przeciw, proszę nacisnąć przycisk czerwony „N”. Kto się wstrzymał, proszę nacisnąć przycisk niebieski „?”.

W głosowaniu wzięło udział 27 radnych.

Za 27 głosów, nikt nie był przeciwny, nikt się nie wstrzymał.

Zatem stwierdzam, że Sejmik uchwałę podjął.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 61 do protokołu.

Uchwała Nr XXIX/453/17 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 10 kwietnia 2017 r. w sprawie Krzezińskiego Parku Krajobrazowego stanowi załącznik nr 62 do protokołu.

Punkt 16.

Podjęcie uchwały w sprawie obszaru chronionego krajobrazu o nazwie „Puszcza Drawska” – druk nr 465/17.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Pan dyrektor Wojciech Kozieja jest obecny na sali. Czy są wystąpienia klubowe w tej kwestii? Nie ma. Zatem proszę o opinię Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska Przewodniczącego tej komisji Pana Zbigniewa Jana Kołodzieja.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 63 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska Zbigniew Jan Kołodziej: Opinia komisji pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 64 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Czy są jakieś inne uwagi, pytania Państwa Radnych? Jeśli nie ma, to projekt uchwały w sprawie obszaru chronionego krajobrazu o nazwie „Puszcza Drawska” – druk nr 465/17, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem uchwały, proszę nacisnąć przycisk zielony „T”. Kto jest przeciw, proszę nacisnąć przycisk czerwony „N”. Kto się wstrzymał, proszę nacisnąć przycisk niebieski „?”.

W głosowaniu wzięło udział 25 radnych.

Za było 25, nikt nie był przeciwny, nikt się nie wstrzymał.

Stwierdzam, że Sejmik uchwałę podjął.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 65 do protokołu.

Uchwała Nr XXIX/454/17 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 10 kwietnia 2017 r. w sprawie obszaru chronionego krajobrazu o nazwie „Puszcza Drawska” stanowi załącznik nr 66 do protokołu.

Punkt 17.

Podjęcie uchwały w sprawie obszaru chronionego krajobrazu o nazwie „Krośnieńska Dolina Odry” – druk nr 466/17.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Pan dyrektor Wojciech Kozieja jest obecny na sali. Czy są wystąpienia klubowe w tej sprawie? Nie ma, a za tym o przedstawienie opinii Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska proszę Przewodniczącego Zbigniewa Jana Kołodzieja.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 67 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska Zbigniew Jan Kołodziej: Opinia komisji pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 68 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Czy są jakieś dodatkowe pytania? Jeśli nie, to projekt uchwały w sprawie obszaru chronionego krajobrazu o nazwie „Krośnieńska Dolina Odry” – druk nr 466/17, poddam pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za, proszę nacisnąć przycisk zielony „T”. Kto jest przeciw, proszę nacisnąć przycisk czerwony „N”. Kto się wstrzymał, proszę nacisnąć przycisk niebieski „?”.

W głosowaniu wzięło udział 27 radnych.

27 głosów za, nikt nie był przeciwny, nikt się nie wstrzymał.

Stwierdzam, że Sejm uchwałę podjął.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 69 do protokołu.

Uchwała Nr XXIX/455/17 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 10 kwietnia 2017 r. w sprawie obszaru chronionego krajobrazu o nazwie „Krośnieńska Dolina Odry” stanowi załącznik nr 70 do protokołu.

Punkt 18.

Podjęcie uchwały w sprawie dokonania zmian uchwały budżetowej Województwa Lubuskiego na 2017 rok – druk nr 467/17, wersja 2.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Na sali jest obecna Pani Józefa Chalecka – Skarbnik Województwa Lubuskiego. Czy w tej sprawie są pytania bądź wystąpienia klubowe? Nie ma. Proszę o opinię Przewodniczącego Komisji Budżetu i Finansów Pana Tadeusza Pająka.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 71 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Tadeusz Pająk: Opinia komisji jest pozytywna, dotyczy to wersji drugiej. Jest prośba też do Zarządu, aby wersja jak jest zmieniana w stosunku do pierwszej, żeby wpływała do radnych wcześniej, bo mamy tylko jeden dzień, czasami jedno popołudnie nad pracami, nad zmianą właśnie uchwały budżetowej, jak się zmieniają wersje. A tym razem było bardzo dużo zmian i później po prostu bardzo się to przeciąga i długo trwa komisja ze względu na to, że musimy omawiać każdą jedną zmianę. Dziękuję bardzo.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 72 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Coś zrobimy Pani Skarbnik, tak żeby było łatwiej, tak?

Skarbnik Województwa Lubuskiego Józefa Chalecka: Proszę Państwa, Państwo macie drugą wersję, ja trzecią. Zmiany są do ostatniej chwili, żeby można było realizować zadania. Zarząd nieraz zbiera się nawet dodatkowo. Ja w swoim zespole zawsze mówię tak - jak mam nockę przed sobą, to mam dużo czasu. Staramy się naprawdę żebyście Państwo mieli chociaż to popołudnie. Zmiany jeszcze przysły rano od Wojewody i teraz tak, jak byśmy nie nanieśli, nie można byłoby zadań realizować. Dlatego naprawdę staramy się. Pierwszą wersję Państwu dajemy, później po Zarządzie, jak można najszybciej dajemy drugą wersję, naprawdę, robimy co możemy, ale jeżeli mamy najbardziej aktualne dać zmiany, to nieraz są dzień przed Komisją dopiero. Zrobimy co można żeby jak najszybciej trafił dokument.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: To jest merytorycznie wyjaśnienie. Chodzi o to żeby środki, które trafiają jak najszybciej mogły być realizowane dla zadań naszego budżetu. Czy są jakieś inne pytania? Pani Radna Gośniowska-Kola.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola: Ja też zgłaszam prośbę, bo jestem członkiem tej komisji i mieliśmy ostatnio, co prawda daleko, ale dla wszystkich daleko, bo aż w Słubicach posiedzenie tej komisji, ale nie było dyrektorów departamentów, stąd też były takie szczegółowe dopytania na które nie otrzymaliśmy odpowiedzi. Chodzi o obecność dyrektorów departamentów.

Skarbnik Województwa Lubuskiego Józefa Chalecka: Tak, ja bardzo prosiłam Pana Przewodniczącego gdyby można było Komisję Budżetową w zakresie właśnie zmian robić na miejscu, bylibyśmy bardzo wdzięczni dlatego, że dyrektorzy mają różne zadania. Zgoda, jeżeli jest taka wola, zrobimy wszystko, żeby na drugi raz ci dyrektorzy, którzy mają najwięcej zmian wspierali mnie. Dlatego, że ja obiecałam, że wszystko zapiszę. Dzisiaj Państwo dostali odpowiedź na poszczególne pytania, ale ja mam taką jeszcze wielką prośbę. Ostatnio właśnie były pytania dotyczące wcześniejszych zmian w budżecie, a nie tych dotyczących w danej uchwale i dlatego ja mam taką wielką prośbę albo np. nieraz Państwo pytacie o zmiany, których w ogóle, po prostu nie dotyczy tej komisji za bardzo. Ja wiem, że Komisja Budżetu ma prawo mieć wiedzę na temat całego budżetu i wszystkich zmian, ale taka wielka prośba. Jeżeli Państwo chcecie takie precyzyjne pytania zadać, a nie ma zmian na ten Sejmik, to proszę tylko o jeden telefon. Jaki dyrektor jeszcze byłby potrzebny, tak. Ja zadbam o to, żeby tam, gdzie zmiany stają, żeby byli dyrektorzy merytoryczni. Od następnej komisji, jeżeli będzie na zewnątrz, czy tu, czy na zewnątrz to obiecuję. Ale jeżeli będą pytania, gdzie nie jestem w stanie przewidzieć, a jednak będą takie szczegółowe, to bardzo proszę o jeden tylko sygnał, że jeszcze Państwo macie pytania z zakresu tam określonego, też ten dyrektor będzie.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Przewodniczący komisji są samodzielni, Pani Skarbnik, jeśli chodzi o miejsce organizacji posiedzeń komisji. Ja prosiłbym jednak by rzeczywiście raczej ta ostatnia treść była pewnym zaleceniem dla Państwa Radnych, bo jednak wyjazd dyrektora to nie jest tylko wyrwanie go z miejsca pracy, to są dodatkowe koszty, mimo wszystko pamiętajmy. I chodzi o to by jeśli macie Państwo pytania dotyczące takiego zakresu, żeby Pani Skarbnik była przygotowana, a jeśli chodzi o bardzo szczegółowe informacje, to jednym samochodem musi pojechać określony dyrektor departamentu, czy jego wydelegowany pracownik jeśli komisja odbywa się poza siedzibą Urzędu Marszałkowskiego, także proszę o racjonalizm. Jednocześnie Państwa Radnych proszę, by te inne pytania były kierowane w innej formie, drogą e-mailową, czy też w formie interpelacji, bądź też bezpośrednio kierowane do Pani Skarbnik. Postarajmy się o taki racjonalizm, bo dzisiaj usłyszałem takie informacje, żeby raczej częściej odbywać posiedzenia komisji poza terenem Zielonej Góry. Nie chcę w żadnej mierze tego torpedować,

bo też budujemy jakiś wizerunek naszego województwa. Proszę o to tylko, żeby czasami komisja budżetowa zaglądała również do Wschowy, chociaż wiem, że Pan Przewodniczący stara się w każdym powiecie organizować posiedzenia. Była we Wschowie też właśnie, także w każdym powiecie, tu sprawiedliwie akurat. Pan Przewodniczący Komisji Budżetu.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Tadeusz Pająk: Panie Przewodniczący, Pani Skarbnik. Jeżeli są materiały, jest tych materiałów bardzo dużo, to takiej komisji ja nie organizuję na zewnątrz. Na tą komisję ostatnią były tylko dwa punkty, natomiast później tych punktów powstało prawie 10. To już nie jest z mojej winy, kiedy ja zaplanowałem już posiedzenie komisji. Także przepraszam bardzo.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: No dobrze. Po tej wymianie informacji wiemy, że jak gdyby po każdej ze stron możemy coś udoskonalić. Szanowni Państwo, przejdźmy do istoty rzeczy. Jeśli nie ma żadnych pytań merytorycznych do treści samej uchwały, to projekt uchwały w sprawie dokonania zmian uchwały budżetowej Województwa Lubuskiego na 2017 rok – druk 467/17, wersja 2, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem uchwały, proszę nacisnąć przycisk zielony „T”. Kto jest przeciw, proszę nacisnąć przycisk czerwony „N”. Kto się wstrzymał, proszę nacisnąć przycisk niebieski „?”.

W głosowaniu wzięło udział 27 radnych.

23 głosy za, 1 głos przeciwny, 3 głosy wstrzymujące.

Stwierdzam, że Sejmik uchwałę podjął.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 73 do protokołu.

Uchwała Nr XXIX/456/17 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 10 kwietnia 2017 r. w sprawie dokonania zmian uchwały budżetowej Województwa Lubuskiego na 2017 rok stanowi załącznik nr 74 do protokołu.

Punkt 19.

Podjęcie uchwały w sprawie dokonania zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Lubuskiego na lata 2017-2029 – druk nr 468/17, wersja 2.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Na sali jest obecna Pani Józefa Chalecka – Skarbnik Województwa Lubuskiego. O przedstawienie opinii proszę Przewodniczącego Komisji Budżetu i Finansów Pana Tadeusza Pajaka.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 75 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Tadeusz Pająk: Opinia komisji jest pozytywna, dotyczy wersji drugiej. Dziękuję.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 76 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Czy Państwo Radni mają jakieś pytania? Nie ma. Szanowni Państwo, wobec braku pytań i uwag, projekt uchwały w sprawie dokonania zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Lubuskiego na lata 2017-2029 – druk nr 468/17, wersja 2, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za, proszę nacisnąć przycisk zielony „T”. Kto jest przeciw, proszę nacisnąć przycisk czerwony „N”. Kto się wstrzymał, proszę nacisnąć przycisk niebieski „?”.

Szanowni Państwo, w głosowaniu wzięło 27 radnych.

21 głosów było za, 1 głos był przeciwny, 5 głosów wstrzymujących.

Stwierdzam, że Sejmik uchwałę podjął.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 77 do protokołu.

Uchwała Nr XXIX/457/17 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 10 kwietnia 2017 r. w sprawie dokonania zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Lubuskiego na lata 2017-2029 stanowi załącznik nr 78 do protokołu.

Punkt 20.

Podjęcie uchwały w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego – druk nr 469/17.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Na sali jest obecna Pani Józefa Chalecka – Skarbnik Województwa Lubuskiego. Czy w tej sprawie są pytania lub wystąpienia klubowe Państwa Radnych? Nie ma. O przedstawienie opinii Komisji Budżetu i Finansów proszę Przewodniczącego Komisji Pana Tadeusza Pajaka.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 79 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Tadeusz Pająk: Opinia komisji jest pozytywna i tutaj Pani Skarbnik nam mówiła, że może się uda, że tego kredytu nie będziemy musieli brać albo dopiero w grudniu. Dziękuję.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 80 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Rozumiem, czyli to jest jakby danie delegacji. Czy są pytania uwagi jeszcze do tego? Jeśli nie ma, to projekt uchwały w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego – druk nr 469/17, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem uchwały, proszę nacisnąć przycisk zielony „T”. Kto jest przeciw, proszę nacisnąć przycisk czerwony „N”. Kto się wstrzymał, proszę nacisnąć przycisk niebieski „?”.

W głosowaniu wzięło udział 27 radnych.

22 głosy za, nikt nie był przeciwny, 5 głosów wstrzymujących.

Stwierdzam, że Sejmik uchwałę podjął.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 81 do protokołu.

Uchwała Nr XXIX/458/17 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 10 kwietnia 2017 r. w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego stanowi załącznik nr 82 do protokołu.

Punkt 21.

Podjęcie uchwały w sprawie nadania Leszkowi Glezerowi „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 470/17.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 83 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Czy są wystąpienia klubowe w tej sprawie? Czy są jakieś pytania Państwa Radnych? Nie ma. Zatem projekt uchwały w sprawie nadania Leszkowi Glezerowi „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 470/17, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za, proszę nacisnąć przycisk zielony „T”. Kto jest przeciw, proszę nacisnąć przycisk czerwony „N”. Kto się wstrzymał, proszę nacisnąć przycisk niebieski „?”.

W głosowaniu wzięło udział 26 radnych.

24 głosy za, nikt nie był przeciwny, 2 głosy wstrzymujące.

Stwierdzam, że Sejmik uchwałę podjął.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 84 do protokołu.

Uchwała Nr XXIX/459/17 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 10 kwietnia 2017 r. w sprawie nadania Leszkowi Glezerowi „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” stanowi załącznik nr 85 do protokołu.

Punkt 22.

Podjęcie uchwały w sprawie nadania Barbarze Urszuli Jodełce-Nowaczyk „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 471/17.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 86 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Czy są wystąpienia klubowe? Czy są pytania Państwa Radnych? Jeśli nie ma, to projekt uchwały w sprawie nadania Barbarze Urszuli Jodełce-Nowaczyk „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 471/17, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za, proszę nacisnąć przycisk zielony „T”. Kto jest przeciw, proszę nacisnąć przycisk czerwony „N”. Kto się wstrzymał, proszę nacisnąć przycisk niebieski „?”.

W głosowaniu wzięło udział 24 radnych.

23 głosy za, nikt nie był przeciwny, 1 głos wstrzymujący.

Stwierdzam, że Sejmik uchwałę podjął.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 87 do protokołu.

Uchwała Nr XXIX/460/17 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 10 kwietnia 2017 r. w sprawie nadania Barbarze Urszuli Jodełce-Nowaczyk „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” stanowi załącznik nr 88 do protokołu.

Punkt 23.

Podjęcie uchwały w sprawie nadania Markowi Witoldowi Kowalczykowi „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 472/17.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 89 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Czy są wystąpienia klubowe w tej sprawie? Czy są pytania? Jeśli nie ma, projekt uchwały w sprawie nadania Markowi Witoldowi Kowalczykowi „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 472/17, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za, proszę nacisnąć przycisk zielony „T”. Kto jest przeciw, proszę nacisnąć przycisk czerwony „N”. Kto się wstrzymał, proszę nacisnąć przycisk niebieski „?”.

W głosowaniu wzięło udział 26 radnych.

25 głosów za, nikt nie był przeciwny, 1 głos wstrzymujący.

Stwierdzam, że Sejmik uchwałę podjął.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 90 do protokołu.

Uchwała Nr XXIX/461/17 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 10 kwietnia 2017 r. w sprawie nadania Markowi Witoldowi Kowalczykowi „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” stanowi załącznik nr 91 do protokołu.

Punkt 24.

Podjęcie uchwały w sprawie nadania Adamowi Zbigniewowi Mikulskiemu „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 473/17.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 92 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Czy są wystąpienia klubowe? Czy są pytania Państwa Radnych? Jeśli nie ma, projekt uchwały w sprawie nadania Adamowi Zbigniewowi Mikulskiemu „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 473/17, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za, proszę nacisnąć przycisk zielony przycisk „T”. Kto jest przeciw, proszę nacisnąć przycisk czerwony „N”. Kto się wstrzymał, proszę nacisnąć przycisk niebieski „?”.

W głosowaniu wzięło udział 26 radnych.

22 głosy za, 1 głos przeciwny, 3 głosy wstrzymujące.

Stwierdzam, że Sejmik uchwałę podjął.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 93 do protokołu.

Uchwała Nr XXIX/462/17 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 10 kwietnia 2017 r. w sprawie nadania Adamowi Zbigniewowi Mikulskiemu „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” stanowi załącznik nr 94 do protokołu.

Punkt 25.

Podjęcie uchwały w sprawie nadania Arturowi Tadeuszowi Niezgodzie „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 474/17.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 95 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Czy są wystąpienia klubowe? Czy są pytania Państwa Radnych? Jeśli nie, to projekt uchwały w sprawie nadania Arturowi Tadeuszowi Niezgodzie „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 474/17, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za, proszę nacisnąć przycisk zielony „T”. Kto jest przeciw, proszę nacisnąć przycisk czerwony „N”. Kto się wstrzymał, proszę nacisnąć przycisk niebieski „?”.

W głosowaniu wzięło udział 27 radnych.

26 głosów za, nikt nie był przeciwny, 1 głos wstrzymujący.

Stwierdzam, że Sejmik uchwałę podjął.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 96 do protokołu.

Uchwała Nr XXIX/463/17 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 10 kwietnia 2017 r. w sprawie nadania Arturowi Tadeuszowi Niezgodzie „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” stanowi załącznik nr 97 do protokołu.

Punkt 26.

Podjęcie uchwały w sprawie nadania Edwardowi Tyranowiczowi „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 475/17.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 98 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Czy są wystąpienia klubowe w tej sprawie? Czy są jakieś Państwa pytania, uwagi? Jeśli nie ma, to projekt uchwały w sprawie nadania Edwardowi Tyranowiczowi „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa

Lubuskiego” – druk nr 475/17, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem uchwały, proszę nacisnąć przycisk zielony „T”. Kto jest przeciw, proszę nacisnąć przycisk czerwony „N”. Kto się wstrzymał, proszę nacisnąć przycisk niebieski „?”.

W głosowaniu wzięło udział 25 radnych.

25 głosów za, nikt nie był przeciwny, nikt się nie wstrzymał.

Stwierdzam, że Sejmik uchwałę podjął.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 99 do protokołu.

Uchwała Nr XXIX/464/17 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 10 kwietnia 2017 r. w sprawie nadania Edwardowi Tyranowiczowi „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” stanowi załącznik nr 100 do protokołu.

Punkt 27.

Podjęcie uchwały w sprawie nadania Waldemarowi Wolskiemu „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 476/17.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 101 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Czy są wystąpienia klubowe w tej sprawie? Czy są pytania Państwa Radnych. Nie widzę. Projekt uchwały w sprawie nadania Waldemarowi Wolskiemu „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” – druk nr 476/17, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa jest za, proszę nacisnąć zielony przycisk „T”. Kto jest przeciw, proszę nacisnąć przycisk czerwony „N”. Kto się wstrzymał, proszę nacisnąć przycisk niebieski „?”.

W głosowaniu wzięło udział 27 radnych.

25 głosów za, nikt nie był przeciwny, 2 głosy wstrzymujące.

Stwierdzam, że Sejmik uchwałę podjął.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 102 do protokołu.

Uchwała Nr XXIX/465/17 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 10 kwietnia 2017 r. w sprawie nadania Waldemarowi Wolskiemu „Odznaki Honorowej za Zasługi dla Województwa Lubuskiego” stanowi załącznik nr 103 do protokołu.

Punkt 28.

Podjęcie uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie powołania komisji stałych i Komisji Rewizyjnej – druk nr 477/17.

Projekt uchwały stanowi załącznik nr 104 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: W związku z rezygnacją Pana Józefa Kruczkowskiego – Radnego z prac w Komisji Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych, ta zmiana uchwały jest uzasadniona. Czy są wystąpienia klubowe w tej sprawie? Czy są pytania Państwa Radnych? Jeśli nie ma, to projekt uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie powołania komisji stałych i Komisji Rewizyjnej – druk nr 477/17, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem uchwały, proszę nacisnąć przycisk zielony „T”. Kto jest przeciw, proszę nacisnąć przycisk czerwony „N”. Kto się wstrzymał, proszę nacisnąć przycisk niebieski „?”.

W głosowaniu wzięło udział 25 radnych.

25 głosów za, nikt nie był przeciwny, nikt się nie wstrzymał.

Stwierdzam, że Sejmik uchwałę podjął.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 105 do protokołu.

Uchwała Nr XXIX/466/17 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 10 kwietnia 2017 r. zmieniająca uchwałę w sprawie powołania komisji stałych i Komisji Rewizyjnej stanowi załącznik nr 106 do protokołu.

Punkt 29.

Stanowisko Sejmiku Województwa Lubuskiego w sprawie podjętych przez Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej prób odebrania rybakom stawowym rekompensat wodno-środowiskowych.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Na sali obecny jest Pan Wojciech Kozieja – Dyrektor Departamentu Rolnictwa, Zasobów Naturalnych, Rybactwa i Rozwoju Wsi. Pytanie do Państwa jest takie, czy macie jakieś uwagi? Nie ma, a zatem proszę o przedstawienie opinii Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska. W imieniu komisji Pan Zbigniew Jan Kołodziej.

Projekt stanowiska stanowi załącznik nr 107 do protokołu.

Przewodniczący Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska Zbigniew Jan Kołodziej: Opinia komisji pozytywna.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 108 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Czy ktoś z Państwa Radnych ma jakieś uwagi do stanowiska? Nie ma. Wobec ich braku, projekt stanowiska Sejmiku Województwa Lubuskiego w sprawie podjętych przez Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej prób odebrania rybakom stawowym rekompensat wodno-środowiskowych, poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za, proszę nacisnąć przycisk zielony „T”. Kto jest przeciw, proszę nacisnąć przycisk czerwony „N”. Kto się wstrzymał, proszę nacisnąć przycisk niebieski „?”.

W głosowaniu wzięło udział 27 radnych.

22 głosy za, 1 głos przeciwny, 4 głosy wstrzymujące.

Stwierdzam, że Sejmik stanowisko podjął.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 109 do protokołu.

Stanowisko Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 10 kwietnia 2017 r. w sprawie podjętych przez Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej prób odebrania rybakom stawowym rekompensat wodno-środowiskowych stanowi załącznik nr 110 do protokołu.

Punkt 30.

Stanowisko Sejmiku Województwa Lubuskiego w sprawie Wojewódzkiego Ośrodka Sportu i Rekreacji im. Zbigniewa Majewskiego w Drzonkowie.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Na sali obecny jest Pan Sławomir Kulczyński. Pan Przewodniczący Wontor.

Projekt stanowiska stanowi załącznik nr 111 do protokołu.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Tomasz Paweł Wontor: Panie Przewodniczący, Wysoki Sejmiku, ponieważ porządek obrad i projekt tego stanowiska był przygotowywany wcześniej. Natomiast w pierwszych dniach kwietnia wpłynęło do Urzędu Marszałkowskiego i do Wojewódzkiego Ośrodka Sportu i Rekreacji pismo, a właściwie postanowienie Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych dotyczące sprawy naruszenia dyscypliny finansów

publicznych właśnie w zakresie ewentualnych niezgodności, czyli obowiązku zwrotu podatku VAT. Składam wniosek formalny o wykreślenie z tego stanowiska akapitu drugiego i trzeciego gdyż jest on dzisiaj bezprzedmiotowy. Dlatego, że rzecznik stwierdził cytuję – w ocenie Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych przedmiotowa dotacja była wykorzystana i to wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem, bowiem donator wskazał, iż powinna ona być wydatkowana na wkład własny, a także podatek VAT i na taki cel środki pochodzące z przekazanych w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Lubuskiego kwoty zostały wydatkowane. Kontrola kompleksowa prowadzona przez Biuro Audytu Kontroli i Nadzoru Właścicielskiego Urzędu Marszałkowskiego potwierdziła taki stan rzeczy, zatem nie doszło do sytuacji wykorzystania dotacji niezgodnie z przeznaczeniem, bądź w nadmiernej wysokości. W związku z tym te dwa – akapit drugi i trzeci są bezprzedmiotowe, natomiast pozostała część stanowiska jak najbardziej tak. Dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Tak jest. Czy Biuro Sejmiku zanotowało tą korektę? To chciałbym zapytać, czy Pan Marszałek Gawlik w pełni popiera tą propozycję bo tu rzeczywiście, to była propozycja Zarządu.

Wicemarszałek Województwa Lubuskiego Romuald Gawlik: Panie Przewodniczący, Wysoka Rado. Rzeczywiście wcześniej przed tą opinią żeśmy nad tym stanowiskiem pracowali. Z chwilą, kiedy ta opinia nadeszła więc te dwa akapity są po prostu bezprzedmiotowe.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Rozumiem, czyli tutaj można powiedzieć Zarząd przychylił się jako wnioskodawca do tego, żeby wyłączyć te dwa akapity. Czy to jest jasne dla Państwa, bo macie treść przed sobą? Józef Kruczkowski.

Radny Województwa Lubuskiego Józef Kruczkowski: Mam prośbę, żeby przypomnieć o jaką kwotę chodzi, bo ja rozumiem rzeczywiście, ona była wydatkowana na cele jednostki. Natomiast o jaką kwotę chodzi i czy ta kwota mogła być przez Samorząd Województwa wydatkowana na inne cele?

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Czy ktoś z członków Zarządu odpowie na ten temat? Pan dyrektor Kulczyński odpowie. Bo tu chodzi o VAT, bo VAT odzyskuje WOSiR, by była jasność, z tytułu sprzedawanych usług.

Dyrektor Departamentu Infrastruktury Społecznej Sławomir Kulczyński: Jest to kwota 3 198 933,38 zł.

Radny Województwa Lubuskiego Józef Kruczkowski: Czyli ta kwota mogła formalnie wrócić do budżetu województwa i być przeznaczona na inne cele? Bo rozumiem, że WOSiR musiał zapłacić brutto, po pewnym czasie odzyskał ten VAT, ale ten VAT nie był już VAT-em tylko dodatkowym dochodem jednostki. Ta kwota mogła wrócić i np. na dziury w drogach być przeznaczona.

Dyrektor Departamentu Infrastruktury Społecznej Sławomir Kulczyński: Zależy jakie stanowisko przyjmemy. Jeżeli przyjmemy, że właściwym jest stanowisko Rzecznika, to ona nie powinna wrócić do województwa. Jeżeli będziemy uważać, że ta kwota jest dotacją przyznaną w najniższej wysokości to tak, to powinna wrócić. Natomiast w świetle tego ostatniego stanowiska, o którym mówił Pan Wiceprzewodniczący, to te środki powinny zostać w Drzonkowie.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dlatego, że one pochodzą ze zwrotu od usług sprzedawanych przez Drzonków, nie przez kogoś innego. O to tu chodzi, tak. Dobrze, proszę Państwa, mamy tą sprawę wyjaśnioną. W związku z tym chciałbym zapytać, czy są jakieś inne pytania? Jeśli nie ma, to proszę o opinię Przewodniczącego Komisji Budżetu i Finansów Pana Tadeusza Pająka.

Przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Tadeusz Paják: Opinia komisji była pozytywna, co do tego stanowiska.

Opinia komisji stanowi załącznik nr 112 do protokołu.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Szanowni Państwo, zatem poddaję pod głosowanie projekt stanowiska Sejmiku Województwa Lubuskiego w sprawie Wojewódzkiego Ośrodka Sportu i Rekreacji im. Zbigniewa Majewskiego w Drzonkowie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęcie stanowiska, proszę nacisnąć przycisk zielony „T”. Kto jest przeciw, proszę nacisnąć przycisk czerwony „N”. Kto się wstrzymał, proszę nacisnąć przycisk niebieski „?”.

W głosowaniu wzięło udział 27 radnych.

21 głosów za, nikt nie był przeciwny, 6 radnych wstrzymało się od głosu.

Zatem stanowisko Sejmik przyjął.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 113 do protokołu.

Stanowisko Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 10 kwietnia 2017 r. w sprawie Wojewódzkiego Ośrodka Sportu i Rekreacji im. Zbigniewa Majewskiego w Drzonkowie stanowi załącznik nr 114 do protokołu.

Punkt 30a.

Stanowisko Sejmiku Województwa Lubuskiego w sprawie Karty Samorządności.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Na wniosek klubów radnych, 4 klubów Sejmiku wniesiono propozycję Karty Samorządności, którą przyjęły wszystkie korporacje samorządowe w Polsce. Nie mamy wpływu na treść. Możemy głosować za jej przyjęciem, bądź odrzuceniem. Zatem tylko tak możemy rozstrzygnąć. Czyli to nie jest nasza propozycja, jest propozycja czterech, wszystkich korporacji samorządowych w Polsce, czyli albo głosujemy za, albo wstrzymujemy się, albo też głosujemy przeciw. Wyjaśniam, rozmawialiśmy na spotkaniu przewodniczących klubów na ten temat. Bardzo proszę Pan Przewodniczący Ardelli.

Projekt stanowiska stanowi załącznik nr 115 do protokołu.

Radny Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Proszę Państwa, nie wiem dlaczego my akurat musimy być tacy grzeczni i potulni, i musimy nie mieć wpływu na to co jest zapisane. My jako Klub Radnych Prawa i Sprawiedliwości nie zgadzamy się ze sformułowaniami użytymi w tej Karcie Samorządności, gdzie się mówi o jakimś odbieraniu kompetencji, gdzie domagamy się aby rządzący przestrzegali, szanowali zasady ustroju. To jest w ogóle, co to ma wspólnego z Kartą Samorządności. Ta w ogóle Karta Samorządności to jest jakiś zlepek sformułowań, które wyjęte zostały z jakiś ustaw i nie wiem dlaczego mamy tym się zajmować. Jak zwykle oczywiście to jest wiadomo polityczne stanowisko i nie ma tu żadnej merytorycznej oceny. Dlatego my jako Klub Prawa i Sprawiedliwości będziemy głosować przeciwko takiemu stanowisku.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Pan Przewodniczący Surmacz.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Marek Tomasz Surmacz: Panie Przewodniczący, Wysoki Sejmiku. Myśmy podejmowali już stanowiska z tego, co pamiętam odnoszące się do bardzo konkretnych zmian legislacyjnych podejmowanych wobec konstrukcji i kompetencji samorządów. To stanowisko jest stanowiskiem powiedziałbym daleko wyprzedzającym w ogóle

inicjatywy ustawodawcze. Nie ma projektów ustaw na podstawie, których należałoby wszczynać tak daleko idące niepokoje. Już raz wycofaliśmy się z pewnych sformułowań uznając, że nie można zajmować stanowiska w odniesieniu do czegoś, co nie istnieje. To jest zapowiedź tylko, powiedziałbym plotkarska, bo dyskusja jakaś tam trwa, ale co w efekcie będzie, jak będzie wyglądała debata parlamentarna, o tym jeszcze nie wiemy. Natomiast mówię, zajmowaliśmy stanowisko tam, gdzie faktycznie były podejmowane decyzje. Ja się z tym nie zgadzam akurat, ale większość tak zdecydowała. One są obowiązujące te stanowiska i chciałbym apelować o to, żebyśmy zachowali rozsądek po prostu i nic więcej.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Pani Marszałek Elżbieta Anna Polak.

Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak: Szanowni Państwo, to stanowisko powstało w zgodzie wszystkich środowisk samorządowych. Z tego co pamiętam chyba 9 korporacji – Związek Miast, Związek Gmin, Powiatów, Związek Województw podczas forum samorządowego, gdzie wspólnie z Wiceprzewodniczącym Mirosławem Marcinkiewiczem przyglądaliśmy się tej debacie, dyskusji, ale również też zabierałam głos na przykładzie naszych lubuskich doświadczeń. To jest nieprawda, że następuje tylko w środowisku jakimś wirtualnym, plotkarskim zmiana. Ta zmiana jest faktyczna. Mamy niestety po 27 latach samorządu recentralizację i oto przykłady. Od pierwszego lipca 2016 roku weszła w życie nowa ustawa o działalności leczniczej na podstawie, której to oddziały, regionalne oddziały Narodowego Funduszu Zdrowia zostały włączone w struktury Urzędu Wojewódzkiego pod nadzór wojewody, a były pod nadzorem ministra, niezależne, niezależne zupełnie. Od pierwszego stycznia 2008 roku tak została przegłosowana zmiana ustawy. Taki jest stan faktyczny i stan prawny, i takie już procesy następują. Ja otrzymałam pismo od pracowników Lubuskiego Oddziału Narodowego Funduszu Zdrowia, którzy proszą o pomoc i o wsparcie, ponieważ jest zagrożenie likwidacji tego Oddziału. Mało tego, w tej samej ustawie jest również wprowadzony zapis nałożenia bez dochodów, bez dochodów dla samorządu dodatkowych zadań dla nas. Wiemy jaki jest szczupły budżet i nasze dochody samorządowe, a mianowicie mamy tzw. prawo finansowania świadczeń medycznych, już nie tylko inwestycji i mamy nie tylko odpowiedzialność za ochronę zdrowia. Obowiązuje, to prawo obowiązuje, następuje recentralizacja, te zmiany są faktem, one zostały przez Rząd Prawa i Sprawiedliwości przegłosowane, ale to nie wszystko. W ostatnich dniach zmieniła się również sytuacja Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska, również te zmiany zostały przegłosowane. One są faktem. Następne są zapowiedziane, ale proszę mi dać się wypowiedzieć. Następne zmiany, które odbierają kompetencje i autonomię samorządom, to są prognozowane od pierwszego lipca, dotyczące

melioracji i urządzeń wodnych. W sytuacji, gdy my planujemy w naszym Wieloletnim Planie Finansowym, Wieloletnim Planie Inwestycyjnym potężne inwestycje. Wykonaliśmy ogrom pracy. Mamy inwestycje za 0,5 mld, 460 mln, podpisujemy umowy, a tu zapowiedź, że to nie będzie realizowane zadanie przez samorząd wojewódzki, tylko powstaną Polskie Wody, nowa agencja, czy spółka. Nie wiem, która przejmuje te zadania, też z budżetu co roku kosztem właśnie, Panie Kruczkowski Radny dróg, naprawy dziur obsługujemy to zadanie, na które nie dostajemy należnych środków. Następne faktyczne już działania recentralizacji. Przekazaliśmy pod koniec sierpnia ośrodki doradztwa rolniczego pod wojewodę. One już nie są naszą instytucją, nie prowadzimy tego doradztwa. Udało się na szczęście wygrać batalię i to właśnie dzięki takim stanowiskom i działaniom, gdzie pokazujemy, bo nikt się nie orientuje, co jest wewnątrz ustaw kompetencyjnych, szczegółowych. Nikt do tego z mieszkańców nie dociera. Wygraliśmy na przykład temat Wojewódzkich Rad Dialogu Społecznego, gdzie pod takim szyldem, że marszałkowie nie dają pieniędzy, źle traktują Wojewódzkie Rady Dialogu Społecznego, nie parzą kawy i tak dalej, też była planowana zmiana. Widziałam ten projekt zmian, od czego odstąpiono po naszym myśleniu również piśmiem, tu spotkaniu w tej sali ówczesnego przewodniczącego, kilku ministrów, gdzie wyraźnie pokazaliśmy, że Wojewódzkie Rady Dialogu Społecznego, Wojewódzkie Rady do spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, też jest projekt zmiany i mają być przekazane pod wojewodę. Jesteśmy faktycznie świadkami recentralizacji, taki jest stan prawny i faktyczny. Ja mogę tych przykładów podać dużo więcej, bo monitorujemy tą sytuację bardzo szczegółowo, co się zmienia, bo my mamy zobowiązania, podpisujemy umowy, więc prowadzimy stały monitoring, bardzo szczegółowy każdego dnia, żeby wiedzieć co kiedy przekazujemy i co nas jeszcze może zaskoczyć. Jestem samorządowcem tak jak wielu z Państwa obecnych na tej sali i wiemy, nie musimy się w tym gronie przekonywać, że samorząd sprawdził się w wolnej Polsce i będziemy samorządu bronić.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Pan Radny Zbigniew Kościk.

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Kościk: Wysłuchałem patetycznego wystąpienia Pani Marszałek i pozwólcie Państwo, że króciutko w zasadzie, na zasadzie pewnych pytań odniosę się i do tego dokumentu, i do tego co Pani Marszałek przed chwilą powiedziała. Czy względnie tych spraw dotyczących recentralizacji, czy jak to tak zostało ładnie nazwane, dochodzi do złamania Konstytucji, dochodzi czy nie? No nie dochodzi. Jest to zgodne z prawem. Czy ustawodawca i obecna, czy Państwu się podoba czy nie, większość parlamentarna, ma prawo decydować o ładzie ustrojowym w zakresie relacji – władze centralne samorząd. No ma prawo decydować, nie ulega wątpliwości. Więc moi Państwo, dajmy temu rządowi na organizację tych relacji w taki sposób, jaki uznaje to za stosowne,

bo mieści się w przepisach prawa, mieści się w zakresie tego co mówi konstytucja. Mógłbym być złośliwy i powiedzieć – wygrajcie Państwo wybory za 2 lata i kontynuujcie swoją wizję decentralizacji. I jeszcze mógłbym powiedzieć w ten sposób. W zasadzie to może i Klub Radnych PiS-u, bo reprezentujemy tutaj samorząd, samorząd jest tym ważniejszy im więcej kompetencji ma, większą ilością jednostek zarządza i tak dalej i tak dalej. Może byśmy się i zastanowili, może byśmy poparli obronę jakby tutaj tych jednostek przejmowanych przez władze centralne, czy przez wojewodę, ale absolutnie odpada w tym dokumencie jedno zdanie, że ta kwestia wizji ustroju państwa, który jest zgodny, tak jak powiedziałem z Konstytucją i wyraźnie wskazuje na prawo ustawodawcy w tym zakresie tych regulacji. Państwo piszecie, że te działania to odejście od demokracji. Jak to się ma do demokracji moi Państwo, to w ogóle nie jest jedno z drugim związane. Nie powiemy moi Państwo, że od tego czy demokracja jest, czy w kraju, czy jej nie ma, usytuowanie Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska, bo nie ma to ze sobą nic wspólnego. Więc myślę, moi Państwo, że tutaj apel do wszystkich Państwa, że zastanówmy się po prostu, czy taki dokument, który jest dokumentem bardzo emocjonalnym, trochę przypominający wystąpienie Pani Marszałek. Bo ja na miły Bóg w tych działaniach nie dostrzegam żadnego zamachu na 27-lecie niepodległości w Polsce, na, moi Państwo, kwestie funkcjonowania samorządu. Zresztą Państwu przypomnę, że Konstytucję mamy z 1997 roku, a samorząd wojewódzki z 1999 roku, więc to jest prawo każdej władzy do organizacji, pewnej koncepcji, tak jak powiedziałem relacji między władzą centralną, a władzami samorządowymi. Dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Pan Przewodniczący Marcinkiewicz i drugi raz Marek Surmacz.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Mirosław Marcinkiewicz: Z wielką przykrością nie mogę się zgodzić z przedmówcą. Padło kilka razy słowo Konstytucja. Czy Konstytucja jest łamana, czy nie jest łamana to myślę, przyjdzie taki czas, że odpowiednie instytucje, kiedy będą mogły, zajmą się tym, ale chciałbym powiedzieć coś zupełnie innego. W sumie 36 lat temu na pierwszym zjeździe Solidarności ruchu, który wtedy był ruchem. To nie była ta Solidarność, która jest dzisiaj. Została sformułowana Karta Samorządowa, zostały sformułowane pewne podstawowe zasady jakimi kierować się będziemy w polskim państwie, my wszyscy mieszkańcy Polski – zasada pomocniczości, zasada decentralizacji państwa, przekazywania zadań dla mieszkańców. W ten sposób została również stworzona Konstytucja, o której Zbyszku wspominałeś. Oczywiście w Konstytucji nie wpisuje się takich instytucji jak wojewódzki fundusz ochrony środowiska, czy ośrodki doradztwa rolniczego, bo nie tak się tworzy konstytucję, ale duch został wyraźnie w tejże Konstytucji zapisany. Jeżeli dziś po 36 latach spotyka się na sali tysiąc osób, prezydentów miast, wójtów,

burmistrzów różnych opcji, którzy mówią jednym głosem, że są zaniepokojeni tym, co się dzieje w państwie, to Zbyszku przepraszam, ale nie mówmy im wygrajcie wybory, bo oni wybory wygrali. Mam nadzieję również, że właśnie przez takie działania, które są niezgodne z zasadami samorządności, jak powiedziałeś wygrajcie, dobrze wygramy te wybory. Dziękuję.

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Kościk: Mirek, jak macie problem ze złym duchem PiS-u, to egzorcystę sobie zatrudnijcie.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Pan Przewodniczący Marek Surmacz, jeszcze Pani Radna Anna Synowiec. Jeśli ktoś z Państwa chciałby głos zabrać to bardzo proszę o zgłaszanie.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Marek Tomasz Surmacz: Szanowni Państwo, nie można żądać od kogoś poszanowania dla własnych reguł, własnych zasad nie respektując i nie szanując zasad drugiej strony. Z oczywistych powodów samorząd w Polsce działa na podstawie ustaw stanowionych przez ustawodawcę, przez Sejm, nie naruszając przy tym oczywiście zasad fundamentalnych, konstytucyjnych. Pamiętamy dokładnie jak wyglądało organizowanie się samorządu od podstaw i bardzo mi się nie podobało na przykład oddanie władzy jednoosobowe prezydentowanie, wójtowanie, burmistrzowanie i bardzo bym chciał, żeby powrócił tamten system dawny demokratyczny, pełnej kontroli obywatelskiej nad samorządami, obywatelskiej kontroli, której dzisiaj faktycznie nie ma. Wiecie Państwo doskonale o tym. Jestem przerażony używaniem słowa korporacje. Korporacja taka, korporacja samorządowa, taka korporacja, to są maleńkie państwa w państwie. Ja rozumiem to zaniepokojenie tylko, że przyszedł czas porządkowania państwa. Ustawiania rzeczy w porządku, który jest odpowiedni nie dla Kowalskiego czy Iksińskiego, wójta, burmistrza, prezydenta, tylko dla państwa. Państwo ciągle zapominacie, Państwo jako nasze zgromadzenie zapominacie, że istnieje wartość nadrzędna nad interesami osobistymi czy grupowymi, korporacyjnymi ściśle rzecz biorąc oczywiście w państwie. I gdyby tak rozumować organizację państwa i to samozadowolenie, że wszystko doskonale funkcjonuje to rzeczywiście można by oddawać kolejne segmenty działalności państwa na końcu z tego państwa nie zostałyby prawie nic, poza nie wiem fikcyjnym tworem w postaci parlamentu, który ulegał by każdej inicjatywy ustawodawczej. Bardzo proszę żebyśmy rozumieli tę sytuację. Rozumiem, że ktoś może mieć inny pogląd na całość funkcjonowania samorządu. Ja ten pogląd też mam inny, nawet bardziej rewolucyjny niż obecnie forsowane zmiany w prawie. Bo doskonale znam patologie wynikające powiedziałbym z samodzierżawia w gminach, w powiatach,

w województwach też potroszę. Nie oszukujmy się, nie udawajcie, że tego nie ma, jest. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Pani Radna Anna Synowiec.

Radna Województwa Lubuskiego Anna Synowiec: Tak ja tylko, bardzo krótka dygresja moja. Ja nie będę nikogo przekonywać do moich poglądów politycznych, do tego jak ja spostrzegam, może nie naprawę państwa tylko wręcz odwrotnie. Ale ja chciałabym powiedzieć, że ta Karta Samorządności, którą widzę, ona nie jest skierowana do PiS-u. Tam nie pada ani razu PiS. To jest kierowane do wszystkich rządzących czy będzie rządził PiS, czy inna partia, także ja bym chciała właśnie przede wszystkim akcent na to tutaj złożyć. Dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Proszę o zgłaszanie się. Ja się zgłosiłem i teraz dlatego zabieram głos, nie dlatego, że jestem przewodniczącym. Ja też mam prawo głosu. Otóż, Szanowni Państwo, kiedy uchwalaliśmy Konstytucję to przesądziliśmy w Polsce, że państwo w jakim żyjemy jest na dwóch filarach. Jeden to jest rząd, drugi to jest samorząd i chodzi o tą równowagę, która była tworzona, a są obawy o jej zakłócenie. Także mówmy o takich istotnych filarach. Natomiast jeśli chodzi o istotę tego stanowiska, jeszcze raz powtarzam, bo wszystkie sejmiki tą Kartę Samorządową przyjmują. Jedne przyjęły jednogłośnie, inne większością głosów. To jest sprawa wyboru naszego w jakim trybie będziemy rozstrzygali nad tym. Chodzi o to, że jednak odbywamy tą dyskusję, pewnie nie ostatnią, ale tak czy inaczej to nie jest nasz, nie jesteśmy autorami tego stanowiska przyjętego przez związki i stowarzyszenia ogólnopolskie. Użyłem umownego słowa korporacje, bo tak się używa, ale są to związki miast, Związek Miast Polskich, Związek Gmin Wiejskich, Unia Metropolii Polskich, Unia Miasteczek Polskich, a więc te wszystkie, które grupują samorzady całej Polski. Pani Małgorzata Gośniowska-Kola.

Radna Województwa Lubuskiego Małgorzata Barbara Gośniowska-Kola: Proszę Państwa, trudno rzeczywiście o takich sprawach związanych z polityką jednak w dzisiejszych czasach rozmawiać bez emocji. To stanowisko nie było z pewnością skierowane do PiS-u, ale też nie braliśmy udziału w tym, żeby w tworzeniu takiego stanowiska uczestniczyć. To po pierwsze. A po drugie, to powiem mam z pewnością tutaj bardzo małe doświadczenia jako samorządowiec, mając zaszczyt współpracować z Państwem w Sejmiku, ale na tym takim małym doświadczeniu chciałabym Państwu przypomnieć, jeżeli chodzi o zaufanie i o troskę województwa, to proszę sobie przypomnieć jak wyglądały nasze

obradę wtedy, kiedy Państwo wszyscy odwoływaliście Przewodniczącego. I stosowaliście takie procedury, że wydawało mi się, że to jest niemożliwe. Demokratyczne procedury, był Pan Przewodniczący Pająk, po kolei, wszyscy pewnie mamy to w pamięci. A na domiar złego jeszcze potem podsumowując działalność Sejmiku zostaliśmy obarczeni odpowiedzialnością za to, że nie były podjęte uchwały, że były marnowane pieniądze dlatego, że Sejmik nie pracował. Więc ja po prostu nie mam zaufania. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dziękuję bardzo. Szanowni Państwo, po tej debacie proponuję byśmy przeszli do głosowania projektu stanowiska Sejmiku Województwa Lubuskiego w sprawie Karty Samorządności. Projekt poddaję pod głosowanie. Kto z Państwa Radnych jest za podjęciem stanowiska, proszę nacisnąć przycisk zielony „T”. Kto jest przeciw, proszę nacisnąć przycisk czerwony „N”. Kto się wstrzymał, proszę nacisnąć przycisk niebieski „?”.

W głosowaniu wzięło udział 25 radnych.

17 głosów za, 6 głosów przeciwnych, 2 głosy wstrzymujące.

Stwierdzam, że Sejmik stanowisko przyjął.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 116 do protokołu.

Stanowisko Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 10 kwietnia 2017 r. w sprawie Karty Samorządności stanowi załącznik nr 117 do protokołu.

Punkt 31.

Przyjęcie protokołów z XXVII i XXVIII sesji Sejmiku Województwa Lubuskiego.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Przypominam, że protokoły Sejmiku były dostępne do wglądu na serwerze oraz podczas dzisiejszej sesji. Czy ktoś z Państwa ma jakieś uwagi do treści tych protokołów? Jeśli nie, to przystępujemy do przyjęcia protokołu z XXVII sesji Sejmiku Województwa Lubuskiego. Kto z Państwa jest za tym, by przyjąć ten protokół, proszę nacisnąć przycisk zielony „T”. Kto jest przeciw, proszę nacisnąć przycisk czerwony „N”. Kto się wstrzymał, proszę nacisnąć przycisk niebieski „?”.

W głosowaniu wzięło udział 20 radnych.

Za było 20 głosów, nikt nie był przeciwny, nikt się nie wstrzymał.

Stwierdzam, że protokół z XXVII sesji Sejmiku został przyjęty.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 118 do protokołu.

Poddaję pod głosowanie przyjęcie protokołu z XXVIII sesji Sejmiku Województwa Lubuskiego. Kto z Państwa Radnych jest za, proszę nacisnąć zielony przycisk „T”. Kto jest przeciw, proszę nacisnąć przycisk czerwony „N”. Kto się wstrzymał, proszę nacisnąć przycisk niebieski „?”.

W głosowaniu wzięło udział 25 radnych.

25 głosów za, nikt nie był przeciwny, nikt się nie wstrzymał.

Stwierdzam, że protokół z XXVIII sesji został przyjęty.

Wynik głosowania stanowi załącznik nr 119 do protokołu.

Punkt 32.

Sprawy różne.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Chcę przypomnieć Państwu, że macie Państwo obowiązek złożenia na moje ręce oświadczeń majątkowych, w dwóch egzemplarzach, wraz z kopią zeznania o wysokości osiągniętego dochodu w roku podatkowym (PIT). Przypominam o tym PIT nieszczęsnym wraz z załącznikami, jeśli będą, za rok poprzedni. Druk oświadczenia majątkowego został przesłany Państwu elektronicznie na wskazane przez Państwa adresy mailowe. Proszę o wywiązanie się z tego trybu. Dziękuję, tym którzy już złożyli. Do 2 maja, tak tutaj Pan Przewodniczący 2 maja dostarczy. W dniu 18 maja 2017 roku w Akademii Sztuk Pięknych w Łodzi odbędzie się Sejmik Sejmików. 18 maja w Łodzi. Jest to inicjatywa przewodniczących sejmików, a dokładnie przewodniczącego sejmiku łódzkiego. Celem tej debaty z udziałem wszystkich samorządów, niezależnie od poglądów politycznych, jest podkreślenie roli samorządów terytorialnych, szczególnie samorządu wojewódzkiego. Zachęcam Państwa do udziału w tym sejmiku. Zainteresowanych proszę o zgłaszanie się, w kwestii technicznej, udziału i przejazdów, do 19 kwietnia. Zapraszam wszystkich. To będzie otwarta płaszczyzna, debata do prezentowania swoich poglądów. Przynajmniej zamiar jest taki, by to była arena i płaszczyzna rzeczywistej dyskusji. Szanowni Państwo, czy ktoś z Państwa chciałby jeszcze zabrać głos? Pan Tadeusz Ardelli.

Radny Województwa Lubuskiego Tadeusz Ardelli: Proszę Państwa, dostałem od Pana Przewodniczącego, jak wszyscy chyba radni, zaproszenie mailem na debatę samorządową pod przewodnictwem Pana Przewodniczącego. Organizowaną przez Komitet Obrony Demokracji. Trochę jestem zniesmaczony, że Pan Przewodniczący patronuje debacie organizowanej przez taką organizację, której szef nie płaci dzieciom alimentów. Który, żeby tylko alimentów dalej nie płacić to robi jakieś kombinacje ze swoim wynagrodzeniem na jakąś żonę, firmę. A dzisiaj jeszcze się dowiedziałem, że lider KOD Kapeli jest oskarżony o handel kobietami i czerpanie z tego korzyści majątkowej.

A jeszcze, żeby było ciekawiej, to chciałem powiedzieć, że debata odbyła się właśnie w piekarni Cichej Kobiety. Więc myślę, że to już jest jakby podsumowaniem. Bardzo taki zniesmaczony jestem, jak i moi koledzy. Dziękuję.

Radny Województwa Lubuskiego Klaudiusz Balcerzak: Ja słowo jeszcze chciałem. Można?

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Można. Pan Balcerzak.

Radny Województwa Lubuskiego Klaudiusz Balcerzak: Ja proponuję z taką zaistniałą sytuacją Panu Kijowskiemu przyznać medal „Zasłużony dla Województwa Lubuskiego”. A jeszcze jedno, wczoraj była debata w telewizji i występowała Wasserman – prawniczka. Pani mecenas Synowiec – oby tacy merytoryczni ludzie, jak Pani Wasserman i Twoja osoba wpierw decydowały o losach tego województwa, a nie byle kto. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Pan Radny Zbigniew Kościk.

Radny Województwa Lubuskiego Zbigniew Kościk: Ja już zostawię Pana Kijowskiego. On sam ma problemy i niech sobie daje z nimi radę, ale, moi Państwo, bardzo proszę, spróbujcie jednak poważnie odnieść się do tej sytuacji. Pan Przewodniczący ma prawo objąć patronatem różne wydarzenia, które mają miejsce w Zielonej Górze, w Gorzowie, w całym naszym regionie. Jak najbardziej. Ale myślę i nawet nie chodzi tutaj o to, że tym patronatem Pan Przewodniczący obdarzył tę organizację. Ja bym zwrócił Państwu uwagę na coś istotniejszego, chyba też dla nas bardzo przykrego. Otóż Pan Przewodniczący obdarzył patronatem dyskusję na temat samorządu, w której uczestniczą, czy do której zostały zaproszone wszystkie partie, z wyjątkiem wszakże jednej - Prawa i Sprawiedliwości. Myślę Panie Przewodniczący, że w tym tkwi Pana wina. Nie wiem, czy my byśmy wzięli udział w takiej dyskusji, czy byśmy nie wzięli. Ale myślę, że reprezentuje Pan wszystkich radnych i wszystkie kluby. Wszyscy mamy takie same prawa i obowiązki. I o to swoje miejsce wśród wszystkich radnych i wśród wszystkich klubów my bardzo często apelujemy. Dlatego, Panie Przewodniczący, mnie osobiście jest przykro, że objął Pan patronatem spotkanie i że nie zaznaczył Pan, że dlaczego nie ma w tym klubie radnych PiS? Dlaczego my jesteśmy traktowani jak „dzieci gorszego Boga”? Tego nie rozumiem, Panie Przewodniczący. Gorszy sort - dokładnie.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Pan Mirosław Marcinkiewicz, potem Pan Marek Surmacz.

Radny Województwa Lubuskiego Mirosław Marcinkiewicz: Szanowny Panie Przewodniczący, bardzo Panu dziękuję, że dostrzega Pan inicjatywy obywatelskie i swoim patronatem obejmuje takie właśnie inicjatywy, które służą wymianie poglądów na tematy samorządowe, społeczności lokalnych. Niech Pan jak najczęściej w ten sposób działa i patronatem obejmuje. Dziękuję.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Pan Marek Surmacz

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Marek Tomasz Surmacz: Panie Przewodniczący, tu chodzi o taki drobiazg. Nikt Panu nie wyrzuca i nie zarzuca, jako Radnemu Województwa Czesławowi Fiedorowiczowi, że angażuje się w cokolwiek na zewnątrz. Ale zwracam uwagę na to, na co mój kolega zwrócił uwagę. Jest Pan reprezentantem na zewnątrz Sejmiku Województwa Lubuskiego, jako Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego. Znając obyczaj, dopuszczanie, że tak powiem, do „ogrzewania się”, raczej „chłodzenia”, przy tym znaku firmowym, zapytałbym, czy nas to coś kosztowało? Bo przecież tam jest tak tej chwili, że wielu luminarzy polskiej polityki, wielce zasłużonych, tych, którzy się znaleźli w tej chwili właśnie blisko tego znaku firmowego, nie jest dopuszczalnych do mikrofonu, ani na scenę, jeżeli nie uści odpowiedniej rekompensaty. Więc ciekawi mnie, czy nas to co kosztowało jeszcze przy okazji?

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Odpowiem. Proszę Państwa, do Zielonej Góry przyjechały takie osoby, które są dla mnie autorytetami w obronie polskiej demokracji, jak Ludwika i Henryk Wujec. Ponieważ znam i cenię, i współpracowałem wiele lat z tymi ludźmi, poszedłem na to spotkanie. I tam, na tym publicznym spotkaniu zostałem poproszony o to, żeby udzielić patronatu debacie samorządowej, która była organizowana przez Komitet Obrony Demokracji. Nie jestem członkiem Komitetu Obrony Demokracji, ani też nie mam wpływu na to, co Komitet Obrony Demokracji organizuje, ale uznałem, że debata samorządowa organizowana powinna, czy też może, mieć taki patronat jak Przewodniczącego Sejmiku. Przypominam, że to są dwie różne rzeczy, aczkolwiek z racji tego patronatu, skierowałem do wszystkich Państwa Radnych zaproszenie na tą debatę. Przyszedł Pan Radny Fedko z Klubu Bezpartyjni Samorządowcy i chyba tylko nas dwóch było w imieniu radnych. Wszystkich Państwa zachęcam. To była bardzo dojrzała debata samorządowa o problemach polskiego samorządu. Ja zawnioskuję do Komitetu Obrony Demokracji, by Prawo i Sprawiedliwość doprosił. To jest jedna rzecz. Druga rzecz, jeżeli Prawo i Sprawiedliwość, czy też inne

kluby i organizacje będą organizowały debatę na tematy samorządowe, ja nie wykluczam swojego patronatu, a nawet udziału, bo dyskusja o samorządzie jest zawsze interesująca. Ja zawsze chętnie w niej będę brał udział. Nasze poglądy na temat samorządu są dosyć różne. Na przykład ja mam, jeżeli chodzi o wybory bezpośrednie na przykład, podobny pogląd jak Marek Surmacz. Zawsze byłem politykiem krytycznym wobec wyborów bezpośrednich wójtów i burmistrzów. Zawsze uważałem i podkreślałem, że to był zły pomysł, zbyt szybki, i źle obudowany ustawowo. Ale jeśli chodzi o tę formułę, rzadko ktoś się do Przewodniczącego Sejmiku zwraca o patronat. W zasadzie na wszystkie propozycje odpowiadam pozytywnie. Natomiast raz jeszcze podkreślę, że w każdym przypadku, gdzie udzielam patronatów to wszystkim Państwa Radnych zapraszam do udziału. Żałuję troszeczkę, że nikt, choćby jako słuchacz z radnych PiS-u nie przyszedł, by zobaczyć jak to była bardzo dojrzała debata o przyszłości samorządów, o problemach samorządu, głównie gminnego. Jeśli miałbym zdecydować, kto tam był najbardziej krytykowany na tej debacie, to chyba najbardziej krytykowany był Prezydent Janusz Kubicki na tej debacie samorządowej w Zielonej Górze. Natomiast prosiłbym również o szacunek, bo akurat piekarnia Cichej Kobiety realizuje niesłychanie dojrzały program promowania kultury województwa lubuskiego i promowania bardzo zacnych ludzi województwa lubuskiego na spotkaniach z mistrzem. Zresztą wszystkim Państwa zachęcam. To jest świetne miejsce, jedyne miejsce na terenie Zielonej Góry i obawiam się województwa lubuskiego, gdzie w tego rodzaju w formie otwartej odbywają się spotkania z mistrzami. Wybitnymi ludźmi, niektórych już nie ma wśród nas. Mieli oni okazję jak gdyby być uczestnikami tych debat. Także prosiłbym również tutaj o zasługi. A Jerzy Nowak to znany działacz Solidarności, który w czasach Solidarności wielokrotnie, czy też właściciel tej Cichej Kobiety w czasach Solidarności był wielokrotnie przez tamtą władzę szykanowany. Pan Tomasz Możejko, a potem Pan Edward Fedko.

Radny Województwa Lubuskiego Tomasz Możejko: Jeżeli mogę, Panie Przewodniczący: Jeżeli Pan powiedział, bo z wypowiedzi Pana Radnego Ardellego i Kościcka wyszły sprzeczne informacje. Ale jak wszyscy radni otrzymali te zaproszenie, to tą dyskusję uważam za bezprzedmiotową.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Przepraszam. Jeszcze Pan Tadeusz Jędrzejczak i potem Pan Edward Fedko.

Członek Zarządu Województwa Lubuskiego Tadeusz Jędrzejczak: Panie Przewodniczący, ja mam taką propozycję, żeby Pan zamknął tą sesję i pójdźmy do domu. Jest taka ładna pogoda. Naprawdę od 30 minut opowiadacie tutaj sobie różne duserzy miłe i sympatyczne. Wsłuchuje się nawet i robię

notatki, żeby „myśli złote” nie pouciekały. Ale to jest jedyna konstruktywna propozycja. To jest w stanie nas wszystkich z uśmiechem wyprowadzić z tej sali. Bardzo o to proszę.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Pan Edward Fedko.

Radny Województwa Lubuskiego Edward Jan Fedko: Ja tylko powiem tak. Rzeczywiście była to bardzo pożyteczna dyskusja, ponieważ ścierały się różne poglądy, a przy okazji miałem okazję poznać ten lokal, w którym nigdy nie byłem. Szukałem go długo, ale znalazłem. Natomiast z jednym się zgadzam koledzy i z Tadeuszem, i ze Zbyszkiem, i z Markiem, że Kijowski powinien absolutnie nie istnieć w polityce, bo nie można tolerować ludzi, którzy nie świadczą wobec dzieci własnych, czy też kombinacje inne przejawiają w różnego rodzaju postępowaniach. Natomiast Komitet Obrony Demokracji to nie Kijowski. Kijowskiego trzeba gonić gdzie wiatr poniesie. Dziękuję.

Radny Województwa Lubuskiego Klaudiusz Balcerzak: Ja mam pytanie do kolegi Fedki. Powiedz, w którym miejscu jest zagrożona demokracja? Ja miałem wczoraj gości z Niemiec, mówi: „słuchaj, co u was z tą demokracją? Nie ma gdzie zaparkować, pełno ludzi na targowiskach. No kupę ludzi. Jak to jest?”

Radny Województwa Lubuskiego Edward Jan Fedko: No tak, ale to demokracja to jest?

Radny Województwa Lubuskiego Klaudiusz Balcerzak: Ty jesteś samorządowiec. Co ci zagraża? Kadencyjność ci zagraża?

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Dobrze. Szanowni Państwo.

Radny Województwa Lubuskiego Edward Jan Fedko: Klaudiusz. To nie w tym rzecz i długo byśmy musieli tu dyskutować.

Radny Województwa Lubuskiego Klaudiusz Balcerzak: Będziemy.

Radny Województwa Lubuskiego Edward Jan Fedko: Ja z innych obszarów miałbym wiele przykładów, gdzie rzeczywiście dzisiaj podejmowane są takie decyzje, w których tą demokrację się łamie. Ale myślę, że nie ma czasu w tej chwili.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: Szanowni Państwo, chciałbym prosić o to, żebyście Państwo zapisali w swoich kajetach. 9-10 czerwca – wstępnie, spotkanie i szkolenie Państwa Radnych. Tym razem Pani Marszałek proponuje Mierzęcin. Czy północ województwa, określimy szczegółowo miejsce. 9-10 czerwca, proszę zapisać w kalendarzu. Jednocześnie przypominam, że następną sesja odbędzie się 22 maja. Jest mała korekta w stosunku do tego, co było przyjęte w planie Sejmiku na ten rok. 22 maja, godzina 11:00 w sali kolumnowej. I na koniec, Szanowni Państwo, w imieniu całego prezydium Sejmiku wszystkim Państwu chciałem złożyć życzenia zdrowych wesołych Świąt Wielkiej Nocy. Pogody, świetnej atmosfery rodzinnej i przeżycia go tak, jak uważamy, że to będzie najpiękniej. Przekażcie pozdrowienia swoim rodzinom.

Punkt 33.

Zamknięcie obrad XXIX sesji Sejmiku.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego Czesław Fiedorowicz: XXIX sesję Sejmiku Województwa Lubuskiego uważam za zakończoną. Dziękuję Państwu za przybycie i życzę szczęśliwego powrotu do domu.

Protokół sporządzili:

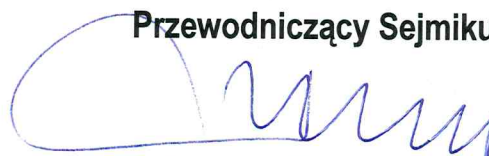
Zbigniew Żbikowski

Robert Trębowicz

Ewa Bieniarz

Obrady prowadził:

Przewodniczący Sejmiku

Czesław Fiedorowicz